

Obsah

EURÓPSKY PARLAMENT

ZASADANIE 2016 – 2017

Schôdza 27. a 28. apríla 2016

Zápisnica z tejto schôdze bola uverejnená v Ú. v. EÚ C 190, 15.6.2017.

Prijaté texty z 28. apríla 2016 o absolutóriu za rozpočtový rok 2014 boli uverejnené v Ú. v. EÚ L 246, 14.9.2016.

PRIJATÉ TEXTY

I Uznesenia, odporúčania a stanoviská

UZNESENIA

Európsky parlament

Štvrtok 28. apríla 2016

2018/C 066/01	Uznesenie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2016 o ochrane záujmov dieťaťa v celej EÚ na základe petícií adresovaných Európskemu parlamentu (2016/2575(RSP))	2
2018/C 066/02	Uznesenie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2016 o výročnej správe Európskej investičnej banky (EIB) za rok 2014 (2015/2127(INI))	6
2018/C 066/03	Uznesenie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2016 o útokoch na nemocnice a školy ako o porušovaní medzinárodného humanitárneho práva (2016/2662(RSP))	17
2018/C 066/04	Uznesenie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2016 o prístupe verejnosti k dokumentom (článok 116 ods. 7 rokovacieho poriadku) za obdobie 2014 – 2015 (2015/2287(INI))	23
2018/C 066/05	Uznesenie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2016 o ženách pracujúcich v domácnosti a opatrovatelkách v EÚ (2015/2094(INI))	30
2018/C 066/06	Uznesenie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2016 o rodovej rovnosti a posilnení postavenia žien v digitálnom veku (2015/2007(INI))	44

II Oznámenia

OZNÁMENIA INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ ÚNIE

Európsky parlament

Štvrtok 28. apríla 2016

2018/C 066/07	Rozhodnutie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2016 o žiadosti o zbavenie imunity Bolesława G. Piechu (2015/2339(IMM))	57
---------------	--	----

III Prípravné akty

EURÓPSKY PARLAMENT

Štvrtok 28. apríla 2016

2018/C 066/08	Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2016 o návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí v mene Európskej únie a jej členských štátov protokolu, ktorým sa mení Dohoda o spoločnom leteckom priestore medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Gruzínskom na strane druhej, aby sa zohľadnilo prístupenie Chorvátskej republiky k Európskej únii (12227/2014 – C8-0035/2015 – 2014/0134(NLE))	59
2018/C 066/09	Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2016 o návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí v mene Európskej únie a jej členských štátov Protokolu, ktorým sa mení euro-streozemská dohoda o leteckej doprave medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a vládou Izraelského štátu na strane druhej na účely zohľadnenia prístupenia Chorvátskej republiky k Európskej únii (12265/2014 – C8-0102/2015 – 2014/0187(NLE))	60
2018/C 066/10	Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2016 o odporúčaní k rozhodnutiu Rady o prístupení Chorvátskej republiky k Dohovoru z 18. decembra 1997 vypracovanému na základe článku K.3 Zmluvy o Európskej únii o vzájomnej pomoci a spolupráci medzi colnými správami (COM(2015)0556 – C8-0376/2015 – 2015/0261(NLE))	61
2018/C 066/11	Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2016 o pozícii Rady v prvom čítaní na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o Železničnej agentúre Európskej únie, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 881/2004 (10578/1/2015 – C8-0415/2015 – 2013/0014(COD))	62
2018/C 066/12	Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2016 o pozícii Rady v prvom čítaní na účely prijatia smernice Európskeho parlamentu a Rady o interoperabilite železničného systému v Európskej únii (prepracované znenie) (10579/1/2015 – C8-0416/2015 – 2013/0015(COD))	64
2018/C 066/13	Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2016 o pozícii Rady v prvom čítaní na účely prijatia smernice Európskeho parlamentu a Rady o bezpečnosti železníc (prepracované znenie) (10580/1/2015 – C8-0417/2015 – 2013/0016(COD))	66

Referenčné indexy v rámci finančných nástrojov a zmlúv ***I

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2016 o nariadení Európskeho parlamentu a Rady o indexoch používaných ako referenčné hodnoty vo finančných nástrojoch a finančných zmluvách (COM(2013)0641 – C7-0301/2013 – 2013/0314(COD))

P8_TC1-COD(2013)0314

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 28. apríla 2016 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/... o indexoch používaných ako referenčné hodnoty vo finančných nástrojoch a finančných zmluvách alebo na meranie výkonnosti investičných fondov, ktorým sa menia smernice 2008/48/ES a 2014/17/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 596/2014

Vysvetlivky k použitým symbolom

- * Konzultácia
- *** Súhlas
- ***I Riadny legislatívny postup: prvé čítanie
- ***II Riadny legislatívny postup: druhé čítanie
- ***III Riadny legislatívny postup: tretie čítanie

(Typ postupu závisí od právneho základu navrhnutého v návrhu aktu.)

Pozmeňujúce návrhy Európskeho parlamentu:

Nové časti textu sa označujú **hrubou kurzívou**. Vypustené časti textu sa označujú symbolom **■** alebo sa prečiarknu. V prípade nahradenia sa nový text vyznačí **hrubou kurzívou** a nahradený text sa vymaže alebo sa prečiarkne.

EURÓPSKY PARLAMENT

ZASADANIE 2016 – 2017

Schôdza 27. a 28. apríla 2016

*Zápisnica z tejto schôdze bola uverejnená v Ú. v. EÚ C 190, 15.6.2017.**Prijaté texty z 28. apríla 2016 o absolutóriu za rozpočtový rok 2014 boli uverejnené v Ú. v. EÚ L 246, 14.9.2016.***PRIJATÉ TEXTY**

Štvrtok 28. apríla 2016

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

UZNESENIA

EURÓPSKY PARLAMENT

P8_TA(2016)0142

Ochrana najlepších záujmov dieťaťa v celej EÚ na základe petícií adresovaných Európskemu parlamentu**Uznesenie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2016 o ochrane záujmov dieťaťa v celej EÚ na základe petícií adresovaných Európskemu parlamentu (2016/2575(RSP))**

(2018/C 066/01)

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 228 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ),
- so zreteľom na článok 81 ods. 3 ZFEÚ,
- so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie, najmä na jej článok 24,
- so zreteľom na články 8 a 20 Dohovoru OSN o právach dieťaťa, v ktorom sa zdôrazňuje povinnosť vlád chrániť totožnosť detí vrátane ich rodinných vzťahov,
- so zreteľom na Viedenský dohovor o konzulárnych stykoch z roku 1963, najmä na jeho článok 37 písm. b),
- so zreteľom na Dohovor o ochrane detí a o spolupráci pri medzištátnych osvojeniach z 29. mája 1993,
- so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 ⁽¹⁾ (nariadenie Brusel IIa),
- so zreteľom na Program EÚ v oblasti práv dieťaťa (COM(2011)0060),
- so zreteľom na usmernenia vypracované v dokumente na rokovanie na 9. európske fórum o právach dieťaťa,
- so zreteľom na mapovanie systémov ochrany detí vykonávané Agentúrou pre základné práva,
- so zreteľom na množstvo petícií o praktikách orgánov starostlivosti o dieťa a ochrane práv detí, starostlivosti o deti a únosoch detí, ktoré boli Výboru pre petície doručené v priebehu rokov z rôznych členských štátov EÚ, a so zreteľom na odporúčania v správach o návštevách na účely zistenia potrebných skutočností v Nemecku (23. – 24. novembra 2011) (Jugendamt), Dánsku (20. – 21. júna 2013) (sociálne služby) a Spojenom kráľovstve (5. – 6. novembra 2015) (osvojenie bez súhlasu),

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 338, 23.12.2003, s. 1.

Štvrtok 28. apríla 2016

- so zreteľom na úlohu a činnosť mediátorky Európskeho parlamentu pre oblasť medzinárodných únosov detí rodičmi,
- so zreteľom na článok 216 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže záujmy dieťaťa musia byť prvoradé pri všetkých rozhodnutiach týkajúcich sa starostlivosti o deti na všetkých úrovniach;
- B. keďže EÚ môže prijať opatrenia týkajúce sa rodinného práva s cezhraničnými dôsledkami (článok 81 ods. 3 ZFEÚ), a to aj v oblasti osvojenia;
- C. keďže zvýšená mobilita v rámci EÚ spôsobila nárast prípadov cezhraničnej ochrany dieťaťa spojených s odňatím práva starostlivosti;
- D. keďže prípady starostlivosti o dieťa majú významný vplyv na život každého dotknutého jednotlivca a na spoločnosť ako celok, a keďže nariadenie Brusel IIa nie je bez nedostatkov a jeho nadchádzajúca revízia je príležitosťou na posilnenie jeho ustanovení;
- E. keďže uplatňovanie základného práva, napríklad slobody pohybu a pobytu, by nemalo prinášať väčšie ohrozenie práva dieťaťa na rodinný život;
- F. keďže deti rodičov, ktorí uplatňujú svoje právo na voľný pohyb, majú právo na pravidelné udržiavanie osobného vzťahu a priameho kontaktu so svojimi rodičmi, pokiaľ to nie je v rozpore so záujmami dieťaťa, v súlade s článkom 24 Charty základných práv Európskej únie;
- 1. pripomína, že veľké množstvo doručených petícií o prípadoch súvisiacich s deťmi ukazuje, že existuje vážny problém, pokiaľ ide o vykonávanie nariadenia Brusel IIa;
- 2. domnieva sa, že všetky systémy ochrany detí by mali mať zavedené nadnárodné a cezhraničné mechanizmy, ktoré zohľadňujú špecifiká cezhraničných konfliktov;

Ochrana detí a justičná spolupráca v EÚ

- 3. vyzýva členské štáty, aby zaviedli systémy monitorovania a hodnotenia (s príslušnými sociálno-hospodárskymi štatistikami a štatistikami podľa jednotlivých krajín) v rámci národného koordinačného rámca v cezhraničných veciach, ktoré sa týkajú detí; odporúča, aby Komisia koordinovala výmenu informácií medzi príslušnými orgánmi členských štátov;
- 4. vyzýva Radu, aby podala správu o konkrétnych opatreniach zavádzaných členskými štátmi, s cieľom dosiahnuť synergie medzi 28 vnútroštátnymi systémami ochrany detí;
- 5. žiada, aby sa v revidovanom nariadení Brusel IIa jasne vymedzil pojem „obvyklý pobyt“;
- 6. zdôrazňuje, že podľa nariadenia Brusel IIa sú vnútroštátne orgány povinné uznať a vykonať rozsudky vydané v inom členskom štáte vo veciach týkajúcich sa detí; vyzýva členské štáty, aby zintenzívnili a zlepšili spoluprácu súdov vo veciach týkajúcich sa detí;
- 7. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby spolufinancovali a podporili vytvorenie platformy poskytujúcej pomoc v rodinnoprávnych veciach občanom EÚ so štátnou príslušnosťou krajiny mimo EÚ a zriadenie jednotnej európskej telefonickej linky pomoci pre prípady únosu alebo zneužívania, ako aj poradenstvo týkajúce sa konaní v oblasti starostlivosti a osvojenia;
- 8. žiada Komisiu, aby poskytla zrozumiteľnú a ľahko prístupnú príručku s praktickými informáciami pre občanov EÚ o inštitucionálnych mechanizmoch ochrany detí, s osobitným zameraním na osvojenie a zverenie do starostlivosti bez súhlasu rodičov a o právach rodičov v rôznych členských štátoch;

Štvrtok 28. apríla 2016

Úloha sociálnych služieb v oblasti ochrany detí

9. vyzýva členské štáty, aby zaujali preventívny prístup a zabezpečili primerané a dobre financované politiky na zabránenie konaniam týkajúcim sa starostlivosťou tam, kde je to možné, a to zavedením postupov včasného varovania a monitorovacích mechanizmov a poskytovaním primeranej podpory rodinám ako hlavným opatrovníkom, najmä v zraniteľných spoločnostiach, v ktorých hrozí sociálne vylúčenie;
10. zdôrazňuje, že rozpočtové škrty v dôsledku úsporných opatrení by nemali obmedzovať riadne posúdenie jednotlivých vecí týkajúcich sa otázok spojených s rodinou, najmä pokiaľ ide o kvalitu sociálnych služieb;
11. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili špecializovanú odbornú prípravu a vzdelávanie sociálnych pracovníkov a všetkých ostatných odborníkov, ktorí sa zaoberajú cezhraničnými prípadmi týkajúcimi sa detí;
12. vyzýva príslušné orgány členského štátu, ktorý zamýšľa vyslať sociálnych pracovníkov, aby vyšetrovali vec týkajúcu sa osvojenia alebo zverenia do starostlivosťou v inom členskom štáte, aby informovali príslušné orgány toho členského štátu, že sa uskutoční takéto vyšetrovanie;

Súdne konania týkajúce sa starostlivosťou o deti

13. vyzýva členské štáty, aby zriaďovali špecializované komory v rámci rodinných súdov alebo orgány cezhraničnej mediácie s cieľom zaoberať sa cezhraničnými vecami súvisiacimi s deťmi; zdôrazňuje, že riadne monitorovanie situácie po vydaní rozsudku je kľúčové, a to aj pokiaľ ide o kontakt s rodičmi;
14. vyzýva členské štáty, aby systematicky vykonávali ustanovenia Viedenského dohovoru z roku 1963 a aby zabezpečili, že veľvyslanectvá alebo konzulárne zastúpenia sú od začiatku informované o všetkých konaniach, ktoré sa týkajú ich štátnych príslušníkov, a že majú v plnej miere prístup k príslušným dokumentom; navrhuje, aby konzulárne úrady mali mať možnosť zapojiť sa do každej fázy konania;
15. vyzýva členské štáty, aby zaručili rodičom práva na pravidelný styk s deťmi, okrem prípadov, keď by to mohlo poškodiť záujem dieťaťa, a aby umožnili rodičom používať ich materinský jazyk počas návštev ich detí;
16. odporúča členským štátom, aby od začiatku a v každej fáze konania týkajúceho sa detí poskytovali rodičom úplné a jednoznačné informácie o konaní a jeho možných dôsledkoch; vyzýva členské štáty, aby informovali rodičov o pravidlách právnej podpory a pomoci, napríklad tým, že im poskytnú zoznam dvojazyčných špecializovaných právnikov a tlmočnickej služby, aby sa zabránilo prípadom, keď rodičia udelia svoj súhlas bez toho, aby plne pochopili dôsledky svojich záväzkov; odporúča tiež, aby bola poskytovaná primeraná podpora rodičom, ktorí majú problémy s čítaním a písaním;
17. odporúča zavedenie minimálnych noriem, pokiaľ ide o vypočutia detí počas vnútroštátneho občianskoprávneho konania, v súlade s článkom 24 Charty základných práv Európskej únie;
18. odporúča oddelené vypočutia rodičov a detí pred sudcom, odborníkom alebo sociálnym pracovníkom, aby sa zabránilo, aby boli deti ovplyvnené alebo sa stali obeťami konfliktov lojálnosti;
19. odporúča, aby sa pre každú fázu konania týkajúceho sa cezhraničnej starostlivosťou o deti stanovila lehota, aby členovia rozšírenej rodiny dieťaťa mali dostatočný čas na to, aby sa prihlásili a požiadali o osvojenie dieťaťa, alebo aby rodičia mohli riešiť svoje problémy a navrhnúť udržateľné alternatívy pred prijatím konečného rozhodnutia o osvojení; domnieva sa, že pred tým ako sa určí akékoľvek trvalé riešenie (napr. osvojenie), musí sa riadne opätovne posúdiť situácia biologickej rodiny;
20. vyzýva členské štáty, aby poskytovali rodičom, ktorí trpia závislosťou od alkoholu alebo drogovou závislosťou, primeraný čas na skutočnú šancu oslobodiť sa od závislosti, a to pred tým ako súd prijme konečné rozhodnutie o osvojení ich detí;

Štvrtok 28. apríla 2016

21. vyzýva Komisiu, aby venovala osobitnú pozornosť odporúčaniam o cezhraničnej mediácii zo strany všetkých príslušných zainteresovaných strán na vnútroštátnej a európskej úrovni;

Zverenie dieťaťa do starostlivosti a osvojenie

22. uvádza, že v rámci EÚ neexistuje mechanizmus automatického uznávania vnútroštátnych príkazov na osvojenie, ktoré boli vydané v iných členských štátoch; vyzýva členské štáty a Komisiu, aby prijali právne predpisy o uznávaní vnútroštátnych osvojení a pritom zohľadnili záujmy dieťaťa a náležite prihliadali k zásade nediskriminácie;

23. vyzýva členské štáty, aby nabádali štáty, ktoré nie sú signatármi Haagskeho dohovoru z roku 1993, aby tento dohovor podpísali, čím by sa všetkým deťom zaručili rovnaké pravidlá a pomohlo by to zabrániť vzniku paralelného systému s menším počtom záruk; vyzýva členské štáty, aby zamedzili zaťažujúcej byrokracii pri uznávaní medzinárodných osvojení, ktoré už boli uznané v inom členskom štáte EÚ;

24. zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť deťom zverenie do starostlivosti v akejkoľvek forme dočasného osvojenia či osvojenia, ktoré ponúka najlepšie možnosti zachovania väzieb dieťaťa s jeho kultúrnym zázemím a možnosti učenia a používania jeho materinského jazyka; žiada orgány členských štátov zodpovedné v konaniach týkajúcich sa starostlivosti o deti, aby vyvinuli maximálne úsilie, aby sa zabránilo rozdeleniu súrodencov;

25. vyzýva členské štáty, aby venovali osobitnú pozornosť a poskytovali podporu rodičom – a najmä ženám – ktorí sa stali obeťami domáceho násillia, buď ako deti alebo ako dospelí, s cieľom zabrániť tomu, aby sa opäť stali obeťami tým, že sa im automaticky zruší zverenie ich detí do starostlivosti;

Cezhraničné únosy detí rodičmi

26. vyzýva Komisiu, aby zverejnila výsledky dosiahnuté pri podpore cezhraničnej spolupráce v prípadoch únosov detí, ktorú vyhlásila za prioritu v programe EÚ v oblasti práv dieťaťa;

27. vyzýva Radu, aby podala správu o výsledkoch dosiahnutých pri vytváraní systémov varovania v prípade únosov detí s cezhraničným dosahom a aby na základe usmernení Komisie uzatvorila príslušné dohody o spolupráci týkajúce sa prípadov cezhraničných únosov;

o

o o

28. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.

Štvrtok 28. apríla 2016

P8_TA(2016)0200

Výročná správa Európskej investičnej banky za rok 2014

Uznesenie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2016 o výročnej správe Európskej investičnej banky (EIB) za rok 2014 (2015/2127(INI))

(2018/C 066/02)

Európsky parlament,

- so zreteľom na správu o činnosti Európskej investičnej banky za rok 2014,
- so zreteľom na finančnú správu Európskej investičnej banky za rok 2014 a na jej štatistickú správu za rok 2014,
- so zreteľom na správu Európskej investičnej banky o udržateľnosti za rok 2014 a na jej správu o posúdení operácií EIB v EÚ na základe troch pilierov za rok 2014 a na jej správu o výsledkoch mimo EÚ za rok 2014,
- so zreteľom na výročné správy Výboru audítorov EIB za rok 2014,
- so zreteľom na výročnú správu skupiny Európskej investičnej banky o činnostiach v rámci boja proti podvodom za rok 2014,
- so zreteľom na operačný plán skupiny EIB na roky 2014 – 2016 (zo 17. decembra 2013), operačný plán EIF na roky 2014 – 2016 (z decembra 2013) a operačný plán skupiny EIB na roky 2015 – 2017 (z 21. apríla 2015),
- so zreteľom na správu o vykonávaní politiky transparentnosti EIB v roku 2014,
- so zreteľom na správu orgánu EIB zodpovedného za dodržiavanie súladu s predpismi (Office of the Chief Compliance Officer) o činnosti za rok 2014,
- so zreteľom na články 3 a 9 Zmluvy o európskej únii (ZEÚ),
- so zreteľom na články 15, 126, 174, 175, 208, 209, 271, 308 a 309 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) a na protokol č. 5 k tejto zmluve o štatúte EIB,
- so zreteľom na rokovací poriadok Európskej investičnej banky,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 11. marca 2014 o výročnej správe Európskej investičnej banky (EIB) za rok 2012 ⁽¹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 30. apríla 2015 o Výročnej správe Európskej investičnej banky za rok 2013 ⁽²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 26. februára 2014 o dlhodobom financovaní európskeho hospodárstva ⁽³⁾ a na oznámenie Komisie z 27. marca 2014 o dlhodobom financovaní európskeho hospodárstva (COM(2014)0168),
- so zreteľom na rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1080/2011/EÚ z 25. októbra 2011 o mandáte EIB pre vonkajšie činnosti na roky 2007 – 2013 a na rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 466/2014/EÚ zo 16. apríla 2014, ktorým sa Európskej investičnej banke poskytuje záruka EÚ za straty z finančných operácií na podporu investičných projektov mimo Únie,

⁽¹⁾ Prijaté texty, P7_TA(2014)0201.

⁽²⁾ Prijaté texty, P8_TA(2015)0183.

⁽³⁾ Prijaté texty, P7_TA(2014)0161.

Štvrtok 28. apríla 2016

- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 670/2012 z 11. júla 2012, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1639/2006/ES, ktorým sa ustanovuje rámcový program pre konkurencieschopnosť a inovácie (2007 – 2013), a nariadenie (ES) č. 680/2007, ktorým sa ustanovujú všeobecné pravidlá udeľovania finančnej pomoci Spoločenstva v oblasti transeurópskych dopravných a energetických sietí (pokiaľ ide o pilotnú fázu iniciatívy dlhopisov na projekty v rámci stratégie Európa 2020),
 - so zreteľom na závery Európskej rady z októbra 2014, v ktorých sa Rada otvorene odvolávala na účasť EIB na nových investíciách cielených na fondy, ktoré sú zamerané na zlepšenie energetickej účinnosti a modernizáciu energetických systémov v členských štátoch s nižšími príjmami,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie z 26. novembra 2014 s názvom Investičný plán pre Európu (COM(2014)0903),
 - so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1017 z 25. júna 2015 o Európskom fonde pre strategické investície, Európskom centre investičného poradenstva a Európskom portáli investičných projektov a o zmene nariadení (EÚ) č. 1291/2013 a (EÚ) č. 1316/2013⁽¹⁾,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie z 22. júla 2015 s názvom Spolupráca v oblasti zamestnanosti a rastu: Úloha národných podporných bánk (NPB) pri podpore Investičného plánu pre Európu (COM(2015)0361),
 - so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu a stanoviská Výboru pre medzinárodný obchod, Výboru pre rozpočet, Výboru pre hospodárske a menové veci a Výboru pre regionálny rozvoj (A8-0050/2016),
- A. keďže hlavnou úlohou EIB ako banky EÚ je finančná podpora projektov v záujme Únie, ktorá prispieva k vyváženému rozvoju vnútorného trhu a k sociálnej, hospodárskej a územnej súdržnosti, a tým k posilneniu európskej integrácie, ako aj vyššej zamestnanosti a konkurencieschopnosti Únie;
- B. keďže všetky činnosti financované Európskou investičnou bankou musia byť v súlade so zmluvami EÚ a so všeobecnými cieľmi a s prioritnými oblasťami EÚ vymedzenými v stratégii Európa 2020 a v rámci programu pre rast a zamestnanosť;
- C. keďže EIB a účely plnenia svojich úloh poskytuje pôžičky a záruky na neziskovom základe, ktoré uľahčujú financovanie projektov vo všetkých hospodárskych oblastiach;
- D. keďže finančná, hospodárska a sociálna kríza z roku 2008 viedla k vzniku závažných investičných nedostatkov a mimoriadnych úrovní nezamestnanosti, a to najmä medzi mladými ľuďmi, ako aj k perspektíve zdĺhavej stagnácie európskeho hospodárstva;
- E. keďže jednotlivé členské štáty a EÚ ako celok v súčasnosti stoja pred obrovským problémom, ktorý v celej histórii EÚ nemá obdobu a ktorý súvisí s potrebou zvládnuť hromadný príliv migrantov z rozličných častí sveta;
- F. keďže za súčasných okolností hlavnú úlohu EIB pri účinnom vykonávaní investičného plánu pre Európu a pri účinnom riadení Európskeho fondu pre strategické investície (EFSI) ako hlavného nástroja na oživenie rastu, vytvorenie dôstojných pracovných miest a na prekonanie sociálnych a územných rozdielov v Únii teraz charakterizuje kvalitatívne nová úroveň naliehavosti;
- G. keďže Európsky investičný fond (EIF) má zohrávať zásadnú úlohu pri reakcii skupiny EIB, pokiaľ ide o riešenie dlhodobých následkov krízy, ako aj prispievať k oživeniu európskeho hospodárstva prostredníctvom podpory malých a stredných podnikov;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 169, 1.7.2015, s. 1.

Štvrtok 28. apríla 2016

- H. keďže EIB by nemala byť len finančná inštitúcia, ale aj banka poznatkov a osvedčených postupov, ktorá radí členským štátom a hospodárskym zainteresovaným stranám a prispieva k zvyšovaniu pridanej hodnoty fondov EÚ;
- I. keďže financovanie činností mimo EÚ z prostriedkov EIB je určené na podporu cieľov vonkajšej politiky EÚ v súlade s hodnotami Európskej únie a na základe dodržiavania udržateľných sociálnych a environmentálnych noriem;
- J. keďže rozsah a zložitosť úloh, pred ktorými v súčasnosti stojí EIB, si vyžaduje obnovenie záväzku prísne sa vyhýbať financovaniu projektov, ktoré porušujú základné štandardy riadneho finančného hospodárenia, čím poškodzujú dôveryhodnosť EIB ako bezúhonnej verejnej finančnej inštitúcie s ratingom AAA;

Investičný program EIB podporujúci ciele politik EÚ

Uprednostňovanie investícií na zrýchlenie oživenia a zvýšenie produktivity

1. víta výročnú správu EIB za rok 2014 a jej úspechy predstavené v týchto správach a dôrazne nabáda EIB, aby pokračovala vo svojom úsilí o posilnenie investícií v EÚ, ktoré sú na nízkej úrovni;
2. víta predovšetkým skutočnosť, že EIB v roku 2014 financovala 285 000 malých a stredných podnikov, čím zachránila 3,6 milióna pracovných miest, a podpísala zmluvy celkovo na 413 projektov v rámci EÚ v hodnote 69 miliárd EUR a 92 nových projektov mimo EÚ v celkovej hodnote 7,98 miliardy EUR; víta aj skutočnosť, že EIF v tom istom roku prostredníctvom svojich kapitálových a záručných aktivít poskytol 3,3 miliardy EUR v prospech menších podnikov, čím bol úspešne vykonaný jeden z najambicióznejších obchodných plánov EIB s celkovým objemom finančných prostriedkov skupiny EIB vo výške 80,3 miliardy EUR; víta skutočnosť, že objem podpísaných finančných operácií EIB v roku 2014 je na najvyššej úrovni od roku 2009, zdôrazňuje však, že objem podpísaných finančných operácií má ďalší potenciál; schvaľuje zvýšenie kapitálu EIB o 10 miliárd EUR, na ktorom sa dohodli všetky členské štáty v roku 2012;
3. poznamenáva však, že v roku 2014 bolo 59,4 % všetkých projektov podpísaných EIB vyčlenených pre prvých päť hospodárstiev EÚ, kým podiel zvyšných 23 členských štátov dosiahol len 30,3 %; nabáda EIB, aby zaviedla vyváženejšiu úverovú politiku voči členským štátom vzhľadom na šírku súčasných aj dlhodobých problémov, pred ktorými stojí Únia;
4. vyzýva EIB, aby poskytla členským štátom, ktoré majú nižšiu úspešnosť schvaľovania projektov, zvýšenú technickú podporu vo fáze pred schválením, a nabáda EIB, aby uľahčila výmenu najlepších postupov medzi členskými štátmi, pokiaľ ide o úspešný vývoj projektov;
5. vyzýva EIB, aby sa zamerala na investície do reálnej ekonomiky na účely podpory tvorby pracovných miest a rastu v EÚ;
6. upozorňuje na dramaticky vysokú mieru nezamestnanosti v mnohých členských štátoch, najmä v prípade mladých ľudí, a nalieha na EIB, aby pri vykonávaní svojich politik túto situáciu zohľadňovala;
7. poukazuje na to, že hoci sa pri operáciách berie ohľad na dostupnosť finančných prostriedkov, operácie musia byť zamerané na vytvorenie investícií, ktoré zlepšujú oživenie hospodárstva a produktívnu zamestnanosť a musí ich dopĺňať dôsledná podpora členským štátom zameraná na prípadné zvýšenie kapacít čerpania zdrojov, ako aj stále odhodlanie vyhýbať sa riziku územnej rozdrobenosti;
8. konštatuje, že nedostatočná kapacita v oblasti tvorby projektov vo verejnom a súkromnom sektore a nízka úroveň kapacity niektorých členských štátov na prijímanie úverov v spojení so súčasnými trhovými podmienkami predstavujú významné problémy pre program požičiavania EIB; naliehavo preto žiada EIB, aby výrazne posilnila svoju technickú pomoc a finančné poradenstvo vo všetkých kľúčových oblastiach činnosti a aby boli ľahko dostupné vo vzťahu k všetkým členským štátom, s cieľom dosiahnuť oveľa vyššiu úroveň schopnosti vytvárať rast;
9. víta použitie rámca pre posúdenie na základe troch pilierov (3PA) a rámca merania výsledkov (ReM) Európskou investičnou bankou na účely *ex ante* posúdenia očakávaných výsledkov investičných projektov v rámci EÚ aj mimo nej;

Štvrtok 28. apríla 2016

10. žiada EIB, aby pri posudzovaní a hodnotení projektov dôrazne uprednostňovala dlhodobý účinok investícií a aby pri tom zohľadňovala nielen finančné ukazovatele, ale predovšetkým aj ich príspevok k udržateľnému rozvoju a k vyššej kvalite života tým, že budú viesť k ďalšiemu zlepšeniu v oblasti zamestnanosti, sociálnych noriem a životného prostredia;
11. zdôrazňuje, že schválenie financovania projektu by malo byť založené na primeranej finančnej analýze a analýze rizík, finančnej životaschopnosti a riadnom rozpočtovom hospodárení; domnieva sa, že projekty schválené na financovanie EIB by mali ponúkať jasnú pridanú hodnotu pre európske hospodárstvo;
12. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že v správe o posúdení na základe troch pilierov neboli uvedené žiadne informácie, či už založené na posúdení na základe troch pilierov alebo vychádzajúce z iných príslušných nástrojov, o skutočných výsledkoch dosiahnutých operáciami uskutočnenými v roku 2014 v rámci EÚ (na rozdiel od výsledkov dosiahnutých mimo EÚ), a to aj napriek tomu, že posúdenie na základe troch pilierov bolo vytvorené s osobitným účelom zlepšiť schopnosť EIB monitorovať vykonávanie sledovaním účinkov počas celého projektového cyklu; očakáva, že z dôvodu prebiehajúcej harmonizácie medzi rámcom posúdenia na základe troch pilierov a rámcom merania výsledkov sa začiatkom roka 2016 zavedie nový harmonizovaný rámec, ktorý bude lepšie prispôbený na *ex post* hodnotenie a vykazovanie výsledkov projektov v rámci EÚ aj mimo nej a ktorý bude plne v súlade s hodnotiacou tabuľkou operácií EFSI, a že sa tento rámec použije na podávanie správ EIB za rok 2015; žiada o systematické zverejňovanie jednotlivých hodnotení projektov;
13. berie na vedomie operačný plán EIB na obdobie 2015 – 2017; víta skutočnosť, že v tomto pláne sa uznáva, že rýchlosť oživenia sa v jednotlivých členských štátoch líši, a že plán stanovil hospodársku a sociálnu súdržnosť ako prierezový cieľ politiky;
14. berie do úvahy skutočnosť, že EIB reštrukturalizovalo klasifikáciu svojich hlavných cieľov verejnej politiky pre skupinu EIB na roky 2015 – 2017 (inovácie a ľudský kapitál, MSP a spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou, efektívna infraštruktúra a životné prostredie) spôsobom, ktorý sa líši od formulácie jej cieľov verejnej politiky na roky 2014 – 2016 (zvýšenie potenciálu rastu a zamestnanosti, environmentálna udržateľnosť, hospodárska a sociálna súdržnosť a konvergencia, ako aj opatrenie v oblasti klímy); konštatuje, že ciele verejnej politiky boli zosúladené s vyvíjajúcimi sa hospodárskymi okolnosťami, a v tejto súvislosti žiada EIB, aby zabezpečila, že dva prierezové ciele – pre hospodársku a sociálnu súdržnosť v EÚ a pre opatrenie v oblasti klímy – sa spoločne s predpokladaným percentuálnym pomerom podpísaných finančných operácií prispievajúcich k ich splneniu ešte viac posilnia;
15. domnieva sa však, že podoba činností EIB v správe o činnosti za rok 2014 nie je celkom v súlade s cieľmi verejnej politiky na rok 2014; okrem toho vyjadruje poľutovanie nad nedostatkom informácií o výsledkoch dosiahnutých prostredníctvom rôznych finančných nástrojov a iniciatív EIB, ktoré sa uskutočnili v roku 2014; odporúča, aby sa EIB pri oznamovaní informácií o svojej činnosti nezameriavala predovšetkým na objem realizovaných investícií, ale skôr na ich účinok;
16. očakáva, že EIB prispeje k preskúmaniu stratégie Európa 2020 v polovici trvania predložením informácií o svojich činnostiach a ich vplyve na dosahovanie cieľov tejto stratégie;
17. vyzýva EIB, aby zväzila vypracovanie komplexnejšej a analytickej správy o svojich ročných činnostiach v roku 2015, ktorá by obsahovala primeraný súhrn informácií z jej tematických správ a ktorá by lepšie zodpovedala požiadavkám článku 9 štatútu EIB;
18. víta nové informácie uvedené v pracovnom dokumente o finančných nástrojoch, ktorý je priložený k návrhu rozpočtu; vyjadruje však poľutovanie nad chýbajúcim globálnym prehľadom ročných záväzkov a platieb do EIB a očakáva ďalšie podrobné údaje;
19. zdôrazňuje, že investície, štrukturálne reformy a vhodné rozpočtové politiky musia byť súčasťou celkovej stratégie;

Podpora zamestnanosti mladých ľudí, inovácií a malých a stredných podnikov

20. víta vykonávanie iniciatívy EIB s názvom Kvalifikácia a zamestnanosť – investície do mladých ľudí v roku 2014 a nabáda EIB, aby neprestávala investovať do vzdelávania, rozvoja kvalifikácií a zamestnanosti mladých ľudí; vyzýva EIB, aby podala úplnú správu o výsledkoch dosiahnutých prostredníctvom jej iniciatívy Investície do mladých ľudí, okrem iného prostredníctvom použitia ukazovateľa, ako je udržateľná zamestnanosť vyplývajúca z osobitných operácií;

Štvrtok 28. apríla 2016

21. víta, že v roku 2014 bol zavedený nový sortiment produktov v rámci nástroja InnovFin – Financie EÚ pre inovátorov, ktorý je k dispozícii novátorom všetkých veľkostí, ako aj skutočnosť, že bola zavedená poradenská služba InnovFin pre veľké projekty v oblasti výskumu a vývoja; berie tiež na vedomie vytvorenie nového rozšíreného rizikového mandátu skupiny EIB v roku 2014;
22. konštatuje, že EIB v roku 2014 podpísala celkovo 225 operácií v rámci EÚ na podporu inovácií a kvalifikácií (62 operácií v oblasti inovácií a výskumu a vývoja za 9,6 miliardy EUR a 25 operácií v oblasti vzdelávania a kvalifikácie za 4,4 miliardy EUR) a v rámci malých a stredných podnikov a spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou (138 operácií za 22,2 miliardy EUR);
23. berie na vedomie zvýšenie kapitálu EIF o 1,5 miliardy EUR v roku 2014 a jeho rekordné investície pri poskytovaní rizikového financovania malým a stredným podnikom vo výške až 3,3 miliardy EUR, pomocou ktorých sa prostredníctvom pákového efektu získal kapitál vo výške 14 miliárd EUR; žiada o komplexný a transparentný prehľad operácií EIF, ktoré majú byť zahrnuté vo výročnej správe o EIB;
24. konštatuje, že skupina EIB posielala finančné prostriedky pre MSP a spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou prostredníctvom rozličných finančných sprostredkovateľov s cieľom zlepšiť podmienky prístupu k finančným prostriedkom a samotný prístup k finančným prostriedkom; vyzýva EIB, aby preto oveľa užšie spolupracovala so svojimi finančnými sprostredkovateľmi v členských štátoch a aby na nich naliehala, aby šírili príslušné informácie potenciálnym príjemcom s cieľom vytvoriť prostredie ústretové pre podnikateľov, ktoré MSP poskytne jednoduchší prístup k finančným prostriedkom;
25. konštatuje, že malé a stredné podniky v mnohých častiach Európy čelia veľkým ťažkostiam, pokiaľ ide o prístup k potrebnému financovaniu; v tejto súvislosti víta väčší dôraz EIB na podporu malých a stredných podnikov; zdôrazňuje význam EIB pri sprostredkovaní partnerstiev a posilňovaní podporných nástrojov na financovanie činností mikropodnikov a malých a stredných podnikov a pre inovačné začínajúce podniky; ďalej vyzýva EIB, aby viac spolupracovala s regionálnymi verejnými inštitúciami s cieľom optimalizovať možnosti financovania pre malé a stredné podniky;
26. víta programy EIB na uľahčenie obchodu, najmä nástroj na financovanie obchodu pre MSP, ktorý poskytuje záruky zahraničným bankám, ktoré poskytujú MSP finančné prostriedky na obchod, čím prispieva k oživeniu obchodných tokov a zmierneniu obmedzení súvisiacich s dostupnosťou kolaterálu, a ďalšie nové projekty v oblasti financovania obchodu zamerané na krajiny vážne postihnuté hospodárskou krízou alebo na mieru prispôsobené finančné riešenia, ako je Európsky nástroj mikrofinancovania Progress, ktorého cieľom je finančné začleňovanie;
27. vyzýva EIB, aby na vypracovala účinnú komunikačnú politiku zameranú na potenciálnych súkromných príjemcov ako neoddeliteľnú súčasť svojej poradenskej funkcie; nabáda EIB, aby posilnila a rozšírila svoju sieť úradov v rámci EÚ;
28. vyjadruje poľutovanie nad nedostatkom informácií v správe o činnosti za rok 2014 o plnení dohody z júla 2014 medzi Komisiou a EIF v rámci Programu EÚ pre konkurencieschopnosť podnikov a MSP (COSME);

Zvýšenie environmentálnej udržateľnosti a boj proti zmene klímy

29. konštatuje, že z 84 environmentálnych projektov podpísaných v rámci EÚ v roku 2014, ktoré dosiahli výšku 12,6 miliardy EUR, predstavovali projekty udržateľnej dopravy 5,1 miliardy EUR, projekty v oblasti energie z udržateľných zdrojov a energetickej účinnosti dosiahli 3,7 miliardy EUR a projekty ochrany životného prostredia 3,8 miliardy EUR; ďalej berie na vedomie, že podpísané operácie v rámci prierezového cieľa opatrenia v oblasti klímy dosiahli 16,8 miliardy EUR alebo 24 % zo všetkých finančných prostriedkov EIB v rámci EÚ;
30. berie na vedomie, že podpora EIB určená na rozvoj kapacít energie z obnoviteľných zdrojov v roku 2014 sa zväčša sústredila na päť najväčších ekonomík EÚ, pričom v 13 nových členských štátoch bolo vynaložených len 42 miliónov EUR zo 4,5 miliardy EUR na projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov v 28 krajinách EÚ; dodáva, že podobná koncentrácia bola zaznamenaná v oblasti energetickej účinnosti, v ktorej bolo pre 13 nových členských štátov vyčlenených len 148 miliónov EUR z 2 miliárd EUR; nabáda na postupné zvyšovanie podielu budúcich investícií do rozvoja kapacít obnoviteľných zdrojov energie a do oblasti energetickej účinnosti v nových členských štátoch, kým nedosiahne 30 % z celkových investícií do týchto oblastí do roku 2020; žiada, aby sa vynaložilo väčšie úsilie o ďalšie poskytovanie technickej pomoci vnútroštátnym a regionálnym orgánom s cieľom zlepšiť ich schopnosť pripraviť životaschopné projekty, ktoré umožnia viac investícií do odvetvia energetiky;

Štvrtok 28. apríla 2016

31. víta zavedenie nových inovačných nástrojov v roku 2014 na podporu opatrenia v oblasti klímy, ako je nástroj na súkromné financovanie zlepšovania energetickej účinnosti a nástroj na financovanie prírodného kapitálu, a očakáva, že EIB bude vo svojich budúcich správach o činnosti informovať o ich vykonávaní;

32. podporuje záväzok EIB podporovať iniciatívy, ktoré pomáhajú EÚ zachovať si vedúce postavenie a plniť si vlastné dlhodobé ambície na trhu s uhlíkom v kontexte rámca politík v oblasti klímy a energetiky na obdobie do roku 2030, nízkouhlíkovej stratégie do roku 2050 a rokovanií OSN o ochrane klímy s cieľom vytýčiť novú celosvetovú dohodu; vyzýva na revíziu podielu investícií EIB na opatrenie v oblasti klímy, keďže podiel vo výške 25 % sa už dosiahol;

33. berie na vedomie prechod k rozvoju trhu so zelenými dlhopismi a vedúcu úlohu EIB v súvislosti s jej zelenými dlhopismi a dlhopismi Climate Awareness Bond, čo svedčí o záujme investorov o finančné produkty určené na udržateľný rast s nízkymi emisiami oxidu uhlíka a odolnosťou voči zmene klímy; vyzýva EIB, aby v roku 2016 prehodnotila svoje emisné normy v súvislosti so stratégiou EÚ v oblasti prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo do roku 2050;

34. víta skutočnosť, že v septembri 2015 bola uverejnená stratégia EIB v oblasti zmeny klímy s názvom Uvoľnenie finančných prostriedkov pre prechod k nízkouhlíkovému hospodárstvu odolnému voči zmene klímy a súhrnná správa o hodnotení operácií financovania EIB na opatrenie v oblasti klímy (zmiernovanie) v rámci EÚ v rokoch 2010 – 2014; žiada, aby sa v konkrétnych akčných plánoch v nadväznosti na stratégiu EIB v oblasti klímy do roku 2017 uplatňoval konkrétny, merateľný, dosiahnuteľný, realistický a časovo ohraničený (SMART) prístup;

Podpora hospodárskej a sociálnej súdržnosti a zblížovania

35. konštatuje, že 19,9 miliardy EUR alebo 29 % celkového financovania EIB v rámci EÚ v roku 2014 bolo určených na operácie podporujúce súdržnosť; vyjadruje však poľutovanie nad tým, že neexistujú informácie o počte projektov, ktoré podporila skupina EIB v príslušných sektoroch, alebo finančných nástrojov, či uplatnených iniciatív súvisiacich s týmto prierezovým cieľom politiky;

36. zdôrazňuje rozhodujúcu úlohu politiky súdržnosti pri znižovaní nevyváženosti medzi európskymi regiónmi a pri podpore európskej integrácie a v tejto súvislosti vyzdvihuje zásadný význam prístupu zameraného na výkonnosť; naliehavo vyzýva EIB, aby do svojich budúcich výročných správ začleňovala podrobné informácie o príspevku a výsledkoch dosiahnutých pri vykonávaní cieľov politiky súdržnosti prostredníctvom činností EIB;

37. víta posilnenú úlohu, ktorú bude skupina EIB zohrávať pri vykonávaní politiky súdržnosti na programové obdobie 2014 – 2020; verí, že to je krok správnym smerom k zlepšeniu súčinnosti medzi EIB a EŠIF; vyzýva na zlepšenie jej činnosti v súlade s protokolom ZFEÚ (č. 28) o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti; domnieva sa, že je potrebné posilniť spoluprácu medzi Komisiou, EIB a miestnymi a regionálnymi orgánmi s cieľom zabezpečiť, aby sa finančné nástroje účinne využívali na podporu územného rozvoja a súdržnosti; víta partnerstvo medzi Komisiou a EIB pri vytváraní poradnej platformy fi-compass; je pevne presvedčený, že je potrebné zjednodušiť pravidlá, ktorými sa riadi podpora poskytovaná z EŠIF na finančné nástroje v rámci EIB;

38. víta najmä financovanie zo strany EIB na podporu projektov v oblasti infraštruktúry a dopravy v európskych regiónoch; zdôrazňuje, že tieto formy finančnej podpory významne zvyšujú potenciál rozvoja obchodu, keďže podnecujú rast a stimulujú konkurencieschopnosť najmä v oblastiach, ktoré sú prirodzene geograficky znevýhodnené;

39. berie na vedomie, že v roku 2014 EIB podpísala v rámci EÚ 104 projektov rozvoja sociálnej a hospodárskej infraštruktúry v celkovej výške 20,2 miliardy EUR, z čoho prostriedky na projekty strategickej prepravy (vrátane TEN-T) predstavovali 8,2 miliardy EUR, projekty pre konkurencieschopnú a bezpečnú energiu 7,5 miliardy EUR a projekty mestskej obnovy (vrátane zdravia) 4,5 miliardy EUR;

Štvrtok 28. apríla 2016

40. zdôrazňuje, že investície do udržateľných projektov infraštruktúry majú zásadný význam pre zvýšenie konkurencieschopnosti a obnovu rastu a vytvárania pracovných miest v Európe; preto žiada, aby sa financovanie EIB použilo v prospech oblastí, ktoré sú najviac postihnuté vysokou nezamestnanosťou, a požaduje viac projektov sociálnej infraštruktúry; zdôrazňuje, že financovanie EIB by sa malo zamerať predovšetkým na krajiny, ktoré zaostávajú z hľadiska kvality a rozvoja infraštruktúr, pričom však treba zohľadňovať zásadu riadneho finančného hospodárenia a životaschopnosti projektov;

41. so znepokojením sleduje tendenciu financovať infraštruktúru, ako sú napríklad diaľnice, ktoré podporujú spotrebu fosílnych palív, a teda sú v rozpore s dlhodobými cieľmi Únie, ako je prechod na bezuhlíkové hospodárstvo; vyzýva EIB, aby do procesu výberu projektov, ktoré sa majú financovať v rámci EÚ aj mimo nej, zahrnula povinné *ex ante* posudzovanie environmentálnej, hospodárskej a sociálnej pridanej hodnoty a aby sa všetky posudzovania *ex ante* a *ex post* vykonávali s aktívnym zapojením zainteresovaných subjektov, miestnych, regionálnych a vnútroštátnych orgánov a zástupcov občianskej spoločnosti; ďalej žiada o zverejnenie a úplné sprístupnenie výsledkov týchto hodnotení a použitých ukazovateľov;

42. zdôrazňuje, že financovanie veľkých projektov často uľahčuje infiltráciu spoločností spojených s organizovaným zločinom; kritizuje skutočnosť, že EIB poskytla finančné prostriedky na diaľničný úsek „Passante di Mestre“, v súvislosti s ktorým prebieha vyšetrowanie daňových podvodov; so znepokojením konštatuje, že EIB nereagovala v tejto súvislosti na žiadosti uvedené v správe o výročnej správe za rok 2013 o ochrane finančných záujmov EÚ – boj proti podvodom; opätovne vyzýva EIB, aby pozastavila všetky formy financovania tohto projektu;

43. zdôrazňuje význam regionálneho rozvoja a vyzýva EIB, aby posilnila dialóg a spoluprácu s regionálnymi a miestnymi orgánmi, bankami a agentúrami; domnieva sa, že v tejto súvislosti by sa mala podporovať aj cezhraničná spolupráca;

44. vyzýva EIB, aby zvýšila svoju podporu určenú projektom, na ktoré sa vzťahujú makroregionálne stratégie EÚ; zdôrazňuje, že je dôležité pokračovať v podpore udržateľných inovačných aj tradičných hospodárskych odvetví v EÚ; zdôrazňuje potrebu prepojiť Európu prostredníctvom intermodálnej dopravy, ako aj investícií zameraných na konkrétnu lokalitu; okrem toho požaduje vytvorenie finančných a investičných platforiem s cieľom umožniť spájanie finančných prostriedkov z rôznych zdrojov a mobilizáciu investícií potrebných na takéto makroregionálne projekty;

Riadenie Európskeho fondu pre strategické investície (EFSI)

45. víta nový Európsky fond pre strategické investície (EFSI); zdôrazňuje, že je potrebné, aby EFSI fungoval účinným, plne transparentným a spravodlivým spôsobom v súlade s kritériami svojho mandátu a nariadenia, a odporúča úzku spoluprácu a dohľad nad operáciami EFSI zo strany Európskeho parlamentu a Európskeho dvora audítorov; zdôrazňuje, že jeho prostriedky by mali preukázať skutočnú doplnkovosť v porovnaní s bežnými operáciami financovanými EIB; pripomína, že EFSI musí tiež prispievať k súdržnosti, a vyzýva EIB, aby zabezpečila súdržnosť a komplementárnosť s investíciami z európskych štrukturálnych a investičných fondov a iných verejných fondov; vyzýva EIB, aby implementovala a ďalej rozvíjala EFSI v úzkej spolupráci so spoluzákonomodarcami, a to aj prostredníctvom včasného a povinného uzavretia očakávanej dohody medzi Európskym parlamentom a EIB;

46. očakáva, že ciele EFSI budú v zhode s cieľmi verejnej politiky EIB a že výška investícií EIB na rok 2016 sa prispôsobí tak, aby odrážala aj operácie EFSI;

47. zdôrazňuje, že EFSI by mal byť prospešný pre všetky členské štáty bez predbežnej odvetvovej alebo regionálnej alokácie a mal by byť v súlade s prebiehajúcimi regionálnymi alebo miestnymi investičnými iniciatívami; zdôrazňuje, že financovanie z EFSI by malo priniesť úžitok aj malým projektom;

48. uznáva problémy spojené s vytvorením série strategických projektov EFSI a ich rýchlym uvedením do prevádzky; víta skutočnosť, že EIB zriadila Európske centrum investičného poradenstva, ktorého cieľom je poskytovať technickú pomoc a odborné znalosti potenciálnym navrhovateľom; očakáva, že mechanizmus technickej pomoci bude efektívne fungovať na miestnej a regionálnej úrovni;

Štvrtok 28. apríla 2016

49. odporúča, aby členské štáty určili národné podporné banky, a odporúča užšiu spoluprácu medzi EIB a národnými podpornými bankami, finančnými inštitúciami a investičnými platformami s cieľom zhromaždiť a vymieňať si odborné znalosti a know-how, ako aj lepšie zosúladiť činnosti EIB s prioritami politik členských štátov; pripomína, že pokiaľ ide o zapojenie národných podporných bánk a inštitúcií do projektov EFSI, je potrebné zabezpečiť plnú transparentnosť a uprednostňovať zameranie na výsledky;

50. vyzýva EIB, aby zabezpečila, aby sa EFSI nepriamo nevyužíval ako prostriedok na zvýšenie kapitálu EIB; vyzýva preto EIB, aby vykonávala pravidelné preskúmanie svojej účasti v EFSI a preukázala, že podmienky o doplnkovosti ustanovené v článku 5 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 2015/1017 boli splnené, a najmä že súkromné zdroje financovania nie sú vytláčané na okraj;

51. je znepokojený, že mnohé projekty, ktoré boli vybraté v tzv. skladovacej fáze, by získali prístup k financovaniu aj za normálnych podmienok a nespĺňajú požiadavku doplnkovosti; pripomína, že záruka EFSI mala umožniť EIB viac riskovať a zároveň si udržať rating AAA; zdôrazňuje, že bude veľmi dôkladne monitorovať plnenie tohto kritéria;

52. očakáva, že skupina EIB bude osobitne ostražitá, pokiaľ ide o súlad s článkom 140 ods. 6 nariadenia o rozpočtových pravidlách, v ktorom sa ustanovuje, že finančné nástroje „nevytvárajú neoprávnené výhody, najmä v podobe neoprávnených dividend alebo zisku pre tretie strany“, so zreteľom na obavy, že EFSI by mohol nejakým spôsobom prispieť k „socializácii rizík a privatizácii ziskov“ vzhľadom na skúsenosti s financovaním v prípadoch, ako sú projekt Castor v Španielsku alebo projekt Passante di Mestre v Taliansku;

Preskúmanie iniciatívy dlhopisov na projekty

53. domnieva sa, že iniciatíva dlhopisov na projekty by sa mala vážne posúdiť s ohľadom na jej finančný, sociálny a environmentálny vplyv; naliehavo vyzýva Komisiu, aby vytvorila inkluzívny a otvorený konzultačný proces na úrovni EÚ s aktívnou účasťou zástupcov Európskeho parlamentu o budúcnosti dlhopisov na projekty v období 2016 – 2020, než sa plne rozvinie súčasná pilotná fáza iniciatívy dlhopisov na projekty;

Aktualizácia vonkajšieho rozmeru intervencií EIB

54. víta obnovený mandát EIB na vonkajšie úvery na roky 2014 – 2020, ktorý EÚ poskytuje záruku pokrývajúcu vonkajšie operácie EIB až do výšky 30 miliárd EUR, ako aj jeho základné ciele, najmä rozvoj miestneho súkromného sektora, rozvoj sociálnej a hospodárskej infraštruktúry, ako aj adaptáciu na zmenu klímy a zmiernenie zmeny klímy;

55. vyzýva EIB, aby venovala pozornosť tretím krajinám a regiónom mimo EÚ, ktoré sužujú konflikty a extrémna chudoba, pričom hlavným cieľom je znížiť rozdiely v rozvoji medzi EÚ a týmito regiónmi, ako aj prispievať na programy podpory MSP v krajinách obchodných partnerov, a to aj prostredníctvom dostatočného financovania nástroja prehĺbenej a komplexnej zóny voľného obchodu (DCFTA) pre MSP, s osobitným zameraním na krajiny južného Stredozemia a krajiny vo východoeurópskom susedstve; vyzýva EIB, aby v súčinnosti s Africkou rozvojovou bankou financovala dlhodobé investície zamerané na hospodársky rozvoj; víta skutočnosť, že granty EÚ sa čoraz viac kombinujú s poskytovaním úverov EIB, aby sa dosiahli lepšie výsledky projektov v partnerských krajinách EÚ;

56. naliehavo žiada EIB, aby aj naďalej aktívne presadzovala udržateľný rast v rozvinutých a rozvojových krajinách, a tým podporila trvalo udržateľný rozvoj na celom svete; zdôrazňuje, že EIB sa ako finančná zložka Únie musí podieľať na dosahovaní cieľov OSN v oblasti trvalo udržateľného rozvoja; žiada, aby v rámci prieskumu mandátu EIB k poskytovaniu úverov tretím krajinám v polovici obdobia v roku 2016 bola osobitná pozornosť venovaná rozvojovému programu na obdobie po roku 2016;

57. pripomína, že Európska investičná banka je najväčším zahraničným financovateľom v Turecku a že po začatí prístupových rokovaní v roku 2004 EIB zvýšila svoje úverové operácie pre túto krajinu, pričom za posledné desaťročie sa poskytlo približne 23 miliárd EUR; vyjadruje poľutovanie nad tým, že napriek pretrvávajúcej hospodárskej kríze v EÚ je Turecko s približne 3,5 % všetkých úverov EIB (2015) v súčasnosti na prvom mieste spomedzi prijímajúcich krajín EIB, ktoré nie sú členmi EÚ; žiada silnejšiu podmienenosť financovania, ktorá by bola úzko spojená s rešpektovaním ľudských práv a slobody prejavu;

Štvrtok 28. apríla 2016

58. nabáda EIB, aby v reakcii na závažné problémy vyvolané prílevom migrantov do Európy vypracovala a zaviedla nevyhnutný komplexný prístup vrátane posilnených operácií v krajinách pôvodu týchto migrantov, ako aj v krajinách, ktoré priamo susedia s krajinami pôvodu;

59. vyzýva v tejto súvislosti EIB, aby zamerala svoje činnosti na podporu investičných potrieb v oblastiach mestskej, zdravotnej, vzdelávacej a sociálnej infraštruktúry, na podnecovanie hospodárskych činností, ktoré vytvárajú nové pracovné príležitosti, a na presadzovanie cezhraničnej spolupráce medzi členskými štátmi a tretími krajinami;

60. poukazuje na to, že EIB je dôležitým subjektom podpory priorít a cieľov zahraničnej politiky EÚ; odporúča lepšiu koordináciu a spoluprácu medzi EIB a útvarmi a nástrojmi vonkajšej politiky EÚ; vyzýva na pokračovanie a zlepšovanie systematického *ex ante* a *ex post* hodnotenia hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho dosahu projektov podporovaných EIB z hľadiska cieľov ESVČ a všeobecných zásad, ktorými sa riadi vonkajšia činnosť Únie, ako je uvedené v článku 21 ZEÚ a v strategickom rámci a akčnom pláne EÚ v oblasti ľudských práv; vzhľadom na investície mimo EÚ žiada vypracovať podrobnú správu o akýchkoľvek prípadných stratách a o tom, ako a v ktorých prípadoch bol využitý nástroj záruk; víta skutočnosť, že EIB usporiadala niekoľko seminárov o podnikaní a ľudských právach;

61. vyzýva EIB, aby Európskemu parlamentu a verejnosti poskytla detailné informácie o financovaní EIB a výkone funkcie obchodného ombudsmana na Ukrajine;

62. víta riešenie prijaté spoločne so Svetovou bankou, ktoré EIB umožňuje podieľať sa na uľahčení nákupu ukrajinského plynu;

63. vyjadruje svoj zámer podrobne kontrolovať vykonávanie externého mandátu EIB pred strednodobým preskúmaním, pričom sa zohľadní možná aktivácia dodatočných 3 miliárd EUR; potvrdzuje svoj záväzok podrobne preskúmať prvé „správy o dokončení projektov“, ktoré majú byť uverejnené v rámci mandátu na poskytovanie vonkajších úverov na obdobie 2014 – 2020; žiada, aby Európsky dvor audítorov vypracoval osobitnú správu o výsledkoch vonkajších úverových činností EIB a ich zosúladovaní s politikami EÚ;

Zlepšenie rámca správy, transparentnosti a kontroly EIB

64. víta vysokú kvalitu aktív EIB, keďže miera znehodnotených úverov je takmer na úrovni 0 % (0,2 %) celkového úverového portfólia, a jej obozretné riadenie likvidity; domnieva sa, že je veľmi dôležité, aby si EIB udržala úverový rating AAA, a tak si zachovala prístup k medzinárodným kapitálovým trhom za čo najlepších podmienok financovania;

65. navrhuje, aby EIB posilnila svoje kapacity v oblasti sektorovej analýzy a zverejňovala súhrnné štatistické údaje, ako aj informácie týkajúce sa čiastkových projektov, a tým uľahčila cielený prístup k určitým sektorom alebo typom MSP; zdôrazňuje potrebu začleniť do výročnej správy EIB ucelenejšiu a podrobnejšiu analýzu investičných požiadaviek podľa jednotlivých odvetví v EÚ s cieľom určiť všetky odvetvia, v ktorých investície nepostačujú na plnenie priorít EÚ; domnieva sa, že EIB by mala posúdiť schopnosť svojich investičných nástrojov odstraňovať tieto nedostatky;

66. zdôrazňuje význam, ktorý EIB prikladá svojej politike nulovej tolerancie voči podvodom, korupcii a tajným dohodám, a jej záväzok týkajúci sa dôslednej integrity a etických pravidiel; v tejto súvislosti víta schválenie aktualizovanej politiky v oblasti boja proti podvodom Správnou radou EIB a výročnú správu skupiny EIB o činnostiach v rámci boja proti podvodom za rok 2014; očakáva, že EIB zastaví poskytovanie ďalších úverov na projekty, v súvislosti s ktorými prebieha vyšetrovanie korupcie na vnútroštátnej alebo európskej úrovni;

67. víta prijatie prepracovaného rámca skupiny EIB pre boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu (AML-CFT) v júli 2014; nabáda EIB, aby sa usilovala o dialóg s občianskou spoločnosťou o zlepšení svojej politiky v oblasti nespolutracujúcich jurisdikcií; vyzýva EIB, aby stanovila novú zodpovednú daňovú politiku, počínajúc revíziou svojej politiky v oblasti nespolutracujúcich jurisdikcií v roku 2016; vyzýva EIB, aby priame financovanie, ako aj financovanie prostredníctvom sprostredkovateľov podmieňovala zverejňovaním daňovo relevantných údajov z jednotlivých krajín podľa ustanovenia smernice o kapitálových požiadavkách (CRD IV) pre úverové inštitúcie, ako aj informáciami o vlastníckych právach;

Štvrtok 28. apríla 2016

68. vyzýva EIB, aby v kontexte *ex ante* posúdení podnikov, ktoré sú predmetom súdneho vyšetrovania, aktualizovala svoje politiky v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a organizovaného zločinu;
69. berie na vedomie správu o vykonávaní politiky transparentnosti EIB v roku 2014; trvá na tom, že je potrebné dosiahnuť najvyššiu úroveň transparentnosti a inštitucionálnej zodpovednosti, a to zabezpečením iniciatívneho zverejňovania úplných a riadnych rozpočtových informácií a prístupu k finančným údajom súvisiacim s projektmi financovanými prostredníctvom EIB;
70. požaduje maximálnu transparentnosť a publicitu, pokiaľ ide o systém verejného obstarávania a subdodávok, a to, aby bol Európskemu parlamentu v každom prípade poskytnutý prístup k príslušným informáciám a finančnej dokumentácii;
71. nabáda EIB, aby prísne dodržovala požiadavky súvisiace s verejným registrom dokumentov o životnom prostredí podľa Aarhuského nariadenia (nariadenie (ES) č. 1367/2006) a aby naďalej podávala pravidelné správy o svojich úverových činnostiach mimo EÚ v súlade s normami Iniciatívy za transparentnosť poskytovania medzinárodnej pomoci (IATI);
72. opätovne pripomína, že EIB by mala posilniť svoje činnosti náležitej starostlivosti, aby sa zvýšila kvalita informácií o konečných príjemcoch a aby sa účinnejšie zabránilo transakciám s finančnými sprostredkovateľmi, ktorí majú negatívne záznamy, pokiaľ ide o transparentnosť, podvod, korupciu, organizovaný zločin, pranie špinavých peňazí a škodlivé sociálne a environmentálne vplyvy, alebo ktorí sú zapísaní v daňových rajoch, ktorí sa uchylujú k agresívnemu daňovému plánovaniu; vyzýva EIB, aby iniciatívu dlhopisov na projekty nevyužívala na financovanie činností, do ktorých prenikol organizovaný zločin; opakovane zdôrazňuje potrebu, aby EIB spoločne s Komisiou vytvorila prísny verejný zoznam kritérií výberu finančných sprostredkovateľov;
73. žiada EIB, aby vypracovala prísnejšie pravidlá týkajúce sa konfliktu záujmov a jasné, prísne a transparentné kritériá verejno-súkromných partnerstiev, ktoré sú príjemcami financovania, s cieľom zaistiť, aby medzi verejných a súkromných partnerov bola spravodlivo rozdelená nielen investičná časť projektov, ale aj riziká spojené s investíciami, aby sa tak chránil verejný záujem; vyzýva EIB, aby posilnila základňu know-how pre účasť vlád, regiónov a obcí na štruktúrach verejno-súkromných partnerstiev, a to aj poskytovaním usmernení;
74. žiada EIB, aby zabezpečila, že by sa od spoločností, ktoré sa zúčastňujú na projektoch spolufinancovaných EIB, malo vyžadovať dodržiavanie zásady rovnakej odmeny a transparentnosti miezd, ako aj zásady rodovej rovnosti, ako sa stanovuje v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/54/ES z 5. júla 2006 o vykonávaní zásady rovnosti príležitostí a rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach zamestnanosti a povolania; ďalej poukazuje na skutočnosť, že EIB by pri rozhodovaní o projektoch určených na financovanie mala zohľadňovať opatrenia, ktoré prijali kandidátske podniky, pokiaľ ide o sociálnu zodpovednosť podnikov;
75. domnieva sa, že by bolo užitočné vypracovať pravidelné aktualizácie týkajúce sa administratívnych nákladov a poplatkov, ktoré uhrádza EIB, a vplyvu financovaných projektov z hľadiska zamestnanosti a pridanej ekonomickej hodnoty;
76. odporúča, aby sa na webovej stránke EIB zverejnili dokumenty, ktoré nie sú dôverné, ako sú operačné plány banky za predchádzajúce roky, medziinštitucionálne dohody a memorandá a iné dôležité dohody, a aby sa od januára 2016 pravidelne zverejňovali zápisnice zo schôdzí riadiacich orgánov EIB; domnieva sa, že lepší prístup verejnosti k dokumentom je kľúčovým prvkom transparentnosti, zodpovednosti a integrity tejto inštitúcie;
77. víta proces preskúmania mechanizmu vybavovania sťažností EIB, ktorý sa začal v septembri 2015, a verejnú konzultáciu otvorenú príslušným zainteresovaným stranám; očakáva, že prebiehajúca revízia mechanizmu vybavovania sťažností zvýši a posilní jeho nezávislosť a účinnosť a prispeje aj k vyššej účinnosti a efektívnosti oddelenia pre mechanizmus vybavovania sťažností; žiada Predstavenstvo EIB, aby zohľadňovalo odporúčania tohto oddelenia a konalo podľa stanovísk európskeho ombudsmana; žiada o zabezpečenie stabilného toku informácií medzi oddelením EIB pre mechanizmus vybavovania sťažností a Správnou radou EIB; domnieva sa, že existuje potreba aktualizovať memorandum o porozumení medzi EIB a európskym ombudsmanom, aby ombudsman mohol vykonávať vonkajšiu kontrolu nad EIB aktívnejšie a aby sa zlepšili postupy monitorovania a ďalšia zodpovednosť EIB;

Štvrtok 28. apríla 2016

78. víta výročné správy Výboru audítorov EIB za rozpočtový rok 2014 a naliehavo vyzýva zodpovedné orgány EIB, aby zabezpečili plný súlad s najlepšimi postupmi obozretného bankovníctva v oblastiach, v ktorých v roku 2014 nebol dosiahnutý plný súlad; berie na vedomie zámer vedenia EIB reorganizovať kontrolné funkcie banky; podporuje požiadavku Výboru audítorov, pokiaľ ide o príslušný plán vykonávania, ako aj jeho úmysel pozorne monitorovať ďalší vývoj; schvaľuje skutočnosť, že Výbor audítorov napomenul vedenie a útvary EIB v tom zmysle, že EIB by mala zachovávať svoju kapacitu, ale zároveň neoslabovať súčasný rámec vnútornej kontroly;

79. domnieva sa, že výročná správa EIB by mala venovať väčší dôraz na výsledky dokončených projektov; v tejto súvislosti vyzýva EIB, aby v spolupráci s projektovými partnermi zhrnula výsledky z každého dokončeného projektu, na základe čoho bude zhodnotená účinnosť financovania EIB;

80. poznamenáva, že 27. októbra 2015 uplynie platnosť trojstrannej dohody uvedenej v článku 287 ods. 3 ZFEÚ, ktorá sa týka spolupráce medzi EIB, Komisiou a Dvorom audítorov, pokiaľ ide o metódy kontroly činností EIB pri hospodárení s finančnými prostriedkami Únie a členských štátov, ktorú vykonáva Dvor audítorov; žiada tieto tri inštitúcie, aby spolupracovali pri procese obnovenia a aktualizácie tejto dohody a aby zabezpečili, že nová dohoda sa bude vzťahovať na všetky existujúce, ako aj všetky nové nástroje alebo iniciatívy EIB, ktoré využívajú verejné finančné prostriedky EÚ alebo Európskeho rozvojového fondu; v tejto súvislosti žiada, aby sa Európskemu dvoru audítorov udelili väčšie právomoci, aby tak mohol dôkladnejšie vyhodnocovať a oznamovať úverové postupy, nástroje a iniciatívy EIB, ak priamo súvisia s využívaním rozpočtových prostriedkov EÚ;

Smerom ku komplexnej parlamentnej zodpovednosti

81. domnieva sa, že zväčšujúca sa komplexnosť a čoraz väčší objem činností EIB spolu s trvajúcimi neistotami na finančných trhoch ešte viac zvyšujú potrebu nájsť riešenia na zavedenie účinného prudenciálneho bankového dohľadu nad EIB; vyjadruje preto poľutovanie, že Komisia ani EIB nezohľadnili návrhy na zavedenie regulačného vonkajšieho prudenciálneho dohľadu, ktoré v minulosti predložil Európsky parlament;

82. podporuje úsilie zainteresovaných strán o vypracovanie medziinštitucionálnej dohody medzi Európskym parlamentom a EIB, čo umožní lepšiu spoluprácu medzi oboma inštitúciami; požaduje pravidelný štruktúrovaný dialóg medzi prezidentom EIB a Európskym parlamentom s cieľom zabezpečiť zvýšený parlamentný dohľad nad činnosťou EIB; okrem toho vyzýva EIB, aby v rámci tejto medziinštitucionálnej dohody súhlasila s uzatvorením dohody s Európskym parlamentom, na základe ktorej by poslanci Európskeho parlamentu mohli klást priame otázky jej prezidentovi s dohodnutou lehotou na odpoveď, čo sa už uskutočňuje vo vzťahu k prezidentovi ECB;

o

o o

83. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, Európskej investičnej banke a vládam a parlamentom členských štátov.

Štvrtok 28. apríla 2016

P8_TA(2016)0201

Útoky na nemocnice a školy ako porušovanie medzinárodného humanitárneho práva**Uznesenie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2016 o útokoch na nemocnice a školy ako o porušovaní medzinárodného humanitárneho práva (2016/2662(RSP))**

(2018/C 066/03)

Európsky parlament,

- so zreteľom na ženevské dohovory a ďalšie právne nástroje v oblasti medzinárodného humanitárneho práva (MHP),
- so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv a ďalšie nástroje Organizácie Spojených národov (OSN) týkajúce sa ľudských práv,
- so zreteľom na Rímsky štatút Medzinárodného trestného súdu,
- so zreteľom na závery Rady z 10. – 11. decembra 2015 týkajúce sa prípravy Svetového humanitárneho samitu,
- so zreteľom na článok 208 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), v ktorom sa stanovuje zásada súdržnosti politik v záujme rozvoja,
- so zreteľom na závery Rady pre zahraničné veci z 8. decembra 2009 o podpore dodržiavania medzinárodného humanitárneho práva,
- so zreteľom na aktualizované usmernenia Európskej únie o podpore dodržiavania medzinárodného humanitárneho práva ⁽¹⁾,
- so zreteľom na zásady partnerstva (schválené Svetovou humanitárnou platformou) z 12. júla 2007,
- so zreteľom na správu generálneho tajomníka OSN určenú Svetovému humanitárnemu samitu s názvom Jedno ľudstvo, spoločná zodpovednosť z 2. februára 2016,
- so zreteľom na rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN č. 1998 prijatú 12. júla 2011 a rezolúciu č. 2143 prijatú 7. marca 2014, v ktorých sa riešia otázky ochrany detí postihnutých ozbrojenými konfliktami,
- so zreteľom na rezolúciu Valného zhromaždenia 64/290 z 9. júla 2010 o práve na vzdelávanie v núdzových situáciách,
- so zreteľom na svoje uznesenia z 25. februára 2016 o humanitárnej situácii v Jemene ⁽²⁾, zo 4. februára 2016 o systematickom masovom vyvražďovaní náboženských menšín zo strany tzv. ISIS/Dá'iš ⁽³⁾, z 26. novembra 2015 o vzdelávaní pre deti v núdzových situáciách a dlhotrvajúcich krízach ⁽⁴⁾, z 27. februára 2014 o využívaní ozbrojených bezpilotných lietadiel ⁽⁵⁾ a zo 16. decembra 2015 o príprave na Svetový humanitárny samit: výzvy a príležitosti v oblasti humanitárnej pomoci ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN č. 1502 (2003) o násilí namierenom proti humanitárnym pracovníkom a rezolúciu č. 2175 (2014) o ochrane civilistov v ozbrojených konfliktoch,
- so zreteľom na vyhlásenie o bezpečných školách z mája 2015, ktoré bolo predložené na schválenie na konferencii o bezpečných školách v Osle, ktorú zvolalo nórske ministerstvo zahraničných vecí v máji 2015, a na súvisiace usmernenia na ochranu škôl a univerzít pred používaním na vojenské účely v ozbrojených konfliktoch,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 303, 15.12.2009, s. 12.

⁽²⁾ Prijaté texty, P8_TA(2016)0066.

⁽³⁾ Prijaté texty, P8_TA(2016)0051.

⁽⁴⁾ Prijaté texty, P8_TA(2015)0418.

⁽⁵⁾ Prijaté texty, P7_TA(2014)0172.

⁽⁶⁾ Prijaté texty, P8_TA(2015)0459.

Štvrtok 28. apríla 2016

- so zreteľom na pokyny o útokoch na školy a nemocnice zamerané na poskytovanie pomoci všetkým osobám, ktoré sa podieľajú na monitorovaní, poskytovaní informácií a na obhajovaní práv, ktoré 21. mája 2014 vydala osobitná predstaviteľka generálneho tajomníka OSN pre deti a ozbrojené konflikty,
 - so zreteľom na rezolúciu, ktorú 10. decembra 2015 prijala 32. Medzinárodná konferencia hnutia Červeného kríža a Červeného polmesiaca, o posilňovaní dodržiavania medzinárodného humanitárneho práva,
 - so zreteľom na správu Medzinárodného výboru Červeného kríža (MVČK) o projekte Zdravotná starostlivosť v nebezpečnosti a jeho správu o násilí namierenom proti zdravotníckym zariadeniam a zdravotníckemu personálu,
 - so zreteľom na článok 128 ods. 5 a článok 123 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže medzinárodné spoločenstvo sa v uplynulých niekoľkých rokoch stalo svedkom hrozného trendu útokov na nemocnice a školy v ozbrojených konfliktoch počas uplynulých desiatich rokov na celom svete, ako sú posledné útoky na zdravotné strediská organizácie Lekári bez hraníc z 3. októbra 2015 v Kundúze (Afganistan), z 10. januára 2016 v Razahu (Jemen) a v mnohých sýrskych mestách v rámci terajšieho pokračujúceho konfliktu; keďže došlo k bezpríkladnému nárastu prípadov odmietnutia humanitárnej pomoci a prístupu, popráv civilistov a humanitárnych pracovníkov, zadržavania v katastrofálnych podmienkach a využívania civilistov ako rukojemníkov alebo otrokov z donútenia; keďže čoraz väčšie potreby a problémy, chýbajúce udržateľné záväzky a rastúce náklady na humanitárnu pomoc prispeli k tomu, že súčasný humanitárny systém dosiahol hranice svojich možností, a keďže je aj dôvod, prečo mnohé organizácie museli dočasne prerušiť poskytovanie potravinovej pomoci, prístreší a ďalšie humanitárne operácie na záchranu životov;
- B. keďže v dňoch 23. a 24. mája 2016 sa v Istanbule uskutočnil prvý Svetový humanitárny samit; keďže generálny tajomník OSN vo svojej správe určenej Svetovému humanitárnemu samitu s názvom Jedno ľudstvo, spoločná zodpovednosť upriamuje pozornosť na to, čo sám nazýva „nehanebným a neľútostným úpadkom v oblasti dodržiavania medzinárodne uznávaných ľudských práv a humanitárneho práva“ v situáciách ozbrojených konfliktov, čo môže spôsobiť návrat k ére bezhraničnej vojny; keďže v správe sa konštatuje, že ak nedokážeme vyžadovať a presadzovať rešpektovanie týchto noriem ani podporovať existujúce mechanizmy presadzovania, monitorovania a zodpovednosti, prispievame tak k tomuto úpadku;
- C. keďže medzinárodné humanitárne právo (MHP), známe tiež ako právo zbrojených konfliktov, má za cieľ zmierniť účinky ozbrojeného konfliktu ochranou tých, ktorí sa nezúčastňujú na konflikte, a právnou úpravou prostriedkov a metód vedenia vojny;
- D. keďže Bezpečnostná rada OSN má jasnú úlohu pri zabezpečovaní dodržiavania medzinárodného práva v súvislosti s ochranou všetkých humanitárnych pracovníkov;
- E. keďže treba posilňovať ochranu humanitárnych pracovníkov bez rozdielu v bezpečnostných opatreniach medzi medzinárodnými a miestnymi zamestnancami;
- F. keďže čoraz väčší počet neštátnych aktérov, teroristických zoskupení a iných subjektov v ozbrojených konfliktoch spôsobuje problémy pri uplatňovaní medzinárodného humanitárneho práva; keďže všetky strany zapojené do konfliktu vrátane štátnych a neštátnych ozbrojených strán musia humanitárnym aktérom zaručiť prístup potrebný na poskytovanie pomoci bezbrannému civilnému obyvateľstvu postihnutému konfliktom;
- G. keďže humanitárne zásady ľudskosti, neutrality, nestrannosti a nezávislosti a základné pravidlá medzinárodného humanitárneho práva a ľudských práv obsiahnuté v ženevských dohovorech a ich dodatkových protokoloch musia byť základom všetkých humanitárnych opatrení; keďže sa musí zabezpečiť ochrana vysídlených osôb a keďže musí prevládať nezávislosť pomoci;
- H. keďže nemocnice a zdravotnícky personál požívajú osobitnú ochranu podľa medzinárodného humanitárneho práva a keďže každý zámerný útok voči civilným obyvateľom a na civilnú infraštruktúru je podľa medzinárodného humanitárneho práva zakázaný a považuje sa za jeho vážne porušenie;

Štvrtok 28. apríla 2016

- I. keďže v Rímskom štatúte Medzinárodného trestného súdu sa útoky na humanitárnych pracovníkov vymedzujú ako vojnové zločiny; keďže sa v ňom ďalej zdôrazňuje, že útoky úmyselne namierené na budovy využívané na náboženské, vzdelávacie, umelecké, vedecké alebo charitatívne účely alebo na historické pamiatky predstavujú vojnový zločin;
- J. keďže priestory a hmotný majetok OSN vrátane škôl a zdravotných stredísk sú nedotknuteľné a chránené na základe Dohovoru o výsadách a imunitách Organizácie Spojených národov z roku 1946;
- K. keďže MVČK ďalej vyhlásil, že povinnosť vyšetrovať podozrenia z vojnových zločinov predstavuje pravidlo obyčajového medzinárodného humanitárneho práva a platí pre medzinárodné aj vnútroštátne ozbrojené konflikty;
- L. keďže niektoré ozbrojené skupiny sú proti tomu, aby sa dievčatá vzdelávali v sekulárnom duchu, alebo aby ich liečili mužskí zdravotnícki pracovníci, a preto bránia prístupu k týmto službám; keďže všeobecná atmosféra neistoty, ktorá je dôsledkom konfliktu, takisto zabraňuje tomu, aby deti, učitelia a zdravotnícky personál navštevovali školy alebo žiadali o lekársku pomoc; keďže ženám a deťom hrozí väčšie nebezpečenstvo, ktoré je výsledkom vysídľovania a rozpadu bežných štruktúr ochrany a podpory; keďže medzinárodné humanitárne právo si vyžaduje, aby sa nevyhnutná zdravotnícka starostlivosť poskytovala bez rozdielu všetkým dievčatám a ženám znásilneným vo vojne; keďže nebezpečné umelé prerušenie tehotenstva uvádza Svetová zdravotnícka organizácia ako jednu z troch hlavných príčin úmrtnosti matiek; keďže zdravie matiek, psychologická starostlivosť o znásilnené ženy, vzdelávanie a školská dochádzka vysídlených detí sú hlavnými výzvami v utečeneckých táboroch;
- M. keďže 52 štátov vrátane niekoľkých členských štátov EÚ po skončení konferencie o bezpečných školách, ktorá sa uskutočnila v máji 2015 v Osle, schválilo 14. marca 2016 vyhlásenie o bezpečných školách;
- N. keďže Rada pre zahraničné veci pri schvaľovaní usmernení EÚ na podporu dodržiavania medzinárodného humanitárneho práva zdôraznila dôležitosť účinného riešenia dedičstva závažných porušení, a to podporovaním príslušných mechanizmov zodpovednosti, a zdôraznila dôležitú úlohu, ktorú Medzinárodný trestný súd môže zohrať v prípadoch, keď príslušný štát alebo príslušné štáty nedokážu alebo nechcú uplatňovať svoju jurisdikciu; keďže na základe usmernení EÚ sa „príslušné pracovné skupiny Rady“ zaväzujú monitorovať situácie, v ktorých sa môže uplatňovať MHP, a v takýchto prípadoch odporučať opatrenia na podporu dodržiavania MHP (odsek 15 písm. a));
- O. keďže MVČK v rokoch 2012 až 2015 zorganizoval rozsiahly konzultačný proces zameraný na posilňovanie právnej ochrany obetí ozbrojených konfliktov a na zvýšenie efektívnosti mechanizmov dodržiavania MHP;
- P. keďže aktualizované usmernenia EÚ o podpore dodržiavania medzinárodného humanitárneho práva sa týkajú rôznych nástrojov, ktorými EÚ v tejto súvislosti disponuje v rámci svojich vzťahov s tretími krajinami vrátane politického dialógu, všeobecných verejných vyhlásení, reštriktívnych opatrení, spolupráce s ostatnými medzinárodnými orgánmi, operácií krízového riadenia, osobnej zodpovednosti, odbornej prípravu a kontroly vývozu zbraní;
- Q. keďže účastnícke štáty 32. Medzinárodnej konferencie hnutia Červeného kríža a Červeného polmesiaca v decembri 2015 sa nakoniec nedokázali dohodnúť o novom mechanizme, ktorý navrhovali MVČK a vláda Švajčiarska a ktorého úlohou malo byť posilnenie dodržiavania MHP; keďže účastnícke štáty sa dohodli na začatí nového medzivládneho procesu, v rámci ktorého sa budú hľadať spôsoby, ako zlepšiť uplatňovanie MHP, pričom výsledky tohto procesu by sa mali prezentovať na nasledujúcej medzinárodnej konferencii v roku 2019;
- R. keďže kapitola týkajúca sa humanitárnej pomoci EÚ, na ktorú sa vyčlenilo 909 miliónov EUR v roku 2015, predstavuje menej než 1 % celkového rozpočtu EÚ; keďže zlepšenie prepojenia medzi humanitárnou pomocou a dlhodobou pomocou predstavuje jeden zo spôsobov, ako znížiť súčasný nepomer medzi obrovskými humanitárnymi potrebami a dostupnými zdrojmi;

Štvrtok 28. apríla 2016

1. znovu potvrdzuje hlavný príspevok medzinárodného humanitárneho práva do moderných dejín ľudstva a vyzýva členské štáty OSN, aby využili možnosť Svetového humanitárneho samitu na opätovné zdôraznenie dôležitosti medzinárodného humanitárneho práva a ochrany, ktorú poskytuje;
2. vyslovuje poľutovanie nad nedostatočným rešpektovaním humanitárneho práva a vyjadruje šok a vážne znepokojenie v súvislosti so smrtiacimi útokmi na nemocnice, školy a iné civilné ciele, ktoré sa objavujú v čoraz znepokojujúcejšej miere v ozbrojených konfliktoch po celom svete, pričom pacienti, žiaci, zdravotnícky a pedagogický personál, humanitárni pracovníci, deti a rodinní príslušníci sa stávajú terčom a obeťami; vyjadruje názor, že po medzinárodnom odsúdení týchto útokov musí nasledovať nezávislé vyšetrovanie a vyvodenie skutočnej zodpovednosti; vyzýva členské štáty, inštitúcie EÚ a podpredsedníčku Komisie / vysokú predstaviteľku, aby uznali skutočný rozsah tejto naliehavej situácie a využili všetky dostupné nástroje na riešenie tohto problému;
3. odsudzuje útoky na nemocnice a školy, ktoré sú zakázané podľa medzinárodného práva, pričom uznáva, že tieto akty môžu predstavovať vážne porušenie ženevských dohovorov z roku 1949 a vojnové zločiny podľa Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu; vyjadruje presvedčenie, že ochrana zdravotníckych a školských zariadení ako neutrálnych, chránených priestorov počas situácií ozbrojeného konfliktu musí byť zabezpečená transparentnými, nezávislými a nestrannými vyšetrovaniami brutálnych útokov, ku ktorým došlo, a dokázaním skutočnej zodpovednosti za zločiny spáchané všetkými zainteresovanými stranami; zdôrazňuje dôležitosť podporovania rozdielu medzi humanitárnymi a vojenskými pracovníkmi a potrebu zdržania sa kooptácie humanitárnej činnosti na vojenské alebo politické účely, čo oslabuje a ohrozuje skutočné humanitárne operácie a ich pracovníkov;
4. odsudzuje používanie nemocníc a škôl stranami ozbrojených konfliktov, čím sa v skutočnosti stávajú cieľmi útokov; pripomína, že tí ľudia, ktorí využívajú chránených ľudí alebo budovy ako ľudské štíty alebo na maskovanie, sú takisto vinní z porušovania MHP;
5. vyzýva znepriatelené strany podieľajúce sa na konflikte, aby dodržiavali hlavné zásady MHP a aby upustili od úmyselného cielenia na civilné infraštruktúry; zdôrazňuje dôležitosť posilňovania bezpečnosti humanitárnych pracovníkov, aby sa mohlo účinnejšie reagovať na útoky; preto požaduje, aby EÚ a jej členské štáty vyzvali OSN a Bezpečnostnú radu OSN na zaručenie ochrany tak miestnych, ako aj medzinárodných humanitárnych pracovníkov;
6. oceňuje obdivuhodnú odvahu a odhodlanie medzinárodných a miestnych zdravotníckych pracovníkov, pedagogických zamestnancov a poskytovateľov humanitárnej pomoci, ktorí pôsobia v konfliktných oblastiach;
7. zdôrazňuje, že právo na zdravie je ľudským právom, a požaduje od strán zapojených do ozbrojeného konfliktu, aby zaručovali dostupnosť, prístupnosť, prijateľnosť a kvalitu zdravotníckych služieb počas ozbrojených konfliktov; požaduje prijatie globálneho záväzku s cieľom zabezpečiť, aby boli ženy a dievčatá chránené od začiatku každej núdzovej situácie či krízy, a to riešením rizika sexuálneho a rodového násillia, zvýšením informovanosti, prijatím krokov na stíhanie páchatel'ov tohto násillia a zaistením, aby mali ženy a dievčatá počas humanitárnych kríz prístup k plnej škále služieb v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia vrátane bezpečného umelého prerušenia tehotenstva namiesto udržiavania stavu, ktorý predstavuje neľudské zaobchádzanie, ako to vyžaduje medzinárodné humanitárne právo a ako sa stanovuje v Ženevských dohovoroch a ich dodatkových protokoloch;
8. zdôrazňuje, že treba zabezpečiť lepšie dopĺňanie sa humanitárnej a rozvojovej pomoci, aby sa mohli riešiť otázky efektívnosti a nedostatky financovania humanitárnej pomoci, čo by malo ísť ruka v ruku so zabezpečením väčších prostriedkov na financovanie rozvojovej a humanitárnej pomoci; vyzýva EÚ, jej členské štáty a ďalších medzinárodných darcov, aby sa na Svetovom humanitárnom samite v plnom rozsahu zaviazali na plnenie všetkých navrhovaných hlavných záväzkov zahrnutých do Agendy pre ľudstvo, ktorá sa zameriava na zmenšenie humanitárnych následkov bojových akcií a na umožňovanie humanitárnej intervencie;

Štvrtok 28. apríla 2016

9. požaduje od EÚ a jej členských štátov, aby naliehavo vyzvali Bezpečnostnú radu OSN na využívanie dostupných nástrojov, ako sú používanie cielených opatrení, organizovanie vyšetrovacích misií či zriaďovanie vyšetrovacích komisií alebo súdne mechanizmy ako postúpenia Medzinárodnému trestnému súdu; žiada, aby Bezpečnostná rada nevyužívala veto pri rozhodnutiach týkajúcich sa otázky humanitárnych opatrení, aby sa zlepšilo uznávanie noriem medzinárodného práva, ktoré zabezpečujú ochranu humanitárnych pracovníkov, aby sa zabezpečilo systematické vyšetrovanie činov, ktoré by mohli predstavovať porušovanie týchto noriem, a aby sa osoby údajne zodpovedné za tieto činy dostali pred súd;

10. odsudzuje skutočnosť, že viacerí partneri EÚ a jej členských štátov sa podieľajú na vážnom porušovaní medzinárodného humanitárneho práva; požaduje, aby EÚ využila všetky dostupné bilaterálne nástroje a účinne podporovala svojich partnerov pri dodržiavaní medzinárodného humanitárneho práva, a to aj prostredníctvom politického dialógu a v prípade, keď tento dialóg neprináša výsledky, aby posúdila ďalšie opatrenia v súlade s usmerneniami EÚ na podporu dodržiavania medzinárodného humanitárneho práva;

11. vyzýva PK/VP, aby odštartovala iniciatívu zameranú na uloženie zbrojného embarga EÚ voči krajinám, ktoré zodpovedajú za vážne porušovanie medzinárodného humanitárneho práva, najmä čo sa týka úmyselných útokov na civilnú infraštruktúru; zdôrazňuje skutočnosť, že pokračujúce udeľovanie licencií na predaj zbraní do týchto krajín predstavuje porušenie spoločnej pozície Rady 2008/944/SZBP z 8. decembra 2008 ⁽¹⁾;

12. vyzýva Radu pre zahraničné veci a PK/VP, aby od vedúcich misií EÚ a príslušných predstaviteľov EÚ (vedúcich civilných operácií EÚ, veliteľov vojenských operácií EÚ a osobitných zástupcov EÚ) požadovali predkladanie správ o prípadoch vážneho porušovania medzinárodného humanitárneho práva;

13. nabáda EÚ a jej členské štáty, aby plne podporovali výzvu generálneho tajomníka OSN pre všetky členské štáty OSN, aby využili príležitosť Svetového humanitárneho summitu a znova sa zaviazali na ochranu civilného obyvateľstva a dodržiavanie ľudských práv všetkých osôb tým, že budú rešpektovať, uplatňovať a presadzovať pravidlá, s ktorými už súhlasili; zdôrazňuje dôležitosť, akú generálny tajomník OSN pripisuje posilňovaniu medzinárodných vyšetrovacích a súdnych systémov vrátane Medzinárodného trestného súdu tak, ktoré by mali dopĺňať vnútroštátne rámce, s cieľom skončovania s beztrestnosťou porušovania MHP;

14. uznáva dôležitosť usmernení EÚ na podporu dodržiavania medzinárodného humanitárneho práva, pretože iné štáty ani organizácie neprijali rovnocenný dokument; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby efektívne uplatňovali usmernenia EÚ;

15. vyzýva Radu pre zahraničné veci a PK/VP, na zabezpečenie toho, aby sa politiky a opatrenia EÚ týkajúce sa MHP vypracúvali koherentne a efektívne a aby uplatňovanie usmernení MHP patrilo v prvom rade do pôsobnosti pracovnej skupiny Rady pre medzinárodné verejné právo, ktorej predsedá predsedníctvo Rady; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že na základe usmernení EÚ sa „príslušné pracovné skupiny Rady“ zaväzujú na monitorovanie situácií, v ktorých sa môže uplatňovať MHP, a v týchto prípadoch na odporúčanie opatrení na podporu dodržiavania MHP; vyzýva EÚ a členské štáty, aby zabezpečili poskytovanie podrobnejších informácií o uplatňovaní usmernení v konkrétnych konfliktných situáciách, najmä vo výročnej správe EÚ o ľudských právach a demokracii;

16. pripomína pozíciu vyjadrenú v usmerneniach EÚ, že v prípade potreby sa zväzi využitie služieb Medzinárodnej humanitárnej vyšetrovacej komisie (IHFFC), zriadenej na základe Dodatočného protokolu I k ženevským dohovorom z roku 1949, ktorá môže pomáhať pri podpore rešpektovania MHP prostredníctvom svojej vyšetrovacej a sprostredkovateľskej funkcie; vyjadruje poľutovanie nad tým, že služby IHFFC sa nevyužili, a vyzýva zainteresované strany, aby zväzili jej uvedenie do činnosti; vyzýva všetky členské štáty EÚ, aby uznali právomoci IHFFC;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 335, 13.12.2008, s. 99.

Štvrtok 28. apríla 2016

17. požaduje rozšírenie inštitucionálneho priestoru na to, aby medzinárodné spoločenstvo mohlo riešiť spoločné problémy súvisiace s dodržiavaním MHP; víta záväzok EÚ a jej členských štátov voči Medzinárodnému výboru Červeného kríža, že budú rozhodne podporovať vytvorenie účinného mechanizmu na posilnenie dodržiavania MHP, ale vyzýva PK/VP, aby informovala Európsky parlament o jej cieľoch a stratégii v oblasti realizácie tohto záväzku v rámci blížiaceho sa medzivládneho procesu zameraného na hľadanie spôsobov na posilnenie dodržiavania MHP, ako sa dohodlo na 32. Medzinárodnej konferencii hnutia Červeného kríža a Červeného polmesiaca v decembri 2015, čo by mohol posilniť riadiaci systém MHP;
 18. víta prax EÚ a členských štátov pri zverejňovaní záväzkov konferencii MVČK; vyzýva PK/VP, aby pravidelne informovala o plnení týchto záväzkov, najmä zahrnutím podrobného oddielu v kapitoly o MHP do výročnej správy Rady o ľudských právach;
 19. vyzýva OSN a EÚ, aby podporovali kampane, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby všetci aktéri vrátane neštátnych ozbrojených skupín poznali svoje povinnosti podľa medzinárodného práva, aby si plnili povinnosti týkajúce sa uľahčovania zabezpečovania humanitárnej pomoci a ochrany ľudí pod ich vplyvom;
 20. vyzýva členské štáty, aby išli príkladom a splnili svoj záväzok na ratifikáciu hlavných nástrojov medzinárodného humanitárneho práva a ďalších príslušných právnych nástrojov, ktoré ovplyvňujú medzinárodné humanitárne právo;
 21. pripomína svoje hlboké znepokojenie z používania ozbrojených bezpilotných lietadiel mimo medzinárodného právneho rámca, a trvá na výzve adresovanej Rade, aby prijala spoločnú pozíciu EÚ o používaní ozbrojených bezpilotných lietadiel;
 22. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Rade, Komisii, osobitnému zástupcovi EÚ pre ľudské práva, vládam a parlamentom členských štátov, generálnemu tajomníkovi OSN, predsedovi Valného zhromaždenia OSN a vládam členských krajín OSN.
-

Štvrtok 28. apríla 2016

P8_TA(2016)0202

Prístup verejnosti k dokumentom v rokoch 2014 – 2015**Uznesenie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2016 o prístupe verejnosti k dokumentom (článok 116 ods. 7 rokovacieho poriadku) za obdobie 2014 – 2015 (2015/2287(INI))**

(2018/C 066/04)

Európsky parlament,

- so zreteľom na články 1, 10, 11 a 16 Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ) a články 15 a 298 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ),
- so zreteľom na články 41 a 42 Charty základných práv EÚ,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie ⁽¹⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1367/2006 zo 6. septembra 2006 o uplatňovaní ustanovení Aarhuského dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia na inštitúcie a orgány Spoločenstva ⁽²⁾,
- so zreteľom na svoju pozíciu z 15. decembra 2011 k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (prepracované znenie) ⁽³⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 11. marca 2014 o prístupe verejnosti k dokumentom (článok 104 ods. 7) za obdobie 2011 – 2013 ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na rozsudok Európskeho súdneho dvora zo 17. októbra 2013 vo veci C-280/11 P *Rada Európskej únie/ Access Info Europe*,
- so zreteľom na balík opatrení lepšej právnej regulácie, ktorý Komisia predložila v máji 2015,
- so zreteľom na politické usmernenia predsedu Junckera pre Komisiu,
- so zreteľom na správy Komisie, Rady a Európskeho parlamentu o uplatňovaní nariadenia (ES) č. 1049/2001 v rokoch 2013 a 2014,
- so zreteľom na zelenú knihu Komisie s názvom Prístup verejnosti k dokumentom inštitúcií Európskeho spoločenstva z roku 2007,
- so zreteľom na výročnú správu ombudsmanky za rok 2014,
- so zreteľom na článok 52 a článok 116 ods. 7 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci a na stanovisko Výboru pre právne veci (A8-0141/2016),

A. keďže úplná transparentnosť je základom dôvery občanov v inštitúcie Únie, prispieva k zvyšovaniu povedomia o právach vyplývajúcich z právneho poriadku Únie a informovanosti a znalostí o rozhodovacom procese EÚ vrátane správneho uplatňovania administratívnych a legislatívnych postupov;

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 145, 31.5.2001, s. 43.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 264, 25.9.2006, s. 13.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 168 E, 16.6.2013, s. 159.

⁽⁴⁾ Prijaté texty, P7_TA(2014)0203.

Štvrtok 28. apríla 2016

- B. keďže právo na prístup k dokumentom je základným právom, ktoré zaručuje Charta základných práv a zmluvy a ktoré sa vykonáva na základe nariadenia (ES) č. 1049/2001 najmä s cieľom zabezpečiť čo najľahšie uplatňovanie tohto práva a podporovať osvedčené administratívne postupy pri prístupe k dokumentom a zároveň zabezpečovať demokratickú kontrolu činnosti inštitúcií a dodržiavania ustanovení zmlúv;

Transparentnosť a demokracia

1. poukazuje na skutočnosť, že tri inštitúcie (Európsky parlament, Rada a Komisia) sa dostatočne neriadia mnohými odporúčaniami uvedenými v uznesení o prístupe verejnosti k dokumentom za obdobie 2011 – 2013; vyjadruje poľutovanie najmä nad tým, že inštitúcie a orgány EÚ nevymenovali niektorého člena svojich existujúcich riadiacich štruktúr za úradníka pre transparentnosť, ktorý by bol zodpovedný za dodržiavanie pravidiel a zlepšovanie postupov; naliehavo vyzýva inštitúcie, aby to urobili čo najskôr;

2. pripomína, že činnosť inštitúcií EÚ a ich politiky by mali byť založené na zastupiteľskej demokracii, ako sa stanovuje v článku 10 ods. 1 ZEÚ, pričom by sa mal zabezpečiť súlad so zásadami úplnej transparentnosti, výmeny informácií a správneho a včasného informovania občanov; zdôrazňuje, že podľa článku 10 ods. 3 ZEÚ sa participatívna demokracia považuje za jeden z hlavných demokratických princípov EÚ a zdôrazňuje, že rozhodnutia sa musia prijímať čo najbližšie k občanom; zdôrazňuje, že ak sa účasť občanov na rozhodovacom procese uskutočňuje formou verejných konzultácií, musia orgány zohľadniť ich výsledok;

3. pripomína, že pravidlom musí byť transparentnosť a úplný prístup k dokumentom inštitúcií v súlade s nariadením (ES) č. 1049/2001, a že výnimky z tohto pravidla sa musia vykladať správne a s prihliadnutím na prevažujúci záujem verejnosti o zverejnenie a na potreby demokracie vrátane užšej účasti občanov na rozhodovacom procese, legitimity administratívy, efektivity a zodpovednosti voči občanom, ako to už stanovuje ustálená judikatúra Súdneho dvora EÚ;

4. domnieva sa, že inštitúcie, agentúry a iné orgány Európskej únie stále neberú pri uplatňovaní nariadenia (ES) č. 1049/2001 v plnej miere do úvahy pravidlá a zmeny zavedené Lisabonskou zmluvou a Chartou základných práv a nedodržiavajú ich, a to najmä pokiaľ ide o participatívnu demokraciu; berie na vedomie a víta nedávne rozsudky veľkej komory Súdneho dvora vo veciach *Digital Rights Ireland* ⁽¹⁾ a *Schrems* ⁽²⁾, v ktorých sa Súdny dvor opiera o chartu, keď vyhlásil smernicu o uchovávaní údajov ⁽³⁾ a rozhodnutie o bezpečnom prístave ⁽⁴⁾ za neplatné; zdôrazňuje, že skutočný prístup verejnosti k dokumentom a správa registrov dokumentov musia byť založené na normách, ktoré sú v náležitom súlade s článkami 41 a 42 charty;

5. zdôrazňuje, že pri zabezpečovaní transparentnosti by sa mala rešpektovať ochrana súkromia a údajov;

6. pripomína, že každé odmietnutie prístupu verejnosti k dokumentom musí byť založené na jasne a prísne vymedzených zákonných výnimkách a musí byť sprevádzané odôvodnením s uvedením konkrétnych dôvodov, aby občania porozumeli zamietnutiu prístupu a mohli účinne využiť dostupné právne opravné prostriedky;

7. pripomína, že v záujme vytvorenia legitímneho, zodpovedného a demokratického politického systému založeného na rešpektovaní právneho štátu majú občania právo poznať a kontrolovať:

— činnosť svojich zástupcov, a to hneď po zvolení alebo vymenovaní do funkcií v orgánoch verejnej správy;

— rozhodovací proces (vrátane dokumentov, ktoré sú v obehú, zúčastnených strán, hlasovania atď.);

⁽¹⁾ Spojené veci C-293/12 a C-594/12. Rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) z 8. apríla 2014.

⁽²⁾ Vec C 362/14. Rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) zo 6. októbra 2015.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/24/ES z 15. marca 2006.

⁽⁴⁾ Rozhodnutie Komisie 2000/520/ES z 26. júla 2000.

Štvrtok 28. apríla 2016

— spôsob, akým sa pridelujú a vynakladajú verejné prostriedky, a dosiahnuté výsledky;

považuje preto za potrebné zverejniť elektronický register, ktorý by zaznamenával všetky uvedené skutočnosti;

8. naliehavo žiada Komisiu, aby ustanovila komisára zodpovedného za transparentnosť a prístup verejnosti k dokumentom; vyzýva podpredsedu Komisie, aby dovtedy v čo najkratšom čase predložil ambiciózne akčný plán v oblasti transparentnosti a prístupu verejnosti k dokumentom, keďže transparentnosť je základom lepšej právnej regulácie;

9. vyjadruje poľutovanie nad tým, že prístup občanov k informáciám inštitúcií EÚ je aj naďalej zložitý, pretože inštitúcie nemajú vytvorený spoločný postup, ktorý by bol zameraný na uľahčenie prístupu občanov k dokumentom a založený na úplnej a efektívnej transparentnosti, komunikácii a priamej demokracii; nabáda inštitúcie, orgány, úrady a agentúry EÚ, aby sa aktívnejšie zasadzovali za transparentnosť tým, že budú iniciatívne zverejňovať čo najviac svojich dokumentov čo najjednoduchším a pre verejnosť čo najprístupnejším spôsobom, na požiadanie zabezpečia preklad dokumentov do ďalších úradných jazykov EÚ a vytvoria vhodné, jednoduché a nenákladné spôsoby prístupu k informáciám vrátane digitálneho a elektronického prístupu, ktoré budú zohľadňovať potreby ľudí so zdravotným postihnutím; domnieva sa, že treba zlepšiť najmä dostupnosť informácií, a to prostredníctvom ľahko ovládateľných rozhraní a systémov vyhľadávania; vyzýva na vytvorenie spoločného prístupového miesta k portálom všetkých troch inštitúcií, ktoré by nadväzovalo na pilotný projekt online platformy aktívneho zverejňovania dokumentov inštitúcií EÚ, ako aj na harmonizáciu vyhľadávacích portálov jednotlivých oddelení v rámci inštitúcie (vrátane generálnych riaditeľstiev Komisie); vyzýva tiež inštitúcie, aby naďalej intenzívne pracovali na rozširovaní vedomostí o európskej legislatíve a európskych politikách; domnieva sa, že v tejto súvislosti by Únia mala v plnej miere využiť možnosti, ktoré ponúkajú nové technológie (sociálne siete, aplikácie pre smartfóny atď.) s cieľom zaručiť úplný a ľahký prístup k informáciám;

10. vyjadruje poľutovanie nad tým, že úradné dokumenty sú často neprimerane utajované; pripomína svoju pozíciu, že by sa mali stanoviť jasné a jednotné pravidlá pre utajovanie a odtajňovanie dokumentov; vyjadruje poľutovanie nad tým, že inštitúcie žiadajú o schôdze za zatvorenými dverami bez riadneho odôvodnenia; opakuje svoju výzvu adresovanú inštitúciám, aby posudzovali a verejne odôvodňovali žiadosti o schôdze za zatvorenými dverami v súlade s nariadením (ES) č. 1049/2001; domnieva sa, že žiadosti o konanie schôdzí za zatvorenými dverami v Európskom parlamente by mal Európsky parlament posudzovať individuálne; je presvedčený o tom, že na postup utajovania a odtajňovania dokumentov by mal dohliadať nezávislý kontrolný orgán;

11. vyzýva inštitúcie, orgány a agentúry EÚ, aby prijali rýchlejšie, jednoduchšie a dostupnejšie postupy na vybavovanie sťažností proti odmietnutiu prístupu k informáciám; domnieva sa, že aktívnejší prístup by pomohol zabezpečiť účinnú transparentnosť a zároveň by zabránil zbytočným právnym sporom, ktoré by mohli viesť k zbytočným nákladom a záťaži pre inštitúcie aj občanov;

12. naliehavo vyzýva všetky inštitúcie, aby vykonávali v plnom rozsahu nariadenie (ES) č. 1049/2001 až do jeho očakávanej revízie v súlade s literou a duchom nariadenia a následnej judikatúry a aby pritom zohľadňovali zmeny, ktoré priniesla Lisabonská zmluva a Charta základných práv; vyzýva najmä Radu a jej prípravné orgány, aby uverejňovali zápisnice zo zasadnutí pracovných skupín Rady a ďalšie dokumenty v súlade s rozsudkom vo veci Access Info Europe a s návrhmi členských štátov, ktoré boli vedľajšími účastníkmi konania; vyzýva Európsky parlament, aby v súlade s ustanoveniami nariadenia (ES) č. 1049/2001 sprístupnil na svojej internetovej stránke program a spätnú väzbu zo schôdzí koordinátorov parlamentných výborov, Predsedníctva a Konferencie predsedov, ako aj v princípe všetky dokumenty, na ktoré tieto programy odkazujú;

13. naliehavo žiada všetky inštitúcie, aby v prípade, že sa požadované informácie týkajú životného prostredia, uplatňovali prísnejšie ustanovenia o transparentnosti obsiahnuté v nariadení (ES) č. 1367/2006 a zároveň dodržiavali svoju povinnosť aktívne zverejňovať informácie o životnom prostredí;

14. vyzýva všetky inštitúcie, aby vyhodnotili a v prípade potreby revidovali svoje vnútorné postupy na oznamovanie pochybení, a žiada ochranu oznamovateľov; vyzýva najmä Komisiu, aby Európskemu parlamentu podala správu o svojich skúsenostiach s novými predpismi pre zamestnancov EÚ týkajúcimi sa oznamovania nekalých praktík, ktoré boli prijaté v roku 2012, a s ich vykonávacími opatreniami;

Štvrtok 28. apríla 2016

Revízia nariadenia (ES) č. 1049/2001

15. pripomína, že po nadobudnutí účinnosti ZEÚ a ZFEÚ sa právo na prístup k dokumentom vzťahuje na všetky inštitúcie, orgány a agentúry EÚ; domnieva sa preto, že je naliehavo potrebné aktualizovať nariadenie (ES) č. 1049/2001 a zapracovať doň podstatné zmeny zodpovedajúce ustanoveniam zmlúv a príslušnej judikatúre Súdneho dvora Európskej únie a Európskeho súdu pre ľudské práva; za zásadné považuje najmä rozšírenie rozsahu pôsobnosti nariadenia s cieľom zahrnúť všetky európske inštitúcie, na ktoré sa v súčasnosti nevzťahuje, ako sú Európska rada, Európska centrálna banka, Súdny dvor a všetky orgány a agentúry EÚ;

16. vyjadruje poľutovanie nad tým, že revízia nariadenia (ES) č. 1049/2001 je stále zablokovaná v Rade, a dúfa, že sa čo najskôr podarí dosiahnuť pokrok; vyzýva Radu, aby zaujala konštruktívny postoj a zohľadnila vyššie uvedenú pozíciu Európskeho parlamentu prijatú v prvom čítaní 15. decembra 2011 s cieľom prijať nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o prístupe verejnosti k dokumentom, ktorým sa vymedzujú všeobecné zásady a obmedzenia upravujúce právo na prístup k dokumentom inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Únie;

17. odporúča, aby sa aj na základe nariadenia (ES) č. 1367/2006 a nariadenia (ES) č. 1049/2001 vytvoril jednotný súbor zásad upravujúcich prístup k dokumentom, ktorý by priniesol väčšiu zrozumiteľnosť pre občanov;

18. vyjadruje poľutovanie nad tým, že sa dosiahol len malý pokrok pri vykonávaní nariadenia (ES) č. 1049/2001, pokiaľ ide o povinnosť inštitúcií, agentúr a ďalších orgánov viesť register všetkých dokumentov, ako to ustanovujú články 11 a 12, a tiež Lisabonská zmluva a Charta základných práv; vyzýva na stanovenie jednotného postupu pri vytváraní registrov a žiada tie inštitúcie EÚ, ktoré ešte nevytvorili registre dokumentov, aby to urobili a aby vykonali opatrenia na štandardizáciu klasifikácie a prekladania dokumentov jednotlivých inštitúcií; v tejto súvislosti opakuje svoju výzvu, aby sa v nadväznosti na vytvorenie spoločného prístupového miesta k dokumentom EÚ prostredníctvom portálov všetkých troch inštitúcií zjednotili postupy a kritériá pre registráciu dokumentov a aby sa každému dokumentu priradil medzi-inštitucionálny kód, čo by v konečnom dôsledku umožnilo vytvorenie spoločného medziinštitucionálneho registra vrátane spoločnej databázy zaznamenávajúcej aktuálny stav legislatívnych spisov;

19. pripomína, že podľa článku 1 písm. c) a článku 15 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1049/2001 musia inštitúcie „podporiť dobrú administratívnu prax v prístupe k dokumentom“ a vypracovať a zaviesť „dobrú administratívnu prax, aby uľahčili vykonávanie práva na prístup zaručeného týmto nariadením“; zdôrazňuje, že transparentnosť je úzko spätá s právom na dobrú správu vecí verejných, ako sa uvádza v článku 298 ZFEÚ a článku 41 Charty základných práv, a opakuje svoju výzvu na prijatie nariadenia o administratívnych postupoch pre vlastnú správu EÚ⁽¹⁾;

20. pripomína, že Lisabonskou zmluvou sa odstránil odkaz na zabezpečenie efektívnosti prijímania legislatívnych rozhodnutí;

Transparentnosť legislatívneho procesu

Trialógy

21. pripomína, že transparentnosť legislatívneho procesu je pre občanov nesmierne dôležitá; žiada inštitúcie, aby sprístupnili dokumenty, ktoré sú súčasťou legislatívnych postupov alebo s nimi súvisia; domnieva sa najmä, že inštitúcie EÚ by mali sprístupňovať verejnosti čo najviac dokumentov prostredníctvom svojich internetových stránok a mali by zväziť používanie stránky Vaša Európa ako jednotného verejne prístupného portálu EÚ s cieľom uľahčiť vyhľadávanie informácií;

22. berie na vedomie vyšetrowanie ombudsmanky týkajúce sa tzv. „trialógov“, teda zaužívaného postupu, prostredníctvom ktorého sa prijíma väčšina právnych predpisov EÚ; naliehavo vyzýva ombudsmanku, aby v rámci svojej právomoci vyplývajúcej zo zmlúv a štatútu ombudsmana naplno využívala svoje vyšetrowacie právomoci;

⁽¹⁾ Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. januára 2013 s odporúčaniami pre Komisiu o správnom práve procesom Európskej únie (Ú. v. EÚ C 440, 30.12.2015, s. 17).

Štvrtok 28. apríla 2016

23. poukazuje na to, že využívanie trialógov síce nemá formálny základ v zmluvách, ale stalo sa účinným spôsobom na dosiahnutie dohody medzi spoluzákonnodarcami a prostriedkom urýchlenia legislatívneho postupu stanoveného v zmluve; konštatuje, že zmierovacie výbory sa preto využívajú len v treťom čítaní ako posledná možnosť;

24. vyslovuje poľutovanie nad tým, že občania nemajú žiadny dosah na kontrolu rokovaní v rámci trialógu; vyjadruje znepokojenie nad tým, že takáto legislatívna prax by mohla viesť k zneužívaniu, a to najmä v prípadoch, keď sa počas trialógu zavádzajú nové legislatívne prvky bez opory v návrhu Komisie alebo pozmeňujúcich návrhoch Európskeho parlamentu, čím možno obchádzať riadny legislatívny postup a verejnú kontrolu;

25. vyjadruje poľutovanie nad tým, že v dôsledku úniku dokumentov z formálnych a neformálnych trialógov majú dobre informované a prepojené záujmové skupiny zvýhodnený prístup k dokumentom, a teda aj k legislatívnemu procesu; konštatuje, že k úniku dokumentov by dochádzalo v menšom rozsahu, keby sa dokumenty v rámci trialógu bezodkladne a aktívne zverejňovali na ľahko dostupnej platforme;

26. pripomína, že judikatúra Súdneho dvora Európskej únie uznáva riziko vonkajších tlakov a že to môže predstavovať oprávnený dôvod na obmedzenie prístupu k dokumentom týkajúcim sa rozhodovacieho procesu pod podmienkou, že sa s istotou preukáže existencia takéhoto vonkajšieho tlaku a že sa predložia dôkazy s cieľom preukázať, že existovalo primerane predvídateľné riziko, že rozhodnutie, ktoré sa má prijať, by bolo týmto vonkajším tlakom podstatne ovplyvnené⁽¹⁾; vyjadruje znepokojenie nad tým, že súčasná prax podporuje skôr širší prístup lobistov k rozhodujúcim fázam legislatívneho procesu ako prístup širokej verejnosti;

27. poukazuje na to, že hoci sú trialógy dôležité a účinné, postupy, ktoré sa pri nich v súčasnosti uplatňujú, vyvolávajú obavy o otvorenosť legislatívneho postupu; vyzýva zainteresované inštitúcie, aby zabezpečili väčšiu transparentnosť neformálnych trialógov tým, že občanom umožnia kontrolovať všetky informácie, na základe ktorých bol vydaný právny akt, ako uviedol Súdny dvor Európskej únie v spojených veciach *Švédsko a Turco/Rada*, pričom je však potrebné zabezpečiť spoluzákonnodarcom dostatočný priestor na rozhodovanie; vyzýva inštitúcie EÚ, aby zintenzívnili podávanie správ príslušnému parlamentnému výboru o aktuálnom stave rokovaní v rámci trialógu; domnieva sa, že dokumenty vytvorené v rámci trialógov, ako sú programy, zhrnutia výsledkov, zápisnice a všeobecné smerovania Rady, sa týkajú legislatívnych postupov, a preto sa k nim v zásade nemôže pristupovať inak ako k ostatným legislatívnym dokumentom; zastáva názor, že zoznam takýchto dokumentov, ako aj zoznam stretnutí v rámci trialógov, by mali byť priamo prístupné na internetovej stránke Európskeho parlamentu; pripomína, že budúca medziinštitucionálna dohoda o lepšej tvorbe práva obsahuje ustanovenia o databáze legislatívnych spisov a ak bude prijatá, bude upravovať aj spôsob vedenia trialógov;

Pozmeňujúce návrhy pléna

28. vyjadruje poľutovanie nad tým, že pri registrácii pozmeňujúcich návrhov podpísaných najmenej 40 poslancami sa zverejňujú mená iba niektorých podpísaných; domnieva sa, že by sa mali zverejniť mená všetkých podpísaných;

Povinný register lobistov

29. vyzýva Komisiu, aby bezodkladne predložila svoj návrh medziinštitucionálnej dohody zameraný na zriadenie povinného medziinštitucionálneho registra záujmových skupín, miestnych orgánov a regionálnych organizácií, ktoré vyvíjajú činnosť v inštitúciách, a žiada, aby táto vec mala najvyššiu prioritu; žiada, aby sa v tomto registri uvádzali podrobné informácie o tom, kto zastupuje akú záujmovú skupinu, s akým cieľom a s akými finančnými zdrojmi a prostriedkami;

30. nabáda poslancov EP a zástupcov Rady, aby sa pridžali postupu Komisie stanoveného jej rozhodnutím z 25. novembra 2014, pokiaľ ide o zverejňovanie informácií o stretnutiach medzi nimi alebo ich zamestnancami na jednej strane a záujmovými skupinami a občianskou spoločnosťou na druhej strane;

⁽¹⁾ Vec T-144/05 Pablo Munoz/Komisia, bod 86.

Štvrtok 28. apríla 2016

31. vyzýva Európsky parlament, aby ako prvý krok v tomto smere sprístupnil poslancom, ktorí chcú informovať o svojich kontaktoch s lobistami, formulár, ktorý spravodajcovia môžu pripojiť k svojim správam, a aby vytvoril priestor pre tento druh informácií na internetových stránkach Európskeho parlamentu týkajúcich sa jednotlivých poslancov EP;

Delegované akty

32. pripomína, že v súlade s nariadením (ES) č. 1049/2001 a s cieľom zabezpečiť úplnú demokratickú a transparentnú parlamentnú kontrolu by sa mali sprístupňovať aj dokumenty vypracované na základe postupu delegovania právomocí (delegované akty), lebo takéto akty tvoria podstatnú časť európskych právnych predpisov, a preto by mala byť v plnom rozsahu zaručená zodpovedajúca a transparentná parlamentná a demokratická kontrola; v tejto súvislosti s poľutovaním konštatuje najmä nedostatočnú transparentnosť európskych orgánov dohľadu (EBA, EIOPA, ESMA), ktorej dôvodom je chýbajúce zapojenie spoluzakonodarcov; vyjadruje sklamanie z toho, že zatiaľ nebol vytvorený jednotný register všetkých sekundárnych právnych predpisov, a vyzýva Komisiu, aby ho bezodkladne zriadila;

Medzinárodné dohody

33. pripomína záväzný účinok a vplyv medzinárodných dohôd na právne predpisy EÚ a zdôrazňuje potrebu transparentnosti rokovaní počas celého procesu, čo okrem iného znamená, že inštitúcie by mali zverejňovať rokovací mandát udelený vyjednávačovi EÚ, bez toho, aby to ohrozilo rokovaciu pozíciu EÚ; zastáva názor, že dokumenty týkajúce sa medzinárodných dohôd by v zásade mali byť verejné, ale nesmie sa to dotknúť možnosti udeľovať legitímne výnimky, ani to nesmie oslabiť dôveru, ktorá je medzi dotknutými stranami potrebná pre účinné rokovania; vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia a Rada bežne označujú všetky dokumenty týkajúce sa rokovaní ako tajné, čím obmedzujú prístup občanov k informáciám; je presvedčený o tom, že verejnosť by mala mať prístup ku všetkým príslušným dokumentom z rokovaní vrátane dokumentov, na ktorých sa strany už dohodli, s výnimkou tých, ktoré sa považujú za citlivé na základe jasného odôvodnenia konkrétnych prípadov v súlade s článkom 9 nariadenia (ES) č. 1049/2001;

34. pripomína Komisii, že podľa článku 218 ZFEÚ musí byť Európsky parlament ihneď a v plnom rozsahu informovaný vo všetkých etapách rokovaní; vyzýva Komisiu, aby v každej etape rokovaní posúdila, ktoré dokumenty a informácie sa môžu aktívne zverejniť;

Transparentnosť administratívneho postupu

35. pripomína, že transparentnosť posilňuje zásadu dobrej správy vecí verejných v zmysle článku 41 charty a článku 298 ZFEÚ a prispieva k jej uplatňovaniu; vyzýva preto inštitúcie EÚ, aby zabezpečili, že ich interné administratívne postupy dosiahnu tento cieľ;

36. vyzýva inštitúcie EÚ, aby vypracovali spoločné pravidlá pre používanie administratívnych postupov a pravidiel pre predkladanie, utajovanie, odtajňovanie, registráciu a zverejňovanie administratívnych dokumentov; vyjadruje nádej, že bude v krátkom čase predložený legislatívny návrh v tomto zmysle;

Konanie o porušení povinnosti

37. vyjadruje poľutovanie nad nedostatkom transparentnosti pri formálnych výzvach a pri konaniach o porušení povinností vedených proti členským štátom; vyzýva predovšetkým, aby dokumenty, ktoré Komisia zasiela členským štátom v rámci týchto konaní, aj príslušné odpovede boli prístupné verejnosti; ďalej žiada, aby sa aktívne zverejňovali informácie týkajúce sa vykonávania rozsudkov Súdneho dvora Európskej únie;

Riadenie štrukturálnych fondov a ďalšie otázky

38. vyzýva členské štáty, aby zabezpečili úplnú dostupnosť a skutočnú transparentnosť informácií týkajúcich sa rokovaní o národných a regionálnych operačných programoch;

39. domnieva sa, že úplná transparentnosť a dostupnosť údajov je nevyhnutná na predchádzanie akémukoľvek zneužívaniu a podvodom a na boj proti nim; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby stanovila povinnosť zverejňovať údaje o všetkých príjemcoch štrukturálnych fondov vrátane subdodávateľov; opakuje, že úplná transparentnosť verejných výdavkov v EÚ má kľúčový význam pre zabezpečenie zodpovednosti a boj proti korupcii;

Štvrtok 28. apríla 2016

40. vyzýva Komisiu, aby sledovala, či si členské štáty plnia informačné a oznamovacie povinnosti stanovené v nariadení (EÚ) č. 1303/2013, a aby v prípade potreby uložila príslušné sankcie za porušenie týchto povinností;

41. poukazuje na to, že hoci sa už dosiahol pokrok pri poskytovaní informácií na internetovej stránke Európskeho parlamentu o rôznych príspevkoch, na ktoré majú poslanci nárok, a o pravidlách, ktorými sa tieto príspevky upravujú, táto politika by sa mala vykonávať so zreteľom na najlepšie postupy uplatňované na úrovni vnútroštátnych parlamentov a na kroky, ktoré už podnikli jednotliví poslanci; vyzýva preto všetkých poslancov, aby sa zapojili do tohto úsilia tým, že bez vyzvania zverejnia informácie o svojich konkrétnych aktivitách a o používaní výdavkov, aby tak Európsky parlament ostal na čele úsilia o dosiahnutie transparentnosti a otvorenosti v EÚ a aby sa zlepšila zodpovednosť využívania verejných finančných prostriedkov voči verejnosti;

42. berie na vedomie, že ECB zmenila svoju politiku transparentnosti a v súčasnosti už zverejňuje zápisnice zo zasadnutí Rady guvernérov ECB, ale s poľutovaním konštatuje, že v porovnaní s inými centrálnymi bankami vo svete ECB v tejto oblasti ešte veľmi zaostáva; očakáva, že ECB zavedie ďalšie opatrenia na zlepšenie transparentnosti svojich komunikačných kanálov;

43. vyjadruje tiež nádej, že sa v budúcnosti budú zverejňovať všetky dokumenty týkajúce sa rozhodnutí prijímaných v rámci posúdenia kvality aktív s cieľom zaručiť rovnaké podmienky v celej EÚ; verí, že požiadavky na transparentnosť sa budú uplatňovať aj na jednotný mechanizmus riešenia krízových situácií, v súlade s príslušnými ustanoveniami nariadenia o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií, ktoré sa uplatňuje od 1. januára 2016;

44. vyzýva medziinštitucionálny výbor vytvorený na základe článku 15 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1049/2001, aby pracoval aktívnejšie a podával príslušným výborom správy o prerokovaných otázkach; zároveň ho vyzýva, aby sa schádzal pravidelnejšie a aby otvoril svoje interné diskusie a rokovania tým, že prizve občiansku spoločnosť, európsku ombudsmanku a európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov a zväzi ich príspevky; vyzýva ho, aby sa bezodkladne venoval otázkam uvedeným v tomto uznesení;

45. považuje za dôležité, aby agentúry EÚ uplatňovali spoločnú politiku v oblasti konfliktov záujmov; konštatuje, že súčasťou doposiaľ uplatňovanej politiky sú v niektorých prípadoch ustanovenia týkajúce sa povinnosti riaditeľov a ďalších vedúcich pracovníkov zverejňovať životopis a vyhlásenie o záujmoch; so znepokojením však konštatuje, že povinnosť zverejňovať životopisy a vyhlásenia o záujmoch sa netýka expertov; vyzýva agentúry, aby túto povinnosť rozšírili aj na expertov;

Ďalší postup

46. žiada Komisiu a vyzýva generálneho tajomníka Európskeho parlamentu, aby Európsky parlament informovali o vykonávaní odporúčaní uvedených v tomto uznesení;

47. vyzýva Komisiu, aby harmonizovala kritériá týkajúce sa zverejňovania príjemcov prostriedkov zo štrukturálnych fondov;

o

o o

48. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, ombudsmanke, dozornému úradníkovi pre ochranu údajov a Rade Európy, ako aj vládam a parlamentom členských štátov.

Štvrtok 28. apríla 2016

P8_TA(2016)0203

Ženy pracujúce v domácnosti a opatrovatelky v EÚ

Uznesenie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2016 o ženách pracujúcich v domácnosti a opatrovatelkách v EÚ (2015/2094(INI))

(2018/C 066/05)

Európsky parlament,

- so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, najmä na jej preambulu a články 3 a 6,
- so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie, najmä na jej články 1, 3, 27, 31, 32, 33 a 47,
- so zreteľom na Dohovor Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácnému násiliu a o boji proti nemu,
- so zreteľom na Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (EDLP), najmä na jeho článok 4 ods. 1, ktorý zakazuje otroctvo a nevoľníctvo, a článok 14, ktorý zakazuje diskrimináciu,
- so zreteľom na Dohovor Organizácie Spojených národov o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien z 18. decembra 1979,
- so zreteľom na Európsku sociálnu chartu z 3. mája 1996, najmä na jej časť I a časť II článok 3,
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 6. júna 2014 o strategickom rámci EÚ v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci na obdobie rokov 2014 – 2020 (COM(2014)0332),
- so zreteľom na svoje uznesenie z 19. októbra 2010 o otázke žien na neistých pracovných miestach ⁽¹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 6. júla 2010 o atypických zmluvách, zabezpečených profesionálnych dráhach, flexiistote a nových formách sociálneho dialógu ⁽²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 20. septembra 2001 o obťažovaní na pracovisku ⁽³⁾,
- so zreteľom na správu Európskej nadácie pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok (Eurofound) z roku 2013 s názvom Ženy, muži a pracovné podmienky v Európe,
- so zreteľom na správu nadácie Eurofound z roku 2008 s názvom Opatrenia na boj proti nelegálnej práci v Európskej únii a správu z roku 2013 s názvom Boj proti nelegálnej práci v 27 členských štátoch Európskej únie a Nórsku: prístupy a opatrenia od roku 2008,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 23. mája 2007 o podpore dôstojnej práce pre všetkých ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 24. mája 2006 s názvom Podpora dôstojnej práce pre všetkých – prínos Únie k implementácii programu dôstojnej práce vo svete (COM(2006)0249),
- so zreteľom na štúdiu Agentúry pre základné práva (FRA) z roku 2015 s názvom Ťažké formy pracovného vykorisťovania migrujúcich pracovníkov v Európskej únii. Povinnosti štátov a práva obetí,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 70 E, 8.3.2012, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 351 E, 2.12.2011, s. 39.

⁽³⁾ Ú. v. ES C 77 E, 28.3.2002, s. 138.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 102 E, 24.4.2008, s. 321.

Štvrtok 28. apríla 2016

- so zreteľom na správu Agentúry pre základné práva z roku 2011 s názvom Nelegálni migranti zamestnávaní v domácnosti: problémy v oblasti základných práv v EÚ a jej členských štátoch,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2006/54/ES z 5. júla 2006 o vykonávaní zásady rovnosti príležitostí a rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach zamestnanosti a povolania ⁽¹⁾,
- so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru zo 16. októbra 2014 na tému rozvoj služieb pre rodiny v záujme zvýšenia miery zamestnanosti a podpory rovnosti mužov a žien v zamestnaní,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 9. júna 2015 o stratégii EÚ pre rovnosť medzi ženami a mužmi na obdobie po roku 2015 ⁽²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 10. marca 2015 o pokroku dosiahnutom v oblasti rovnosti žien a mužov v Európskej únii v roku 2013 ⁽³⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 18. novembra 2008 obsahujúce odporúčania pre Komisiu, týkajúce sa uplatňovania zásady rovnakého odmeňovania žien a mužov ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na správu nadácie Eurofound z roku 2007 s názvom Pracovné podmienky v Európskej únii: rodové hľadisko,
- so zreteľom na správu nadácie Eurofound z roku 2014 s názvom Odvetvie rezidenčnej starostlivosti: pracovné podmienky a kvalita pracovných miest,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 4. februára 2014 o neregulárnych migrantkách v Európskej únii ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na Medzinárodný dohovor OSN o ochrane práv všetkých migrujúcich pracovníkov a členov ich rodín z 18. decembra 1990,
- so zreteľom na Európsky dohovor o právnom postavení migrujúcich pracovníkov z 24. novembra 1977,
- so zreteľom na Viedenský dohovor o diplomatických stykoch z 18. apríla 1961,
- o zreteľom na Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím z 13. decembra 2006,
- so zreteľom na správu nadácie Eurofound z roku 2011 s názvom Podnikové iniciatívy pre pracovníkov, ktorí sa starajú o postihnuté deti alebo dospelých,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. septembra 2011 o situácii žien v preddôchodkovom veku ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na spoločnú správu Výboru pre sociálnu ochranu a Európskej komisie z 10. októbra 2014 s názvom Primeraná sociálna ochrana v súvislosti s potrebami dlhodobej starostlivosti v starnúcej spoločnosti,
- so zreteľom na správu nadácie Eurofound z roku 2015 s názvom Práca a starostlivosť – opatrenia na zosúladenie súkromného a pracovného života v čase demografických zmien,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 204, 26.7.2006, s. 23.

⁽²⁾ Prijaté texty, P8_TA(2015)0218.

⁽³⁾ Prijaté texty, P8_TA(2015)0050.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 16 E, 22.1.2010, s. 21.

⁽⁵⁾ Prijaté texty, P7_TA(2014)0068.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 51 E, 22.2.2013, s. 9.

Štvrtok 28. apríla 2016

- so zreteľom na stanovisko Úseku Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru pre zamestnanosť, sociálne veci a občianstvo z 26. mája 2010 o profesionalizácii práce v domácnosti ⁽¹⁾,
- so zreteľom na Dohovor Medzinárodnej organizácie práce (MOP) č. 189 a odporúčanie č. 201 o dôstojnej práci pre domácich pracovníkov prijaté 16. júna 2011 na Medzinárodnej konferencii práce MOP,
- so zreteľom na rozhodnutie Rady 2014/51/EÚ, ktorým sa členské štáty splnomocňujú, aby v záujme Európskej únie ratifikovali Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o dôstojnej práci pre domácich pracovníkov z roku 2011 (dohovor č. 189) ⁽²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 12. mája 2011 o návrhu dohovoru Medzinárodnej organizácie práce doplneného odporúčaním o pracovníkoch v domácnosti ⁽³⁾,
- so zreteľom na správy MOP IV (1) a IV (2) s názvom Dôstojná práca pre pracovníkov v domácnosti, vypracované pre 99. zasadnutie Medzinárodnej konferencie práce v júni 2010, a správy IV (1) a IV (2) (vydané v dvoch dieloch) s názvom Dôstojná práca pre pracovníkov v domácnosti, vypracované pre 100. zasadnutie Medzinárodnej konferencie práce v júni 2011,
- so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť a stanovisko Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci (A8-0053/2016),
 - A. keďže podľa Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce č. 189 je pracovník v domácnosti každá osoba vykonávajúca prácu v domácnosti, či už pre domácnosť alebo viaceré domácnosti, ktorá je v pracovnoprávnom vzťahu, no osoba, ktorá vykonáva prácu v domácnosti len príležitostne alebo ojedinele a nie ako povolanie, nie je pracovník v domácnosti;
 - B. keďže opatrovateľská práca znamená prácu vykonávanú vo verejných alebo súkromných zariadeniach alebo v súkromnej domácnosti (v súkromných domácnostiach) s cieľom poskytovať osobnú starostlivosť o deti, starších, chorých ľudí alebo ľudí so zdravotným postihnutím; keďže prácu opatrovateľov môžu vykonávať profesionálni opatrovatelia, ktorých môžu zamestnávať verejné alebo súkromné subjekty alebo rodiny alebo ktorí sú samostatne zárobkovo činnými osobami, a/alebo ju môžu vykonávať aj neprofesionálni opatrovatelia, ktorí sú obvykle rodinnými príslušníkmi;
 - C. keďže termín pracovníci v domácnosti a opatrovatelia zahŕňa rozličné skupiny pracujúcich, okrem iného pracovníkov, ktorí bývajú v domácnostiach, externých pracovníkov, pomocníkov pracujúcich za hodinovú mzdu vo viacerých domácnostiach, vypomáhajúcich rodinných príslušníkov, denných alebo nočných opatrovateľov, osoby, ktoré strážia deti, au-pair, strážcov, ktorých situácia a podmienky sa môžu významne líšiť;
 - D. keďže odvetvie domácej práce zamestnávalo podľa údajov Medzinárodnej organizácie práce (MOP) v roku 2010 viac než 52 miliónov ľudí na celom svete, ku ktorým je nutné pripočítať 7,4 milióna pracovníkov v domácnosti mladších než 15 rokov, čo predstavuje 5 až 9 % všetkých pracovných miest v priemyselne vyspelých krajinách; keďže podľa MOP väčšinu pracovníkov v tomto odvetví tvoria ženy, ktoré v roku 2010 predstavovali 83 % globálnej pracovnej sily v domácnosti, pričom v EÚ v tomto odvetví pôsobilo 2,5 milióna osôb a 88 % z nich boli ženy; keďže toto odvetvie sa vyznačuje značnou feminizáciou; keďže pracovníci v domácnosti a opatrovatelia výraznou mierou prispievajú k dosiahnutiu cieľov rodovej rovnosti stratégie Európa 2020 tým, že účinne poskytujú mnohým rodinám v EÚ infraštruktúru, ktorá im umožňuje zladit' rodinný a pracovný život;

⁽¹⁾ SOC/372 – CESE 336/2010 fin.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 32, 1.2.2014, s. 32.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 377 E, 7.12.2012, s. 128.

Štvrtok 28. apríla 2016

- E. keďže profesionalizácia znamená, že sa pracovníkom v určitom odvetví udelia také isté práva v oblasti zamestnania a sociálnej ochrany; keďže prácu v domácnosti a odvetvie opatrovateľských služieb možno profesionalizovať prostredníctvom kombinácie verejných financií (daňové úľavy), financií v sociálnej oblasti (rodinné prídavky, pomoc pri podnikaní, vzájomné spoločnosti a zdravotné poistenie, zamestnanecké rady atď.) a súkromných financií (platba za služby súkromnými osobami);
- F. keďže v obidvoch odvetviach sa rozmáha nelegálna práca a vykorisťovanie;
- G. keďže práca v domácnosti a opatrovatelstvo sa vyznačujú predovšetkým týmito vlastnosťami: pracovná neistota, mobilita, flexibilita, sezónnosť, rotácia, nestálosť, dočasnosť a prevažne nelegálna práca;
- H. keďže podľa MOP 29,9 % pracovníkov v domácnostiach je úplne vyňatých z vnútroštátnych pracovnoprávných predpisov a práca v domácnosti a opatrovateľské služby v EÚ sú dodnes len veľmi zriedkavo a nerovnomerne regulované zo strany členských štátov, čo vedie k tomu, že pracovníci v domácnostiach často nie sú považovaní za typických alebo riadnych pracovníkov, a preto majú veľmi obmedzené pracovné práva a sociálne zabezpečenie⁽¹⁾;
- I. keďže pracovníci v domácnosti a opatrovatelia, ktorí sú vylúčení z pracovného práva, nemajú záruku bezpečného a zdravého pracovného prostredia a čelia značnej diskriminácii, pokiaľ ide o úroveň uplatňovania ich práv a ochrany v porovnaní so všeobecnými normami krajiny; keďže navyše nemajú právo zapojiť sa do odborových organizácií ani iných foriem kolektívneho vyjednávania, resp. nevedia, ako sa zapojiť, alebo sa v tomto smere stretávajú s ťažkosťami, v dôsledku čoho sú mimoriadne zraniteľní, predovšetkým vinou obmedzeného sociálneho zabezpečenia (najmä pokiaľ ide o dávky v nezamestnanosti, nemocenské a úrazové dávky, ako aj materskú a rodičovskú dovolenku a ďalšie typy opatrovateľskej dovolenky) a ich častého vylúčenia z právnej ochrany pred prepustením zo zamestnania;
- J. keďže dodržiavanie a uplatňovanie existujúcich vnútroštátnych právnych predpisov na ochranu pracovných práv pracovníkov v domácnosti a opatrovateľov je pre niektoré členské štáty ešte stále nevyriešeným problémom;
- K. keďže primeraná regulácia tohto odvetvia by prispela k boju proti nelegálnej práci;
- L. keďže niektoré odvetvové podporné opatrenia, napríklad švédsky odpočet z daní v prípade domácich služieb, francúzske „ššky na platbu za služby poskytované v domácnosti“, belgické „ššky za služby“ sa osvedčili ako účinné pri obmedzovaní nelegálnej práce, zlepšovaní pracovných podmienok a zabezpečovaní riadnych pracovných práv pre pracovníkov v domácnosti a opatrovateľov;
- M. keďže sa odhaduje, že v súčasnosti v EÚ je opatera poskytovaná prevažne neformálnymi, neplatenými opatrovateľmi, ktorých je možno považovať za zraniteľnú skupinu vzhľadom na rastúci tlak poskytovať sofistikovanejšiu a technickejšiu opateru; keďže 80 % všetkých opatrovateľov sú ženy, čo ovplyvňuje úroveň zamestnanosti žien, zladenie pracovného a súkromného života, rodovú rovnosť a zdravé starnutie;
- N. keďže v odvetví práce v domácnosti – ktoré zamestnáva väčšinou ženy – sú priaznivé podmienky na vykorisťovanie pracovníkov; keďže tento jav predstavuje závažné porušenie základných práv, proti ktorému treba chrániť tak pracovníkov bez dokladov, ako aj občanov EÚ;
- O. keďže podľa Agentúry pre základné práva patria práce v domácnosti a opatrovateľské služby k odvetviam s vyšším rizikom ťažkých foriem pracovného vykorisťovania v EÚ; keďže toto vykorisťovanie sa často prejavuje neexistenciou formálnych zmlúv alebo zmluvami, ktoré nezodpovedajú skutočne vykonávaným úlohám, príliš nízkymi mzdami, nepravidelnou plácou a často dokonca absenciou pláce, príliš dlhou pracovnou dobou a absenciou dovolenky, ako aj prípadmi pohlavného, rasového a/alebo sexistického zneužívania;

⁽¹⁾ Pracovníci v domácnostiach na celom svete: globálne a regionálne štatistiky a rozsah právnej ochrany, Medzinárodný úrad práce, Ženeva: MOP, 2013.

Štvrtok 28. apríla 2016

- P. keďže pracovníci v domácnostiach pracujú často nad rámec bežného pracovného času a 45 % z nich nemá právo na voľný deň v týždni alebo platenú ročnú dovolenku ⁽¹⁾; keďže pracovníci, ktorí bývajú v domácnostiach, a najmä opatrovatelia majú povinnosti a úlohy, ktoré im neumožňujú, aby využívali primeraný súvislý čas na odpočinok;
- Q. keďže viac ako tretina žien pracujúcich v domácnosti nemá nárok na materskú dovolenku ani súvisiace práva a príspevky ⁽²⁾ a v niektorých krajinách nemajú pracovníci v domácnosti a opatrovatelia právo na žiadne príspevky v nezamestnanosti;
- R. keďže mnohé pracovné miesta v zdravotníctve a v odvetví opatrovateľstva v niektorých členských štátoch sú stále slabo platené, často sa v nich neposkytujú riadne zmluvy ani iné základné pracovné práva a sú málo atraktívne z dôvodu veľkého rizika fyzického a emocionálneho stresu, hrozby vyčerpania a nedostatočných možností pracovného postupu; keďže toto odvetvie ponúka len málo príležitostí na odbornú prípravu a navyše zamestnancami sú predovšetkým starší ľudia, ženy a migrujúci pracovníci;
- S. keďže pracovníci v domácnosti často pracujú v žalostných alebo nebezpečných podmienkach, alebo nie sú vhodne vyškolení na vykonávanie osobitných úloh, čo môže viesť k zraneniu na pracovisku; keďže by sa mali zaručiť rovnaké opatrenia v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pre všetkých pracovníkov v domácnosti a opatrovateľov bez ohľadu na typ zamestnania, to znamená pre formálne zamestnaných pracovníkov aj pre pracovníkov priamo zamestnaných súkromnými domácnosťami;
- T. keďže špecifiká pracoviska, na ktorom tieto osoby vykonávajú svoju prácu, nezbavujú zamestnávateľa povinnosti splniť podmienky bezpečnosti a ochrany zdravia, predchádzať rizikám a rešpektovať súkromie osôb, ktoré trávajú noc v domácnosti;
- U. keďže au-pair sú skupinou pracovníkov v domácnosti, ktorí často nie sú považovaní za riadnych pracovníkov; keďže podľa mnohých správ to môže viesť k zneužívaniu, napríklad núteniu au-pair pracovať nad rámec bežného pracovného času; keďže au-pair musia mať rovnakú úroveň ochrany ako ostatní pracovníci v domácnosti;
- V. keďže väčšina pracovníkov v domácnosti a ošetrovateľov sú migrantky, vysoké percento ktorých sa nachádza v neregulárnej situácii, pričom mnohé z nich nie sú plnoleté alebo sú príležitostné pracovníčky, ktorým neboli uznané ich práva a kvalifikácie a ony samé svoje práva často ani nepoznajú, majú obmedzený prístup k verejným službám alebo majú problémy s prístupom k týmto službám, nedostatočne ovládajú miestny jazyk a trpia v dôsledku nedostatočného sociálneho začlenenia;
- W. keďže migrujúci pracovníci, napríklad pracovníci v domácnosti, môžu byť vystavení viacnásobnej diskriminácii a sú špecificky zraniteľní, pokiaľ ide o rodové formy násillia a diskriminácie, pretože často pracujú v zlých, nezákonných podmienkach; keďže by sa malo vyvinúť konkrétne úsilie na odstránenie zlého zaobchádzania s takýmito pracovníkmi, nepravidelného vyplácania ich mzdy, ich nespravodlivého prepúšťania zo zamestnania a aktov násillia alebo sexuálneho zneužívania namierených voči nim;
- X. keďže najmä migranti bez dokladov, ktorí sa rozhodnú vykonávať prácu v domácnosti, sú osobitne vystavení riziku diskriminácie a vykorisťovania; keďže nie sú vzhľadom na svoj nelegálny status pripravení brániť sa a žiadať o pomoc, pretože majú strach, že budú odhalení a vyhostení; keďže bezohľadní zamestnávateľia túto situáciu zneužívajú;
- Y. keďže pracovníčky bez dokladov z radov migrantiek čelia znepokojivej úrovni diskriminácie a nenahlasujú prípady zneužívania, nezákonného prepustenia, nevyplácania mzdy a násillia, pre nedostatok vedomostí o svojich právach a prekážky ako jazykovú bariéru alebo strach zo zatknutia alebo straty zamestnania;
- Z. keďže migrantky sa často rozhodnú, alebo sú prinútené hľadať zamestnanie ako pracovníčky v domácnosti a opatrovateľky, keďže takéto pracovné miesta sa považujú za dočasné s nízkymi požiadavkami na zručnosti;

⁽¹⁾ Tamže.

⁽²⁾ Tamže.

Štvrtok 28. apríla 2016

- AA. keďže rastúci dopyt po pomocnom personáli pre domácnosť a po opatere detí, zdravotne postihnutých a starších osôb viedol k zvýšenej feminizácii migrácie do Európy;
- AB. keďže migrantky sú často nútené vykonávať nelegálnu prácu;
- AC. keďže agentúry tretích strán sú v niektorých prípadoch napojené na siete obchodovania so ženami a nútených prác alebo na iné trestné činnosti zahŕňajúcich nelegálne prijímanie žien do zamestnania a ich vykorisťovanie rozličnými spôsobmi; keďže podľa údajov Eurostatu 80 % registrovaných obetí obchodovania s ľuďmi sú ženy, pričom 19 % z nich je pracovne vykorisťovaných, a to aj v domácnosti;
- AD. keďže je nevyhnutné venovať pozornosť detskej práci, obťažovaniu a rozsiahlemu porušovaniu pracovných práv v odvetví práce v domácnosti;
- AE. keďže integrácia migrantov na trhu práce je dôležitým krokom k sociálnemu a kultúrnemu začleneniu;
- AF. keďže ťažisko zodpovednosti za domáce práce je viac na ženách než na mužoch a nie je ohodnotené ani finančne ani z hľadiska uznania hodnoty týchto prác; keďže existuje súvislosť medzi mierou zamestnanosti žien a ich rodinnými povinnosťami; keďže viac ako 20 miliónov Európanov (z nich dve tretiny tvoria ženy) sa stará o dospelé závislé osoby, čo im bráni vykonávať profesionálnu činnosť na plný pracovný úväzok, čím sa prehľbuje rozdiel v odmeňovaní žien a mužov a umocňuje riziko, že ženy v pred dôchodkovom veku budú vo vyššom veku trpieť chudobou;
- AG. keďže napriek známemu vývoju, keď takmer 20 % európskeho obyvateľstva má viac ako 65 rokov a odhaduje sa, že v roku 2050 to bude 25 % obyvateľstva, asi 80 % času venovaného opatere o staršiu alebo zdravotne postihnutú osobu – to znamená niekoľko dní v týždni alebo každý deň – stále zabezpečujú neformálni a/alebo rodinní opatrovatelia a napriek rastúcemu počtu opatrovateľov v EÚ poskytujú neformálnu opateru väčšinou ženy vo veku od 45 do 75 rokov (zvyčajne životné partnerky, dcéry alebo nevesty v strednom veku);
- AH. keďže kríza viedla k zníženiu verejných investícií do sektora opatrovateľstva, čo mnohých ľudí, prevažne ženy, prinútilo obmedziť svoj pracovný čas, alebo sa vrátiť domov a starať sa o závislé osoby, starších ľudí, chorých alebo o deti;
- AI. keďže rastúci počet starších ľudí, klesajúci počet ľudí v produktívnom veku a krátenie verejných rozpočtov majú výrazný vplyv na služby v sociálnej oblasti a keďže to bude mať aj vplyv na ľudí, ktorí budú musieť zosúladiť pracovné povinnosti a povinnosti týkajúce sa opatery, a to často v náročných podmienkach;
- AJ. keďže finančná a sociálna kríza výrazne zasiahla jej občanov a rezidentov, zhoršili neistotu pracovných miest a chudobu, nezamestnanosť a sociálne vylúčenie a vedú k obmedzenému alebo neexistujúcemu prístupu k verejným a sociálnym službám;
- AK. keďže vo väčšine členských štátov súčasné politické modely dlhodobej starostlivosti nie sú vhodné nato, aby plnili potreby našich starnúcich spoločností, a keďže väčšina členských štátov dosiaľ neprijala politické iniciatívy na riešenie otázky demografickej zmeny;
- AL. keďže návyky, zvyky aj formy rodín prešli značným vývojom, čo si vyžaduje viac pracovníkov v domácnosti a nevyhnutne vedie k novým potrebám v oblasti opatrovateľstva a podpory v moderných domácnostiach, najmä pre ženy, ktoré pracujú mimo domova a rodiny osamelých rodičov;
- AM. keďže mnohí ľudia odkázaní na opateru žijú aj v oblastiach postihnutých nedostatkom verejných zdrojov, izoláciou alebo inými okolnosťami, ktoré im sťažujú prístup k profesionálnym opatrovateľom alebo k verejným alebo súkromným zariadeniam opatrovateľskej služby, a keďže týmto ľuďom môžu poskytovať opateru len neprofesionálni opatrovatelia, ktorí sú veľmi často (ale nie vždy) ich rodinnými príslušníkmi;

Štvrtok 28. apríla 2016

- AN. keďže mnohé členské štáty majú nedostatok kvalitných opatrovateľských služieb, ktoré by boli prístupné všetkým bez ohľadu na príjem, t. j. služby musia byť prístupné a cenovo dostupné všetkým používateľom a ich rodinám;
- AO. keďže rozšírenie poradovníkov na podporné a opatrovateľské služby zvyšuje závislosť od pracovníkov v domácnosti a opatrovateľov, čím sa osoby odkázané na tieto služby často dostávajú do situácie chudoby a sociálneho vylúčenia;
- AP. keďže primeraná ochrana osôb so zdravotným postihnutím, starších ľudí, chorých, odkázaných osôb a maloletých je základnou zásadou Únie a keďže práca v domácnosti a opatrovateľstvo sú dôležitým odvetvím na zabezpečenie tejto ochrany;
- AQ. keďže právo na množstvo podporných služieb poskytovaných v domácom prostredí, v pobytových zariadeniach alebo iným spôsobom vrátane osobnej asistencie je zakotvené v článkoch 19 a 26 Dohovoru OSN o práve osôb so zdravotným postihnutím;
- AR. keďže finančne dostupní pracovníci v domácnosti a opatrovatelia zohrávajú dôležitú hospodársku aj sociálnu úlohu, keďže zbavujú povinností najmä iné ženy, ktoré sa tak môžu venovať kariére a spoločenskému životu, umožňujú ľuďom, ktorí využívajú ich služby, lepšie zosúladiť pracovný a súkromný život a mnohým osobám umožňujú aktívne zapojenie do pracovného trhu;
- AS. keďže toto odvetvie má hospodársky význam a poskytuje pracovné príležitosti pre veľkú časť pracovných síl, a to najmä pre pracovníkov s nízkou kvalifikáciou;
- AT. keďže práca v domácnosti a opatrovateľstvo je odvetvie vytvárajúce pracovné miesta; keďže tieto pracovné miesta musia byť vysokokvalitné, pretože vďaka práci, ktorú vykonávajú pracovníci v tomto odvetví, môže byť mnoho osôb ekonomicky a spoločensky aktívnych mimo svojho domova;
- AU. keďže prax pri zamestnávaní pracovníkov v domácnosti a opatrovateľov, ktorá je rozšírená v niektorých členských štátoch EÚ, spočíva skôr v dvojstranných dohodách medzi pracovníkom a hlavou domácnosti alebo závislou osobou než vo formálnych prostriedkoch, ako sú štátne štruktúry alebo firmy a podniky;
- AV. keďže pracovníci v domácnosti a opatrovatelia majú právo na dôstojný život, s ohľadom na ich potrebu mať dobrú prácu, zladený súkromný a pracovný život, najmä v prípade pracovníkov, ktorí bývajú v domácnostiach, v ktorých pracujú, a musia mať rovnaké sociálne a pracovné práva ako ostatní pracovníci;
- AW. keďže Dohovor Medzinárodnej organizácie práce č. 189 a odporúčanie č. 201 o dôstojnej práci pre domácich pracovníkov predstavujú historický súbor medzinárodných noriem zameraných na zlepšenie pracovných podmienok pre desiatky miliónov pracovníkov v domácnosti na celom svete; keďže väčšinu pracovníkov v domácnosti tvoria ženy a nové normy stanovené v dohovore MOP č. 189 sú dôležitým krokom k posilneniu rodovej rovnosti vo svete práce a k zabezpečeniu rovnakých práv žien a ich ochrany v súlade so zákonom; keďže medzi 22 štátmi, ktoré dosiaľ ratifikovali tento dohovor, je iba šesť členských štátov EÚ (Belgicko, Fínsko, Nemecko, Írsko, Taliansko a Portugalsko);
- AX. keďže cieľom Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce č. 189 je právne uznanie domácich prác, rozšírenie práva na všetkých pracovníkov v domácnosti a predchádzanie porušovaniu práv a zneužívaniu;
- AY. keďže 48 štátov už ratifikovalo Medzinárodný dohovor o ochrane práv všetkých migrujúcich pracovníkov a členov ich rodín (1990) a 18 ďalších ho podpísalo, ale žiadny členský štát EÚ ho doteraz nepodpísal ani neratifikoval;
- AZ. keďže pracovníci v domácnosti a opatrovatelia sú dôležitými prispievateľmi k systému sociálnej ochrany, ale vo všetkých diskusiách o reformách týkajúcich sa tejto oblasti je ich úloha často nesprávne chápaná a oni sami sú v nich nedostatočne zastúpení alebo sú vynechaní či prehliadaní;

Štvrtok 28. apríla 2016

- BA. keďže pracovné vzťahy, v ktorých pracujú pracovníci v domácnosti a opatrovatelia, sa výrazne líšia v jednotlivých členských štátoch, a to od nedostatočne platených, nelegálnych migrantov bez dokladov až po prácu v domácnosti a opatrovateľské služby poskytované v rámci verejných sociálnych služieb alebo súkromných sociálnych služieb zo strany podnikov, agentúr, združení a družstiev, alebo v rámci priameho zamestnania zo strany súkromných subjektov;
- BB. keďže v odvetví práce v domácnosti, najmä v odvetví opatrovateľstva v EÚ, pracujú aj muži, a preto si vyžadujú rovnakú ochranu a podporu, aby sa zabránilo akejkoľvek diskriminácii na základe pohlavia a zabezpečili sa rovnaké príležitosti na trhu práce, ako je uvedené v článku 19 a v článku 153 ZFEÚ;
- BC. keďže väčšina zamestnávateľov pracovníkov v domácnostiach nie je oboznámená so svojimi povinnosťami a právami;
- BD. keďže pracovné inšpekcie sa pre nedostatok monitorovania tohto odvetvia vo väčšine členských štátov často nevzťahujú na prácu v domácnosti;
- BE. keďže v prípade porušenia pracovného práva, ako aj pre obeť zneužívania alebo vykorisťovania je prístup k súdnym mechanizmom často zložitý; keďže strach z izolácie na pracovisku a ťažkosti pri prístupe k právnej podpore môžu predstavovať rozhodujúcu prekážku pre migrujúcich pracovníkov v domácnosti a opatrovateľov nachádzajúcich sa v nelegálnej situácii;
- BF. keďže súčasná smernica o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci (smernica 89/391/EHS) sa vzťahuje na formálne zamestnaných pracovníkov v domácnosti a opatrovateľov s výnimkou pracovníkov priamo zamestnaných súkromnou domácnosťou;
1. je presvedčený, že je potrebné, aby EÚ spoločne uznala prácu v domácnosti a opatrovateľstvo za skutočnú prácu, pretože uznanie tohto profesijného odvetvia by mohlo obmedziť nelegálnu prácu a podporiť sociálnu integráciu, a preto vyzýva EÚ a členské štáty, aby stanovili spoločné pravidlá pre prácu v domácnosti a opatrovateľstvo;
 2. vyzýva Komisiu, aby predložila súbor politických nástrojov pre oblasť práce v domácnosti a opatrovateľstvo a stanovila kvalitatívne usmernenia pre obe odvetvia; domnieva sa, že takéto iniciatívy by sa mali zamerať na:
 - (a) zavedenie všeobecného rámca na profesionalizáciu práce v domácnosti a opatrovateľstva, čo povedie k uznaniu a standardizácii príslušných profesií a zručností a budovaniu kariéry, vrátane nárokov nahromadených v súlade so špecifikami členských štátov;
 - (b) bezodkladné predloženie návrhu smernice o dovolenke pre opatrovateľov a rámca pre uznávanie postavenia neprofesionálnych opatrovateľov, ktorým sa im zabezpečí odmeňovanie a minimálne normy sociálnej ochrany počas obdobia, v ktorom vykonávajú opatrovateľskú činnosť, podpora z hľadiska odbornej prípravy a osobitné opatrenia, ktoré im pomôžu zlepšiť ich životné a pracovné podmienky;
 3. víta záväzok Komisie venovať sa iniciatíve Nový štart pre pracujúcich rodičov a opatrovateľov;
 4. vyzýva členské štáty, aby stanovili požiadavku odbornej kvalifikácie pre určité druhy prác v domácnosti (opatrovanie seniorov, detí, osôb so zdravotným postihnutím), ktoré si vyžadujú špecifické zručnosti a kvalifikáciu;
 5. je presvedčený, že odvetvie práce v domácnosti a opatrovateľstva a jeho profesionalizácia môžu viesť k vytváraniu pracovných miest a rastu, a preto je nevyhnutné spravodlivé odmeňovanie; domnieva sa, že riešenia by mohli byť súčasťou modelu sociálnej inovácie;
 6. je presvedčený, že profesionalizácia pracovníkov v oblasti služieb pre domácnosť zvýši príťažlivosť odvetvia, kvalitu poskytovaných služieb a podporí dôstojnú a uznávanú prácu;

Štvrtok 28. apríla 2016

7. poukazuje na význam podpory uznávania odborných kvalifikácií a zručností pracovníkov v domácnosti a opatrovateľov v tomto odvetví s cieľom zabezpečiť im lepšie vyhliadky profesionálneho rozvoja, ako aj osobitnú odbornú prípravu pre jednotlivcov pracujúcich so starými ľuďmi a deťmi, a to s cieľom posilniť tvorbu kvalitných pracovných miest, ktoré povedú ku kvalitnej zamestnanosti a lepším pracovným podmienkam, vrátane poskytovania formálnych zmlúv, prístupu k vzdelávaniu a väčšieho spoločenského uznania; uznáva, že je dôležité zaručiť potvrdzovanie a osvedčenie nadobudnutých zručností, kvalifikácií a skúseností a podporovať profesionálny rast; domnieva sa, že na dosiahnutie tohto cieľa je mimoriadne dôležité zavádzať vzdelávacie a rekvalifikačné kurzy;
8. vyzýva Komisiu, aby podporila členské štáty, aby zaviedli systémy na profesionalizáciu, odbornú prípravu, trvalý rozvoj zručností a uznávanie kvalifikácií pracovníčok v domácnosti a opatrovateľiek vrátane zvýšenia ich gramotnosti (v náležitých prípadoch) s cieľom zlepšiť možnosti ich osobného, profesionálneho a pracovného rozvoja;
9. žiada členské štáty, aby medzitým regulovali akékoľvek pracovné vzťahy medzi domácnosťami – keď vystupujú ako zamestnávateľia – a zamestnancami/pracovníkmi vykonávajúcimi platené služby v domácnosti zamestnávateľa;
10. vyzýva členské štáty, aby vypracovali konkrétny právny rámec, ktorý umožní legálne a organizované zamestnávanie pracovníkov v domácnosti a opatrovateľov a ktorým sa stanoví práva a povinnosti zainteresovaných osôb v záujme poskytnutia právnej istoty pracovníkom tohto odvetvia a ich potenciálnym zamestnávateľom; žiada tiež, aby sa náležite zohľadňovali špecifiká pracovnej zmluvy, ako aj to, že mnohí zamestnávateľia sú súkromné osoby bez hlbších znalostí právneho formalizmu;
11. vyzýva členské štáty, aby prijali rozhodné opatrenia v odvetviach práce v domácnosti a opatrovateľstva, ktoré hospodárstvu prinášajú vysokú pridanú hodnotu, a to tým, že uznajú túto prácu ako plnoprávne zamestnanie a pracovníkom v domácnosti a opatrovateľom zaručia skutočnú ochranu ich pracovných práv a sociálnu ochranu prostredníctvom pracovnoprávnych predpisov alebo kolektívnych dohôd;
12. podporuje Dohovor Medzinárodnej organizácie práce č. 189 o dôstojnej práci pre domácich pracovníkov, doplnený odporúčaním č. 201, keďže globálne rieši potrebu, aby sa na pracovníkov vzťahoval zákonník práce, a požaduje sociálne práva, nediskrimináciu a rovnaké zaobchádzanie;
13. vyzýva všetky členské štáty, aby urýchlili ratifikovali Dohovor Medzinárodnej organizácie práce č. 189, zabezpečili jeho dôsledné uplatňovanie v záujme zlepšenia pracovných podmienok a aby zaručili súlad s článkami tohto dohovoru MOP a odporúčaním MOP č. 201 z roku 2011; pripomína, že v súlade so stanovami MOP sú vlády povinné predložiť dohovor a odporúčanie svojim vnútroštátnym zákonodarcom s cieľom podporiť opatrenia na vykonávanie týchto nástrojov a že v prípade dohovoru je cieľom postupu predkladania podporiť ratifikáciu;
14. domnieva sa, že ratifikácia zo strany všetkých členských štátov EÚ by znamenala krok smerom k presadzovaniu a ochrane ľudských práv a predstavovala by jasný politický signál proti všetkým formám zneužívania, obťažovania a násillia páchaného na všetkých pracovníkoch, a najmä na pracovníčkach v domácnosti;
15. vyzýva členské štáty, aby pracovníkov v domácnosti a opatrovateľov zahrnuli do všetkých vnútroštátnych pracovných, zdravotníckych, antidiskriminačných zákonov a zákonov v oblasti sociálnej starostlivosti a poistenia a uznali tak ich prínos pre hospodárstvo a spoločnosť; vyzýva preto Komisiu, aby zväzila preskúmanie všetkých smerníc EÚ, ktoré vylučujú pracovníkov v domácnosti a opatrovateľov z uplatňovania práv, ktoré majú ďalšie kategórie pracovníkov;
16. uvedomuje si neochotu niektorých členských štátov prijať právne predpisy v súkromnej sfére; domnieva sa však, že spoločnosť aj príslušní pracovníci doplatia na neprijatie opatrení; zdôrazňuje, že predpokladaný nárast dopytu po opatrovateľoch, a to najmä v súkromných domácnostiach, si bude vyžadovať prijatie týchto právnych predpisov v záujme úplnej ochrany týchto pracovníkov; vyzýva preto členské štáty, aby spolu so sociálnymi partnermi prijali opatrenia na zabezpečenie primeraného a náležitého systému kontrol v súlade s článkom 17 dohovoru MOP č. 189, ako aj primerané pokuty za porušenie zákonov a predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci;

Štvrtok 28. apríla 2016

17. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zaručili a presadzovali primeranú úroveň bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, napríklad ochranu materstva, a aby prijali opatrenia na predchádzanie pracovným úrazom a rizikám zranení a chorôb z povolania; zdôrazňuje, že v prípade osôb, ktoré už pracujú v tomto odvetví, je potrebné skvalitniť normy prostredníctvom vzdelávania zameraného na prax a systémov rekvalifikácie; nazdáva sa, že takéto vzdelávanie by malo zahŕňať riadenie rizík v oblasti úloh súvisiacich s polohami a pohybom, riadenie biologických a chemických rizík, ako aj asistenčné technológie;

18. domnieva sa, že je dôležité bojovať proti neistej a nelegálnej práci, keďže tento jav vážne ovplyvňuje pracovníkov v domácnostiach, a to najmä migrujúce pracovníčky, a tým zhoršuje ich beztak zraniteľnú pozíciu; zdôrazňuje význam odstránenia a sťahovania takýchto praktík vrátane detskej práce; v tejto súvislosti podporuje riešenie neistej situácie pracovníkov v domácnosti a opatrovateľov v rámci európskej platformy proti nelegálnej práci; pripomína, že nelegálna práca ich oberá o sociálne zabezpečenie a má negatívny dosah na ich pracovné podmienky z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia; očakáva preto, že európska platforma proti nelegálnej práci bude predchádzať nelegálnej práci a odrádzať od nej, keďže tieňové hospodárstvo ohrozuje istotu zamestnania, vplýva na kvalitu opatery a na pracovné podmienky mnohých nelegálnych opatrovateľov, ohrozuje udržateľnosť systému sociálneho zabezpečenia a znižuje daňové príjmy do štátnych pokladníc;

19. vyzýva členské štáty, aby investovali do počtu a kvality prostriedkov predchádzania, odhaľovania a odstraňovania vysokého počtu prípadov nelegálneho zamestnania v sektore práce v domácnosti a opatrovateľstva, najmä pokiaľ ide o prípady obchodovania s ľuďmi a zneužívania pracovných síl a prípady spoločností poskytujúcich služby v domácnosti a opatrovateľské služby, ktoré využívajú nelegálne zamestnávajúce a nepravú samostatne zárobkovú činnosť, s cieľom chrániť pracovníkov a podporovať prechod z nelegálnej na legálnu prácu prostredníctvom lepšej ochrany a účinnejších mechanizmov kontroly a inšpekcie práce;

20. naliehavo vyzýva členské štáty, aby zabezpečili dostupnosť legálnych možností migrovať do EÚ a zaviedli ciele programy legálnej migrácie; zdôrazňuje, že je potrebné, aby členské štáty uzatvorili dvojstranné dohody s tými štátmi, ktoré podľa štatistik posielajú pracovníkov v domácnosti a opatrovateľov, s cieľom zlegalizovať tok ich posielania a prijímania a napomôcť tak boj proti sieťam s obchodovaním s ľuďmi a sieťam v oblasti nútenej práce, pritom však odrádzať od sociálneho dampingu; vyzýva členské štáty, aby ratifikovali Medzinárodný dohovor o ochrane práv všetkých migrujúcich pracovníkov a ich rodinných príslušníkov, ktorý prijalo Valné zhromaždenie OSN 18. decembra 1999;

21. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali programy legalizácie založené na poučení z minulých skúseností, pomocou ktorých by sa obmedzili situácie, keď sú nelegálni migrujúci pracovníci vykorisťovaní a zneužívaní; naliehavo vyzýva členské štáty, aby podporovali a chránili nelegálnych pracovníkov v domácnosti alebo opatrovateľov, keď sa rozhodnú vyjsť zo začarovaného kruhu „skrytej“ práce;

22. vyzýva Európsku komisiu a členské štáty, aby podporovali vyšetrovanie prípadov obchodovania s ľuďmi s cieľom vykorisťovania, a to konkrétne v oblasti prác v domácnosti, aby zlepšili mechanizmus identifikácie a ochrany týchto obetí a zapojili MVO, odborové zväzy, orgány verejnej moci a všetkých občanov do procesu odhaľovania obchodovania s ľuďmi a ťažkého vykorisťovania;

23. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby rozšírili nástroje a mechanizmy zavedené na riešenie problému obchodovania s ľuďmi, akými sú referenčné mechanizmy alebo povolenia na prechodný pobyt, a aby ich preskúmali s cieľom rozšíriť ich rozsah pôsobnosti na prípady ťažkého pracovného vykorisťovania, ktorého sa netýka obchodovanie s ľuďmi;

24. vyzýva členské štáty, aby v súlade s článkom 17 dohovoru Medzinárodnej organizácie práce č. 189 vytvorili účinné a prístupné mechanizmy podávania sťažností a prostriedky na zabezpečenie súladu s právnymi predpismi a nariadeniami jednotlivých štátov na ochranu pracovníkov v domácnosti; okrem toho žiada členské štáty, aby vypracovali a uplatňovali opatrenia v oblasti pracovnej inšpekcie, presadzovania a sankcií s náležitým ohľadom na osobitné charakteristiky práce v domácnosti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a nariadeniami; žiada, aby tieto opatrenia, pokiaľ je to v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a nariadeniami, určili podmienky, za ktorých možno vstupovať do priestorov domácnosti s náležitým ohľadom na súkromie; žiada členské štáty, aby v súlade s vnútroštátnymi predpismi zväzili, akými mechanizmami by sa dalo účinne pôsobiť proti zneužívaniu práv, napríklad prostredníctvom domových prehliadok v prípadoch, keď existuje odôvodnené podozrenie zo zneužívania;

Štvrtok 28. apríla 2016

25. vyjadruje znepokojenie nad nedostatkom inšpekcií v záujme kontroly, monitorovania a dohľadu nad náborom pracovníčok v domácnosti a opatrovateliek, ktoré by vykonávali firmy alebo agentúry pre ich umiestňovanie, a poukazuje na potrebu zvýšenia počtu štátnych inšpektorov a inšpekcií na účely kontroly dodržiavania zákona;
26. naliehavo vyzýva členské štáty, aby vyvinuli potrebné úsilie a vypracovali inovatívne metódy kontroly rešpektujúce súkromie, najmä pokiaľ ide o súkromné domy, do ktorých inšpektori nemôžu vstúpiť bez súdneho povolenia, a aby primeraným spôsobom inštruovali a odborne vzdelávali inšpektorov s cieľom odstrániť zlé zaobchádzanie, vykorisťovanie vrátane finančného vykorisťovania a akty násilia alebo sexuálneho zneužívania pracovníkov v domácnosti;
27. vyzýva členské štáty, aby zorganizovali kampane na podporu zviditeľnenia a zvýšenia povedomia širokej verejnosti a súkromných orgánov o výhodách zlegalizovanej práce v domácnosti a opatrovatelstva, v ktorých sa zdôrazní dôstojnosť tejto práce a uzná dôležitá úloha a prínos pracovníčok v domácnosti a opatrovateliek k fungovaniu spoločnosti; zároveň vyzýva členské štáty, aby zvyšovali povedomie o existencii ťažkého vykorisťovania v súkromných domácnostiach tým, že stanovujú cieľ nulovej tolerancie voči vykorisťovaniu týchto pracovníčok;
28. vyzýva členské štáty, aby usporiadali kampane na zvýšenie povedomia o právach a povinnostiach pracovníkov v domácnosti, opatrovateľov a zamestnávateľov a o rizikách a vplyve vykorisťovania v odvetví práce v domácnosti a aby sa zasadzovali o uznanie práce v domácnosti a opatrovatelstva; navrhuje, aby členské štáty vypracovali usmerňujúce programy;
29. vyzýva členské štáty, aby zaviedli a v spolupráci so sociálnymi partnermi zlepšili informačné kanály venované právam pracovníkov v domácnosti a opatrovateľov a aby zaistili čo najvyššiu dostupnosť týchto informácií pre všetkých pracovníkov; v tomto zmysle odporúča, aby na základe najlepších postupov v členských štátoch vytvorili regionálne a miestne informačné centrá, linky pomoci a webové stránky, ktoré by poskytovali podporu a informácie, aj v podobe informačných kampaní, o právach pracovníkov v domácnosti a opatrovateľoch v každom členskom štáte, dostupné v jazyku tohto štátu a v iných vhodných jazykoch; zdôrazňuje, že takéto informácie by mali vedieť poskytovať aj organizácie občianskej spoločnosti, ako sú organizácie zastupujúce ženy a migrantov; zdôrazňuje, že tieto nástroje sa musia vytvárať aj tak, aby poskytovali čo možno najlepší postup, poradenstvo a usmernenia prípadným zamestnávateľom vrátane rodín a agentúr, a že by sa mali poskytovať vzorové pracovné zmluvy, aby sa zaručilo, že zamestnávatelia si splnia svoje povinnosti;
30. požaduje, aby sa v každom sektore rázne zakročilo proti spoločnostiam, ktorých podnikateľský model sa opiera o vykorisťovanie nelegálnych pracovníkov s cieľom minimalizovať prevádzkové náklady, maximalizovať zisk a oslabiť konkurencieschopnosť spoločností, ktoré neuplatňujú nelegálne praktiky;
31. zdôrazňuje dôležitú úlohu, ktorú môžu zohrávať odborové organizácie pri organizovaní pracovníkov a informovaní týchto pracovníkov o ich právach a povinnostiach; poznamenáva, že je to spôsob, aby boli pracovníci v domácnosti jednotne zastúpení, aby mohli kolektívne vyjednávať zmluvy a chrániť svoje práva a záujmy;
32. žiada riadne zastúpenie sociálnych partnerov na európskej úrovni a úrovni jednotlivých štátov, najmä odborové zväzy, aby v súlade s vnútroštátnymi postupmi zintenzívnili odvetvové kolektívne vyjednávanie v záujme účinného napredovania a presadzovania dôstojných pracovných podmienok v týchto odvetviach; žiada tiež náležité zastúpenie profesijných organizácií, organizácií spolupracujúcich s pracovníkmi v domácnosti a opatrovateľmi a pracujúcich v ich záujme, ako aj zastúpenie ostatných relevantných organizácií občianskej spoločnosti s cieľom zaručiť, aby si boli v plnej miere vedomí úlohy zabezpečenia pracovných práv žien zamestnaných ako pracovníčky v domácnosti a opatrovatelky;
33. vyjadruje poľutovanie nad tým, že pracovníčky v domácnosti a opatrovatelky sú stále nedostatočne zastúpené v odborových organizáciách jednotlivých členských štátov a vyzýva na zabezpečenie účasti týchto pracovníčok v odborových zväzoch;
34. zdôrazňuje tiež význam zoskupenia zamestnávateľov do federácií alebo do iných typov organizácií na vnútroštátnej úrovni, pretože sa domnieva, že bez takýchto organizácií zamestnávateľov bude úsilie o zabezpečenie právneho postavenia práce v domácnosti a opatrovatelstva, ako aj o zlepšenie pracovných podmienok a zvýšenie príťažlivosti takýchto pracovných miest zbytočné;

Štvrtok 28. apríla 2016

35. poznamenáva, že zamestnávateľa v súkromných domácnostiach zohrávajú kľúčovú úlohu pri dodržiavaní spravodlivých pracovných noriem a práv; vyzýva členské štáty, aby zabezpečili, aby zamestnávateľa a zamestnanci mali k dispozícii relevantné informácie;
36. vyzýva Komisiu, aby prijala potrebné opatrenia s cieľom lepšie monitorovať a zdokumentovať zraniteľné a podceňované povolania pracovníkov v domácnosti a opatrovateľov a aby navrhla opatrenia na riešenie tejto situácie;
37. žiada Komisiu a príslušné európske agentúry, aby vypracovali štúdiu porovnávajúcu rôzne systémy legalizovaných prác v domácnosti a zhromažďovali údaje týkajúce sa situácie v členských štátoch; domnieva sa, že tieto údaje by mali slúžiť na výmenu najlepších postupov medzi členskými štátmi, aby sa predovšetkým optimalizoval boj proti vykorisťovaniu pracovníkov v domácnosti; takisto vyzýva Komisiu, aby dala vypracovať štúdiu o prínose opatrovateľov a pracovníkov v domácnosti pre systémy sociálnej ochrany a hospodárstva členských štátov;
38. podporuje výmenu najlepších postupov medzi členskými štátmi v záujme zlepšenia opatrení a ich dosahu;
39. je presvedčený, že prijatie a prispôbenie najlepších postupov z určitých členských štátov by mohlo viesť k legálnym formám zamestnania pracovníkov v domácnosti a opatrovateľov;
40. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zozbierali, analyzovali a uverejnili spoľahlivé štatistické údaje rozdelené podľa veku, pohlavia a národnosti s cieľom umožniť erudované diskusie pri hľadaní najlepších riešení profesionalizácie odvetvia práce v domácnosti a žiada, aby boli Eurofond a OSHA poverené vypracovaním metód na zabezpečenie ochrany, podávanie sťažností a zvyšovanie informovanosti;
41. vyzýva Komisiu, aby zahrnula diskusie o situácii v odvetviach pomocníkov v domácnosti a opatrovateľov do programu Výboru pre zamestnanosť (EMCO);
42. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby pri revidovaní a navrhovaní príslušných právnych aktov alebo zákonov jednotlivých štátov zaručili, že sa budú brať do úvahy záujmy pracovníkov v domácnosti a opatrovateľov a zároveň dodržiavať právomoci jednotlivých štátov;
43. uznáva obrovský sociálny a hospodársky prínos rodinných príslušníkov – opatrovateľov a dobrovoľníkov (neformálne opatrovateľstvo) a rastúce zodpovednosti, ktoré sú na nich kladené vzhľadom na to, že sa poskytuje menej služieb a náklady na ne rastú;
44. poznamenáva, že sa zvyšuje počet ľudí, ktorí dlhodobo žijú v zariadeniach ústavnej starostlivosti, a dochádza k ďalšiemu sociálnemu vylúčeniu osôb so zdravotným postihnutím v EÚ, čo je priamym porušením záväzkov EÚ v rámci Dohovoru OSN o práve osôb so zdravotným postihnutím a Európskej stratégie pre oblasť zdravotného postihnutia 2010 – 2020;
45. domnieva sa, že sa musia podnecovať nepriame formy domácej opatery a podporovať projekty zamerané na schopnosť viesť nezávislý život, ktoré ľuďom so zdravotným postihnutím umožňujú vybrať si kvalifikovaných profesionálnych pracovníkov a ich služby využívať u seba doma, a to najmä v závažných prípadoch postihnutia;
46. zdôrazňuje, že je potrebné, aby členské štáty prostredníctvom primeraného financovania zabezpečili širší prístup k ľahko prístupným a cenovo dostupným zariadeniam kvalitnej starostlivosti o deti, zdravotne postihnuté a staršie osoby, čím sa minimalizujú dôvody, aby sa tieto úlohy vykonávali na neformálnych alebo neistých základoch, a zlepšili sa uznávanie hodnoty práce profesionálnych opatrovateľov; zdôrazňuje, že je potrebné, aby členské štáty vytvorili služby podporujúce rodinných, formálnych i neformálnych opatrovateľov;
47. vyzýva členské štáty, aby podporovali nábory do služieb sociálnej starostlivosti a aby pracovali na zvyšovaní atraktívnosti tohto sektora ako životaschopnej kariérnej možnosti;

Štvrtok 28. apríla 2016

48. naliehavo vyzýva členské štáty, aby investovali do vytvárania stabilných, kvalitných pracovných miest v odvetví práce v domácnosti a opatrovateľstva, a to aj prostredníctvom fondov EÚ, akými sú Európsky sociálny fond (ESF) a program Európskej únie v oblasti zamestnanosti a sociálnej inovácie (EaSI);

49. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali a presadzovali inovačné riešenia a investície do sociálnych a zdravotníckych služieb, ktoré majú veľký potenciál vytvárať pracovné miesta, zásadný význam pre riešenie potrieb našich starnúcich spoločností a otázok demografickej zmeny vo všeobecnosti a sú nutné na zabránenie negatívnym sociálnym následkom krízy;

50. vyzýva Komisiu, aby vymieňala informácie a najlepšie postupy združení a družstiev pracovníkov v domácnosti a opatrovateľov, ktoré sú súčasťou hospodárskych modelov v EÚ;

51. vyzýva členské štáty, aby podporovali tvorbu družstiev pracovníkov v odvetviach opatrovateľských služieb a poskytovania služieb v domácnosti s osobitným zameraním na vidiecke oblasti vzhľadom na pozitívne účinky, ktoré budú mať na tvorbu kvalitných a udržateľných pracovných miest, a to najmä v prípade pracovníkov, ktorí majú ťažkosti so začlenením na trhu práce;

52. vyzýva členské štáty, aby zabezpečili, aby pracovníci v domácnosti v mladom veku neopúšťali školu, aby mohli nastúpiť do práce;

53. vyzýva Komisiu, aby preskúmala smernicu 2006/54/ES o vykonávaní zásady rovnosti príležitostí a rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach zamestnanosti a povolania, vyzýva tiež členské štáty, aby systematicky vykonávali túto smernicu;

54. žiada členské štáty, aby zvažili stimuly na podporu využívania legálnych pracovníkov v domácnostiach a opatrovateľov; nabáda členské štáty, aby zaviedli jednoduché systémy nahlasovania s cieľom odrádzať od nelegálnej práce a bojovať proti nej, ako to odporučil Európsky hospodársky a sociálny výbor vo svojom stanovisku na tému Rozvoj služieb pre rodiny v záujme zvýšenia miery zamestnanosti a podpory rovnosti mužov a žien v zamestnaní (SOC/508); odporúča Komisii, aby podporovala výmenu osvedčených postupov medzi členskými štátmi pomocou úspešných modelov, ktoré mali za následok pozitívny sociálny a pracovný vplyv na toto odvetvie, ako sú „šeky za služby“, ktoré uplatňuje Belgicko, alebo „šeky na platbu za všeobecné služby poskytované v domácnosti“ (CESU) vo Francúzsku;

55. domnieva sa, že je užitočné upraviť právne predpisy takým spôsobom, aby sa vytvorili pružné, zmluvné dohody medzi pracovníkmi v domácnosti či opatrovateľmi a zamestnávateľmi s cieľom pomáhať obom stranám pri využívaní/poskytovaní najvhodnejších služieb v domácnostiach a súčasne zaručiť ochranu pracovníkov;

56. odporúča členským štátom, aby podporovali jasnú reguláciu legálneho zamestnávania pracovníkov v domácnosti a opatrovateľov prostredníctvom stimulov pracovníkom v domácnosti a ich potenciálnym zamestnávateľom, aby si zvolili legálnu formu zamestnania; takisto vyzýva členské štáty, aby odstránili právne prekážky, ktoré v súčasnosti významne obmedzujú legálne, priame zamestnávanie pracovníkov rodinami;

57. opakuje žiadosť Európskeho parlamentu, aby sa v odvetví opatrovateľských služieb viedol štruktúrovaný odvetvový dialóg⁽¹⁾;

58. vyzýva členské štáty, aby zrovnoprávnili au-pair z EÚ a au-pair z krajín mimo EÚ tým, že im udelia kombinované povolenie na pobyt a prácu uvádzajúce pracovný čas, druh zmluvy a mzdové podmienky; vyzýva členské štáty, aby ratifikovali dohodu Rady Európy o umiestňovaní au-pair; žiada, aby členské štáty zlepšili akreditačný systém a kontrolné mechanizmy týkajúce sa agentúr pre umiestňovanie au-pair;

59. pripomína, že je potrebné formálne uznať au-pair v súlade s Európskou dohodou o umiestňovaní au-pair a zintenzívniť kontroly, aby sa au-pair nestali neformálnou a lacnou náhradou pracovníkov v domácnosti a opatrovateľov;

⁽¹⁾ Uznesenie Európskeho parlamentu zo 4. júla 2013 (Ú. v. EÚ C 75, 26.2.2016, s. 130).

Štvrtok 28. apríla 2016

60. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili, že pracovníci v domácnosti a opatrovatelia sa budú v Európe považovať za plnohodnotné ľudské bytosti, ktoré budú mať možnosť zosúladiť pracovný a súkromný život, a že sa na nich bude vzťahovať smernica o pracovnom čase (2003/88/ES), aby mali zabezpečený nevyhnutný čas na odpočinok a neboli nútení pracovať nadmerne dlhý pracovný čas;
 61. vyzýva členské štáty, aby prijali opatrenia zamerané na zladenie pracovného a rodinného života, keďže tieto opatrenia podporia ženy v tom, aby neopúšťali platené pracovné miesta, a zmenšia ich neskoršiu dôchodkovú medzeru;
 62. vyzýva členské štáty, aby zabezpečili, že pracovníci v domácnosti a opatrovatelia získajú príspevky na dôchodok v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi;
 63. vyzýva členské štáty, ktoré majú na vnútroštátnej úrovni stanovenú minimálnu mzdu, aby zabezpečili, že všetkým opatrovateľom a pracovníkom v domácnosti bude vyplácaná minimálne táto sadzba;
 64. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a Medzinárodnej organizácii práce.
-

Štvrtok 28. apríla 2016

P8_TA(2016)0204

Rodová rovnosť a posilnenie postavenia žien v digitálnom veku

Uznesenie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2016 o rodovej rovnosti a posilnení postavenia žien v digitálnom veku (2015/2007(INI))

(2018/C 066/06)

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 2 a článok 3 ods. 3 druhý pododsek Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ) a na článok 8 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ),
- so zreteľom na článok 23 Charty základných práv Európskej únie,
- so zreteľom na Pekinskú deklaráciu a akčnú platformu, ktorá bola prijatá na 4. svetovej konferencii o ženách v roku 1995, najmä pokiaľ ide o záujmovú oblasť Ženy a médiá,
- so zreteľom na záverečný dokument z 23. osobitného zasadnutia Valného zhromaždenia OSN v roku 2000, v ktorom sa informačné a komunikačné technológie (IKT) považujú za výdobytok, ktorý prináša nové možnosti na posilnenie postavenia žien, ale aj potenciálne riziká,
- so zreteľom na deklaráciu zásad a ženevský akčný plán prijaté počas prvej fázy svetového samitu o informačnej spoločnosti (WSIS), ktorý sa konal v Ženeve v roku 2003,
- so zreteľom na tuniský záväzok a tuniský program pre informačnú spoločnosť s podrobným opisom finančných a medzinárodných mechanizmov na implementáciu programov WSIS, ktoré boli prijaté počas druhej fázy WSIS v Tunise od 16. do 18. novembra 2005,
- so zreteľom na odkazy na práva žien a rodovú rovnosť vo vyhlásení o vykonávaní záverov WSIS a v súvisiacom výhľade WSIS+10 pre WSIS po roku 2015,
- so zreteľom na výsledky fóra WSIS, ktoré sa konalo 25. – 29. mája 2015 v Ženeve na tému Spoločné inovácie: využívanie IKT v záujme trvalo udržateľného rozvoja, na ktorom sa zúčastnila delegácia Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť,
- so zreteľom na smery činnosti WSIS z roku 2014, ktoré boli skombinované s cieľmi udržateľného rozvoja, aby sa zvýšila súčinnosť medzi týmito globálnymi stratégiami vrátane opatrení na posilnenie a podporu sociálneho, hospodárskeho a politického začlenenia všetkých osôb bez ohľadu na vek, zdravotné postihnutie, genetické vlastnosti, rod, sexuálnu orientáciu, rodovú identitu, rasu, sociálny alebo etnický pôvod, náboženstvo alebo vieru či ekonomické alebo iné postavenie do roku 2030,
- so zreteľom na stratégiu Komisie v oblasti rovnosti žien a mužov na roky 2010 – 2015 (SEC(2010)1079), ktorá obsahuje súbor opatrení týkajúcich sa žien a internetu, najmä pokiaľ ide o IKT, a na preskúmanie stratégie v polovici jej trvania,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 9. júna 2015 o stratégii EÚ pre rovnosť medzi ženami a mužmi na obdobie po roku 2015 ⁽¹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 9. septembra 2015 o posilnení postavenia dievčat v EÚ prostredníctvom vzdelávania ⁽²⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 3. marca 2010 s názvom Európa 2020: stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu (COM(2010)2020),

⁽¹⁾ Prijaté texty, P8_TA(2015)0218.

⁽²⁾ Prijaté texty, P8_TA(2015)0312.

Štvrtok 28. apríla 2016

- so zreteľom na závery Rady pre zamestnanosť, sociálnu politiku, zdravie a spotrebiteľské záležitosti (EPSCO) z júna 2014 s názvom Ženy a hospodárstvo: ekonomická nezávislosť z hľadiska práce na kratší pracovný čas a samostatnej zárobkovej činnosti, kde sa uvádza, že stratégia Európa 2020 určuje niekoľko prioritných oblastí rastu vrátane bielej ekonomiky a vedeckého a technologického odvetvia; v záujme plného využitia rastového potenciálu Európy v týchto oblastiach je dôležité prekonať rodové stereotypy a bojovať proti segregácii vo vzdelávaní a v povolaniach,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 8. októbra 2015 o uplatňovaní smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/54/ES z 5. júla 2006 o vykonávaní zásady rovnosti príležitostí a rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach zamestnanosti a povolania ⁽¹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 24. mája 2012 s odporúčaniami pre Komisiu o uplatňovaní zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty ⁽²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 12. marca 2013 o odstraňovaní rodových stereotypov v EÚ ⁽³⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 12. septembra 2013 o digitálnej agende pre rast, mobilitu a zamestnanosť ⁽⁴⁾, a najmä na veľkú koalíciu pre digitálne zručnosti a pracovné miesta,
- so zreteľom na opatrenie 60 digitálnej agendy, ktoré sa týka podpory žien pri výbere povolání súvisiacich s IKT a zvyšovania podielu žien v odvetví IKT,
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Stratégia pre jednotný digitálny trh v Európe (COM(2015)0192),
- so zreteľom na druhý pilier stratégie Komisie pre jednotný digitálny trh v Európe, ktorý je zameraný na vytváranie priaznivých a rovnakých podmienok a prostredia pre rozvoj digitálnych sietí a inovačných služieb, a so zreteľom na tretí pilier, ktorý podporuje inkluzívnu digitálnu spoločnosť, kde občania majú správne zručnosti na využitie príležitostí, ktoré prináša internet, a na zvýšenie svojich šancí získať zamestnanie,
- so zreteľom na štúdiu tematickej sekcie C Európskeho parlamentu s názvom Posilnenie postavenia žien na internete, ktorá bola zverejnená v roku 2015,
- so zreteľom na článok 7 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013 ⁽⁵⁾ o podpore rovnosti medzi mužmi a ženami a nediskriminácie,
- so zreteľom na Dohovor Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácejmu násiliu a o boji proti nemu (Istanbulský dohovor),
- so zreteľom na Pekinskú deklaráciu a akčnú platformu a konkrétnejšie jej ciele so zreteľom na oblasť Ženy a médiá, v ktorej sa vyzýva na zvýšenie účasti a prístupu žien, pokiaľ ide o možnosti prejavu a rozhodovanie v médiách a nových komunikačných technológiách a prostredníctvom nich, ako aj na podporu vyváženého a nestereotypného zobrazovania žien v médiách,
- so zreteľom na európsky kódex najlepších postupov pre ženy v IKT, ktorý v roku 2013 vypracovala Komisia,
- so zreteľom na svoju hĺbkovú analýzu z roku 2012 s názvom Ženy v IKT,

⁽¹⁾ Prijaté texty, P8_TA(2015)0351.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 264 E, 13.9.2013, s. 75.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 36, 29.1.2016, s. 18.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 93, 9.3.2016, s. 120.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 320.

Štvrtok 28. apríla 2016

- so zreteľom na správu Agentúry Európskej únie pre základné práva (FRA) s názvom Violence against women – an EU-wide survey. Main results (Násilie páchané na ženách – prieskum v celej EÚ – hlavné výsledky), ktorá bola zverejnená v marci 2014,
 - so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2011/36/EÚ z 5. apríla 2011 o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2002/629/SVV⁽¹⁾,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Stratégia EÚ na roky 2012 – 2016 zameraná na odstránenie obchodovania s ľuďmi a na správu o jeho vykonávaní v polovici trvania,
 - so zreteľom na cyklus politík EÚ na boj proti organizovanej a závažnej medzinárodnej trestnej činnosti, ktorý sa začal v roku 2014, a na prioritnú oblasť obchodovania s ľuďmi,
 - so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť a na stanovisko Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci (A8-0048/2016),
- A. keďže digitalizácia spôsobila zásadný prevrat a od základov zmenila spôsob, akým ľudia získavajú a poskytujú informácie, komunikujú, stýkajú sa, študujú a pracujú, pričom vytvára nové príležitosti na účasť vo verejných a politických diskusiách, vzdelávaní a na trhu práce, otvára nové možnosti pre rozhodovanie o vlastnom živote a má obrovský hospodársky potenciál pre Európsku úniu i oblasti mimo nej; keďže digitalizácia má vplyv nielen na trhy, ale aj na spoločnosť ako celok;
- B. keďže informačná spoločnosť podporovaná informačnými a komunikačnými technológiami (IKT) prináša obrovské príležitosti pre vytváranie a distribúciu bohatstva a znalostí, čo preukazuje napríklad odvetvie slobodného softvéru a softvéru s otvoreným zdrojovým kódom, ktoré zmenilo spôsob, akým sa softvér vyrába, distribuuje, podporuje a používa, čím umožňuje širšiu digitálnu inklúziu; keďže digitalizácia navyše poskytuje možnosti na flexibilnejšie a rozmanitejšie využívanie času a priestoru, pričom dochádza k prechodu na spravodlivejšie modely spoločnosti; keďže digitalizácia trhu práce môže zároveň vytvoriť nové dimenzie vylúčenia, napríklad riziko hospodárskej, sociálnej, kultúrnej a rodovej segregácie;
- C. keďže iba 9 % vývojárov v Európe tvoria ženy, iba 19 % vedúcich pracovníkov v odvetví IKT a komunikácií sú ženy (v porovnaní so 45 % v iných odvetviach služieb) a ženy predstavujú iba 19 % podnikateľov (v porovnaní s 54 % v iných odvetviach služieb)⁽²⁾;
- D. keďže tento vývoj má veľký potenciál pre posilnenie postavenia žien, pretože umožňuje prístup k informáciám a vedomostiam nad rámec tradičných prostriedkov a poskytuje platformu na vyjadrenie, čo môže inšpirovať ostatných, aby konali, pričom sa otvárajú nové príležitosti na interakciu a kampane zamerané na ochranu práv a slobôd žien, dievčat a osôb LGBTI, ale aj ľudí s osobitnými potrebami, ako sú ľudia so zdravotným postihnutím; keďže aktívne zapojenie žien do informačnej spoločnosti je nielen otázkou spravodlivosti a rovnosti, ale prispeje aj k zlepšeniu sociálnych a hospodárskych podmienok v spoločnosti a k zvýšeniu konkurencieschopnosti EÚ;
- E. keďže existuje výrazný rodový rozdiel v prístupe k profesijným a vzdelávacím možnostiam, čo sa týka informačných a komunikačných technológií a počítačových zručností; keďže digitalizácia má veľký vplyv na spotrebu a distribúciu médií, čo je ešte badateľnejšie u mladších užívateľov, pretože otvára nové cesty a umožňuje vytváranie menej hierarchického mediálneho prostredia; keďže digitalizácia môže uľahčiť posilňovanie postavenia žien, ale zároveň môže v tejto súvislosti vytvárať nové výzvy prostredníctvom šírenia negatívneho, ponižujúceho a stereotypného zobrazovania žien;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 101, 15.4.2011, s. 1.

⁽²⁾ <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/women-active-ict-sector>

Štvrtok 28. apríla 2016

- F. keďže digitálne komunikačné kanály a sociálne siete sú mimoriadne dôležité pre rodičov na rodičovskej dovolenke a osoby pracujúce z domu;
- G. keďže digitalizácia má obrovský dosah na trh práce tým, že mení hodnotové reťazce a vytvára nové pracovné príležitosti a pružnejšie pracovné modely; keďže možnosti pružných foriem organizácie práce a telepráce, ktoré prináša digitalizácia, môžu slúžiť ako dôležitý nástroj na zabezpečenie lepšieho zosúladenia pracovného a súkromného života pre ženy aj mužov; keďže tieto pružné formy organizácie práce môžu hrať pozitívnu úlohu, pokiaľ ide o prispievanie k začleneniu znevýhodnených skupín žien do trhu práce; keďže však existuje možnosť negatívnych následkov, ktoré môžu mať vplyv najmä na ženy, ako je napríklad porušovanie práv pracovníkov a vymedzovanie pracovného času a pracovných i mimopracovných povinností, čo vedie k zvyšovaniu počtu málo platených a menej istých druhov pracovných miest;
- H. keďže zlepšovanie digitálnych zručností a gramotnosti v oblasti IT predstavuje jedinečnú príležitosť na zvýšenie začlenenia žien a dievčat, ale aj ľudí s osobitnými potrebami, ako sú ľudia so zdravotným postihnutím, do trhu práce; keďže zvyšovanie počtu žien v odvetví IKT, ktoré je jedným z odvetví s najvyššími platmi, by mohlo prispieť k posilneniu ich finančného postavenia a nezávislosti, čo by viedlo k zníženiu celkového rozdielu v odmeňovaní žien a mužov;
- I. keďže na digitalizovanom trhu práce sa zodpovednosť čoraz viac presúva zo spoločnosti na jednotlivca, pričom sa menia podmienky členstva v systéme sociálneho zabezpečenia pre samostatne zárobkovo činné osoby a nezávislých pracovníkov; keďže politické rozhodnutia jasne ovplyvňujú výsledok týchto zmien;
- J. keďže monitorovanie zásady rovnakej odmeny za rovnakú prácu na tom istom pracovisku, ktoré má v skutočne rovnoprávnej spoločnosti zásadný význam, je v prípade viacerých individuálnych zmlúv v rámci rôznych spoločností a inštitúcií náročnejšie;
- K. keďže vstupom väčšieho počtu žien do odvetvia IKT by sa podporil trh, na ktorom sa predpokladá nedostatok pracovných síl a v ktorom by rovnaká účasť žien viedla k zvýšeniu HDP EÚ o približne 9 miliárd EUR ročne; keďže ženy sú naďalej výrazne nedostatočne zastúpené v rámci vysokoškolských programov v oblasti IKT, kde tvoria len približne 20 % absolventov, pričom iba 3 % všetkých absolventiek získajú titul v oblasti IKT; keďže ženy sa stretávajú s mnohými ťažkosťami pri začleňovaní do odvetvia IKT a ďalšom pôsobení v ňom; keďže pracovné prostredie, v ktorom dominujú muži a ženy tvoria iba 30 % pracovnej sily, prispieva k tendencii mnohých žien opustiť odvetvie IKT len pár rokov po ukončení vysokoškolského vzdelávania;
- L. keďže v štúdiu s názvom Ženy pôsobiace v odvetví IKT sa odhaduje, že do roku 2020 bude v odvetví IKT v Európe 900 000 neobsadených pracovných miest; keďže odvetvie IKT rýchlo rastie, pričom každoročne vzniká približne 120 000 nových pracovných miest;
- M. keďže odvetvie IKT sa vyznačuje obzvlášť vysokou vertikálnou a horizontálnou segregáciou, ako aj nesúladom medzi dosiahnutým vzdelaním žien a ich postavením v tomto odvetví; keďže medzi podnikateľmi v oblasti IKT je menej ako 20 % žien; keďže väčšina (54 %) žien pracujúcich v oblasti IKT zastáva menej platené pozície s nižšou úrovňou kvalifikácie a iba malý podiel z nich (8 %) zastáva vysokokvalifikované pozície softvérových inžinierok; keďže ženy sú nedostatočne zastúpené aj pri rozhodovaní v tomto odvetví, pričom iba 19,2 % zamestnancov v odvetví IKT má ako nadriadeného ženu v porovnaní so 45,2 % zamestnancov pracujúcich v iných odvetviach;
- N. keďže ženám vo veku 55 a viac rokov hrozí obzvlášť vysoké riziko nezamestnanosti a nečinnosti na trhu práce, pričom priemerná miera zamestnanosti žien vo veku 55 – 64 rokov v EÚ je iba 42 % v porovnaní s 58 % mužov; keďže nízka úroveň gramotnosti v oblasti IT a elektronických zručností toto riziko ďalej umocňuje; keďže zlepšenie digitálnych zručností žien vo veku 55 a viac rokov a investovanie do nich by zvýšilo ich pracovné príležitosti a poskytlo im určitú ochranu pred vylúčením z trhu práce;

Štvrtok 28. apríla 2016

- O. keďže vplyv sexizmu a rodových stereotypov je prekážkou pre rovnosť medzi ženami a mužmi a záťažou pre hospodársky rozvoj a konkurencieschopnosť EÚ, pričom ďalej rozširuje už aj tak značné digitálne rodové rozdiely v oblasti IKT, médií a súvisiacich odvetví; keďže existujúce rodové stereotypy sťažujú ženám možnosť naplno rozvíjať ich schopnosti používateľiek, inovátoriek a tvorkýň; keďže na to, aby sa táto situácia zmenila, je potrebná jasná politická vôľa, konkrétne opatrenia a účasť občianskej spoločnosti;
- P. keďže vzdelávanie a odborná príprava majú kľúčový význam pre posilnenie postavenia žien v digitálnom veku, a teda aj pre budúcu životaschopnosť spoločnosti; keďže 60 % študentov v EÚ vo svojej triede nikdy nepoužíva digitálne zariadenia; keďže už aj tak nízky podiel absolventiek v oblasti IKT klesá; keďže ženy sú veľmi slabo zastúpené v odboroch STEM (veda, technológia, inžinierstvo a matematika) a približne polovica absolventiek po ukončení štúdia v týchto odboroch nepracuje; keďže ženy sú naďalej veľmi slabo zastúpené v iniciatívach, ako je Týždeň programovania EÚ, IKT pre lepšie vzdelávanie, Startup Europe Leaders Club a veľká koalícia pre pracovné miesta v oblasti digitálnych technológií, ktorých cieľom je ďalšia podpora elektronického vzdelávania a elektronických zručností;
- Q. keďže podpora digitálnych technológií a IKT zohráva v súlade s cieľmi trvalo udržateľného rozvoja dôležitú úlohu v rámci politiky EÚ v oblasti rozvojovej spolupráce, najmä pokiaľ ide o posilnenie postavenia žien a dievčat zo sociálneho a ekonomického hľadiska a ich vymanenie sa z chudoby;
- R. keďže digitalizácia vytvára priaznivé podmienky pre podporu priamej demokracie prostredníctvom webu, čo ženám umožňuje väčšmi sa zapájať do politiky a zlepšovať svoj prístup k informáciám;
- S. keďže spojenie digitalizácie a priamej demokracie poskytuje ženám viac príležitostí na priame zapojenie mimo tradičných politických schém a na plnú a širokú účasť;
- T. keďže IKT môžu byť ako každá iná technológia použité i zneužitú na ohrozenie žien, ich práv a slobôd, a teda aj posilňovania ich postavenia, ako je to v prípade kybernetického šikanovania, kybernetického prenasledovania, obchodovania s ľuďmi, nenávisťných prejavov, podnecovania k nenávisti, diskriminácie a porušovania základných práv; keďže anonymita na internete prispieva k šíreniu týchto foriem násilia voči ženám; keďže takéto nové výzvy a riziká musia identifikovať a primerane riešiť tvorcovia politiky, ako aj podniky, spoločnosti a organizácie občianskej spoločnosti, pričom treba zároveň poskytnúť priestor na výmenu informácií na internete;
- U. keďže nové informačné a komunikačné technológie sa používajú na vytváranie kanálov a platforiem, ktoré uľahčujú určité formy sexuálneho vykorisťovania žien vrátane maloletých; keďže digitálne platformy sa používajú aj na komercializáciu ženského tela; keďže je potrebné, aby príslušní odborníci v oblasti presadzovania práva rozpoznali transformačný vplyv digitalizácie na tieto trestné činy; keďže zároveň treba zvyšovať informovanosť príslušných odborníkov v oblasti vzdelávania o týchto nových formách digitálnych hrozieb a sprístupniť finančné prostriedky EÚ a členských štátov na podporu vzdelávania, pokiaľ ide o bezpečné a ohľaduplné používanie internetu a riziká rodovo motivovaného násilia na internete pre dievčatá aj chlapcov, a na zapojenie mužov a chlapcov do boja proti násiliu páchanému na ženách a dievčatách;
- V. keďže digitálne spôsoby komunikácie prispeli k rozšíreniu nenávisťných prejavov a hrozieb voči ženám, pričom 18 % žien v Európe sa od adolescencie stalo obeťou určitej formy obťažovania zo strany osôb, s ktorými sa zoznámili na internete, a zaznamenaných bolo aj deväť miliónov obetí násilia na internete v Európe; keďže narástol počet hrozieb voči ženám vrátane vyhrážania sa smrťou; keďže spoločenské povedomie o digitálnych formách násilia v radoch širokej verejnosti a príslušných odborníkov, ako sú príslušníci orgánov presadzovania práva a učelia, je aj naďalej nedostatočné na zabezpečenie vhodnej prevencie, monitorovania a pomoci pre obeť; keďže rôzne formy násilia na internete ešte stále nie sú celkom zohľadnené v trestnom práve ani v niektorých spôsoboch a postupoch trestného

Štvrtok 28. apríla 2016

stíhania vo všetkých členských štátoch; keďže systém súdництва nie je schopný dostatočne reagovať; keďže osoby, ktoré sa dopúšťajú zneužívania a šíria nenávisťné prejavy, sú len veľmi zriedka nahlasované, vyšetrované, stíhané a odsúdené; keďže je potrebné, aby sa na úrovni EÚ uznal potenciálne cezhraničný charakter zneužívania a násilia na internete;

- W. keďže rodové rozpočtovanie a uplatňovanie rodového hľadiska možno používať ako nástroje na podporu rodovej rovnosti; keďže rodové hľadiská by Komisia mala zohľadniť vo všetkých fázach činnosti súvisiacej s digitalizáciou v Európe, aby sa zabezpečilo, že ženy budú do digitálneho rozvoja nielen zapojené, ale budú stáť aj na jeho čele;
- X. keďže nízka účasť žien a dievčat na vzdelávaní v oblasti IKT a neskôr v zamestnaní je výsledkom zložitej súhry rodových stereotypov, ktoré začínajú v raných fázach života a vzdelávania a pokračujú v profesionálnej kariére; keďže medzi faktory, ktoré obmedzujú účasť žien a dievčat na vzdelávaní a zamestnaní v oblasti IKT, patria: celoživotné stereotypy, delenie na „typicky ženské a mužské“ činnosti, záujmy a hračky, ku ktorému dochádza už v najranejších fázach vzdelávania, relatívny nedostatok ženských vzorov v odvetví IKT a obmedzené zviditeľnenie žien v tomto odvetví, najmä vo vedúcich pozíciách;

Všeobecné odporúčania

1. naliehaivo žiada Komisiu a Radu, aby plne využili potenciál informačnej spoločnosti, IKT a internetu na podporu posilňovania postavenia žien, práv a slobôd žien, ako aj rodovej rovnosti, a to bez ohľadu na vek, zdravotné postihnutie, genetické vlastnosti, rod, sexuálnu orientáciu, rodovú identitu, rasu, sociálny alebo etnický pôvod, náboženstvo alebo vieru či ekonomické postavenie;
2. zdôrazňuje, že prístup k internetu predstavuje novú zásadnú službu, ktorú potrebuje celý svet, muži, ženy, chlapci a dievčatá, pričom internet je v súčasnosti kľúčovým nástrojom pre každodenný život jednotlivcov v kontexte rodiny, práce, štúdia a učenia, pre riadenie v rámci spoločností, verejných orgánov, inštitúcií a organizácií a pre fungovanie sociálnych sietí a podporu rovných príležitostí;
3. vyzýva Komisiu, aby využívala a lepšie nasmerovala digitálnu agendu a stratégiu pre jednotný digitálny trh s cieľom riešiť výrazné rodové rozdiely v odvetví IKT a podporovať plné začlenenie žien do tohto odvetvia, najmä vo vzťahu k technickým profesiám a profesiám v oblasti telekomunikácií, podporovala vzdelávanie a odbornú prípravu žien a dievčat v IKT a iných odboroch STEM, viac zviditeľňovala ženy v digitálnom prostredí, posilňovala rodovú rovnosť a účasť žien prostredníctvom lepšieho prístupu k financovaniu, systematicky vykonávala posúdenia vplyvu na rodovú rovnosť a rodové rozpočtovanie vo svojej práci na digitálnej agende a stratégiu pre jednotný digitálny trh s cieľom umožniť riadne začlenenie základnej európskej zásady rovnosti medzi ženami a mužmi a podporovala občiansku spoločnosť a ženské organizácie pri vytváraní inkluzívneho internetu;
4. vyzýva inštitúcie EÚ a členské štáty, aby začlenili rodové hľadisko do všetkých digitálnych iniciatív a uznali, že digitálna moc prináša novú, silnejšiu vlnu povedomia o rodových otázkach a rodovej rovnosti; upozorňuje Komisiu na účinnosť internetu v súvislosti s takými prostriedkami, ako sú kampane, fóra a zviditeľňovanie ženských vzorov, ktoré pomáhajú urýchliť dosiahnutie rodovej rovnosti; žiada preto Komisiu, aby zvažila postavenie žien na popredné miesto vo svojej digitálnej agende, vďaka čomu by sa nový digitálny vek mohol stať hnacou silou pre podporu rodovej rovnosti;
5. naliehaivo žiada Komisiu, aby do nadchádzajúcej stratégie pre rovnosť medzi ženami a mužmi na roky 2016 – 2020 zaradila osobitné opatrenia na podporu integrácie a účasti žien v informačnej spoločnosti a aby výrazne podporovala ženské internetové siete, pretože sú prejavom samostatne organizovaného prístupu zdola nahor k posilneniu postavenia žien a mali by dostávať všemožnú podporu potrebnú na dlhodobé fungovanie;

Štvrtok 28. apríla 2016

6. berie na vedomie oznámenie Komisie s názvom Stratégia pre jednotný digitálny trh v Európe, ale vyjadruje ľútosť nad jeho úzkym zameraním, pretože podceňuje značný potenciál, ktorý digitalizácia môže mať, pokiaľ ide o inkluzívnu, rovnoprávnú a participatívnu spoločnosť, a nedoceňuje dostatočne príležitosti, ktoré môže poskytnúť cieľná podpora a infraštruktúra financovania v oblasti posilnenia postavenia žien;

7. požaduje, aby sa v odvetví IKT a na digitálnom trhu kládol väčší dôraz na slobodný softvér a softvér s otvoreným zdrojovým kódom; domnieva sa, že takýto softvér je nevyhnutným nástrojom na presadzovanie rodovej rovnosti a demokratizácie na digitálnom trhu a v odvetví IKT; zdôrazňuje potrebu rodového povedomia aj v odvetví otvorených zdrojov;

8. vyzýva EÚ a členské štáty, aby vypracúvali, podporovali a uplatňovali opatrenia, ktoré presadzuje OSN a jej orgány, najmä v rámci Pekinskej deklarácie a akčnej platformy a svetových samitov o informačnej spoločnosti (WSIS), s cieľom snažiť sa o posilnenie postavenia žien v digitálnom veku na európskej i celosvetovej úrovni; vyzýva členské štáty, aby si oznamovali a vzájomne vymieňali najlepšie postupy s cieľom podporovať rovnakú účasť žien na digitálnom rozvoji v celej Európe;

9. vyzýva členské štáty, aby v záujme dosiahnutia rodovej rovnosti v informačnej spoločnosti a IKT vypracovali viacročné akčné plány zamerané na: rozšírenie prístupu žien k informačnej spoločnosti, zlepšenie a zvýšenie využívania IKT zo strany žien, zabezpečenie významnejšej úlohy žien v odvetviach IKT, zvyšovanie znalostí žien v oblasti IKT prostredníctvom vzdelávania a odbornej prípravy, podporovanie zamestnanosti a podnikateľského ducha medzi ženami prostredníctvom pravidelného využívania internetu a digitálnych služieb, vytváranie online obsahu presadzujúceho rodovú rovnosť, podporovanie nepretržitej výmeny, šírenia a komunikácie hodnôt týkajúcich sa rovnosti, podporovanie prístupu k IKT a ich využívania ako nástroja na boj proti rodovej diskriminácii v oblastiach, ako je rodové násilie, presadzovanie medzinárodnej spolupráce, vytváranie rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom a navrhovanie, vykonávanie, šírenie a hodnotenie politik a plánov týkajúcich sa rovnosti;

Účasť

10. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby lepšie využívali značný potenciál digitalizácie na všetkých úrovniach politickej účasti a pri začleňovaní žien do rozhodovacích procesov, napríklad prostredníctvom elektronického hlasovania; zdôrazňuje významné možnosti digitalizácie a iniciatív elektronickej verejnej správy, pokiaľ ide o prístup k informáciám, rozhodovacie procesy, transparentnosť a väčšiu zodpovednosť; okrem toho zdôrazňuje, že IKT môžu výrazne zvýšiť možnosť žien zúčastňovať sa na prieskumoch a diskusných fórach, podávať sťažnosti a anonymne nahlasovať iné osoby;

11. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby presadzovali digitalizáciu v politike s cieľom podporovať priamu demokraciu, ktorá umožní aktívnejšie zapojenie všetkých občanov, čím sa prekonajú zastarané schémy a prekážky, ktoré spôsobujú ťažkosti ženám a nedostatočne zastúpeným skupinám v ich snahách presadiť sa vo volebnom a inštitucionálnom prostredí; okrem toho vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zväzili a ďalej rozvíjali internetové spôsoby hlasovania pre konzultácie o voľbách, čím odstránia prekážky, na ktoré často narážajú najmä ženy;

12. vyzýva Komisiu, aby plne využila program Európa pre občanov a zamerala sa osobitne na občiansku spoločnosť a ženské organizácie, ktoré pôsobia v oblastiach súvisiacich s digitalizáciou a IKT, s cieľom zlepšiť podmienky občianskej a demokratickej účasti žien a venovať v nadchádzajúcom hodnotení vykonávania osobitnú pozornosť rodovo špecifickým cieľom;

13. zdôrazňuje význam, ktorý môžu mať nové médiá pri posilňovaní účasti žien na demokratických procesoch; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby presadzovali plné zapojenie žien v oblasti médií vrátane riadenia, ako aj v regulačných a monitorovacích orgánoch s cieľom usilovať sa o väčšiu rodovú rovnosť v mediálnom svete, v rámci ktorého sa bude bojovať proti rodovým stereotypom a nesprávnemu vykresleniu žien; okrem toho naliehavo žiada Komisiu, aby podporila vytváranie sietí medzi organizáciami občianskej spoločnosti a profesionálnymi mediálnymi organizáciami s cieľom posilniť postavenie žien tak, aby zohrávali aktívnu úlohu, a uznať osobitné potreby žien v médiách;

Štvrtok 28. apríla 2016

14. zdôrazňuje kľúčovú úlohu medzinárodnej občianskej spoločnosti pri správe internetu prostredníctvom takých fór, ako je globálne internetové fórum; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby spolupracovali s organizáciami digitálnej občianskej spoločnosti a podporovali ich na základnej a medzinárodnej úrovni a aby presadzovali účasť a zastúpenie žien a dievčat vo všetkých týchto fórach a sieťach;

15. domnieva sa, že prístup k bezplatnému širokopásmovému internetu pre všetkých, prinajmenšom vo verejných priestoroch, by zlepšil možnosť žien využívať digitálne príležitosti a zvýšil ich šance, pokiaľ ide o prístup na trh práce, čo by tiež prispelo k väčšiemu sociálnemu začleneniu a pozitívnemu vývoju v environmentálnych a ekonomických otázkach; vyzýva Komisiu, aby uznala význam rozšírenia svojej digitálnej agendy na vidieckej oblasti, aby žiadni občania, najmä ženy, neboli vylúčení a izolovaní a aby digitálne možnosti boli prístupné pre všetkých;

Trh práce

16. vyzýva Komisiu, členské štáty a sociálnych partnerov, aby presadzovali rodovú rovnosť v spoločnostiach pôsobiach v oblasti IKT a ďalších príslušných odvetviach, zastupiteľských orgánoch a inštitúciách odbornej prípravy, a to aj v riadiacich pozíciách, pozorne monitorovali dosiahnutý pokrok a ďalej sa ním zaoberali a vymieňali si najlepšie postupy v tejto oblasti;

17. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby riešili výrazne slabé zastúpenie žien v odvetví IKT, najmä medzi pracovníkmi na vyšších pozíciách a v správnych radách; naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby uznali, že návrh smernice o zlepšení rodovej vyváženejosti medzi nevykonnými riadiacimi pracovníkmi spoločností kótovaných na burze a súvisiacich opatreniach poskytuje skutočnú príležitosť na zmenu kultúry v rámci spoločností, ktorá by mala vplyv na všetkých úrovniach hierarchie, a preto naliehavo žiada odblokovanie tejto smernice v Rade; naliehavo pripomína Komisii jej povinnosť prijať akékoľvek opatrenie na prelomenie patovej situácie v Rade, pokiaľ ide o právne predpisy EÚ týkajúce sa transparentnosti a väčšej rovnováhy pri prijímaní pracovníkov na rozhodovacie pozície;

18. vyzýva členské štáty, aby riešili problém rodových rozdielov v odvetví IKT tak, že budú zdôrazňovať ekonomické opodstatnenie rozmanitosti a vytvárať početnejšie a silnejšie stimuly pre podniky i ženy, ako napríklad vzory a kariérny postup, s cieľom zvýšiť viditeľnosť žien;

19. naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby chránili základné práva pracovníkov a sociálne zabezpečenie zamestnancov a aby bojovali proti neistým pracovným podmienkam; naliehavo žiada, aby Komisia navrhla a členské štáty ďalej rozvíjali nové ochranné mechanizmy prispôbené pracovným a kariérnym modelom, ktoré vznikli na základe digitalizácie, pričom budú venovať osobitnú pozornosť situácii žien; zdôrazňuje význam kolektívneho vyjednávania na všetkých úrovniach, a to najmä v oblastiach, ktoré sú vo vysokej miere ovplyvnené digitalizáciou, s cieľom zabezpečiť uplatňovanie zásady rovnakej odmeny za rovnakú prácu a zaistiť kvalitu a bezpečnosť pracoviska v čase digitalizácie; poukazuje na to, že treba stanoviť nevyhnutné všeobecné rámcové podmienky s cieľom zabezpečiť ochranu osobných údajov zamestnancov;

20. nabáda Komisiu a členské štáty, aby uznali plný potenciál flexibility, ktorú ponúka digitalizácia v oblasti rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom, pričom zároveň zdôrazňuje, že digitalizácia trhu práce vyžaduje prispôbenie politik trhu práce, ako aj príslušných systémov sociálneho zabezpečenia; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v súvislosti s plánom Komisie nazvaným Nový začiatok s cieľom riešiť problém rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom, ktorému čelia pracujúce rodiny stanovili príležitosti a výzvy digitalizácie, pokiaľ ide o pracovné podmienky a potrebu prispôbiť pracovné miesto, rozvoj zručností a možnosti celoživotného vzdelávania, najmä pre pracovníkov, ktorí majú povinnosti súvisiace so starostlivosťou; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby cielene investovali do digitálnych pracovných postupov s cieľom zlepšiť rovnováhu medzi pracovným a súkromným životom pre všetkých;

21. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali celoživotné vzdelávanie, ako aj odbornú prípravu a programy, ktoré pomáhajú pri príprave na lepšiu adaptáciu alebo potenciálnu zmenu kariéry v súlade s rastúcim dopytom po elektronických zručnostiach v mnohých rôznych odvetviach, a to s osobitným zreteľom na ženy vo veku 55 a viac rokov v záujme ich ochrany pred vylúčením z trhu práce;

Štvrtok 28. apríla 2016

22. požaduje, aby sa v súvislosti so všetkými opatreniami prijatými v tejto oblasti obmedzilo byrokratické zaťaženie podnikov na minimum; poukazuje na to, že nadmerná byrokracia môže ohroziť prijatie a viesť k strate alebo k presunu pracovných miest; víta realizovateľné kompromisy založené na konsenze, ktoré dosiahli sociálni partneri v členských štátoch so silnou tradíciou spolurozhodovania; považuje spolurozhodovanie za model najlepšieho postupu pre európske hospodárstvo;

23. konštatuje, že rozdiel v odmeňovaní žien a mužov ostáva jedným z hlavných problémov v súvislosti s rodovými rozdielmi v odvetví IKT, a preto vyzýva členské štáty, aby konečne začali aktívne vykonávať odporúčanie Komisie týkajúce sa posilnenia zásady rovnakej odmeny pre ženy a mužov prostredníctvom transparentnosti a pokračujúcich pozitívnych opatrení, pokiaľ možno vo forme právnych predpisov, a aby zaviedli opatrenia na dosiahnutie transparentnosti v oblasti miezd a rodovo neutrálne hodnotenia práce; vyzýva Komisiu, aby sa otázkou rovnakého odmeňovania zaoberala vo svojej iniciatíve s názvom Nový začiatok pre pracujúcich rodičov, ktorá je súčasťou jej pracovného programu na rok 2016, pretože rozdiely v odmeňovaní sa ešte viac zvyšujú, keď sa ľudia stanú rodičmi;

24. poukazuje na to, že výsledkom rozdielov v odmeňovaní žien a mužov sú ešte väčšie rozdiely v dôchodkoch; zdôrazňuje, že na zabezpečenie náležitých a spravodlivých miezd je potrebné zaručiť zásadu rovnakej mzdy za rovnakú prácu na rovnakom pracovisku, ako to zdôraznil predseda Komisie Juncker;

25. nabáda členské štáty, aby zaviedli daňové systémy a systémy dávok, ktoré nebudú druhé zárobkovo činné osoby v domácnosti odrádzať od toho, aby pracovali alebo pracovali viac, pretože druhými zárobkovo činnými osobami zvyčajne bývajú ženy, čo sa vo výraznej miere prejavuje v prípade pracovných miest v oblasti IKT;

26. poukazuje na to, že pretrváva rodový rozdiel v odmeňovaní a kariérnom postupe, pokiaľ ide o ženy pracujúce v odvetví IKT; zdôrazňuje, že zásada rovnakej odmeny za rovnakú prácu na rovnakom pracovisku, ktorá zabezpečuje náležité a spravodlivé mzdy, sa spochybňuje, hoci predstavuje jeden zo základných pilierov sociálnej spravodlivosti na trhu práce a mala by byť preto prioritne chránená; opakuje, že by sa nemalo pripustiť, aby sa v digitálnom hospodárstve zakorenili nerovnosti, pokiaľ ide o rovnakú odmenu a kariérny postup; zdôrazňuje, že zvýšená účasť žien na trhu práce a súvisiace investície do politik sociálneho začleňovania pomôžu znížiť rozdiely v odmeňovaní žien a mužov; zdôrazňuje význam kolektívneho vyjednávania aj v digitálnom trhovom hospodárstve pre zabezpečenie kvality a istoty pracovných miest v čase digitalizácie;

27. víta množstvo príležitostí a väčšiu flexibilitu, ktorú digitálny vek poskytuje zamestnancom a samostatne zárobkovo činným osobám, vrátane príležitostí na lepšie zosúladenie pracovného a súkromného života, najmä so zreteľom na situáciu rodičov malých detí a osôb so zdravotným postihnutím na trhu práce; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sa zaoberali situáciou v súvislosti s pružnou prácou a istotou zamestnania, ktorá prevláda v odvetví IKT, zároveň však upozorňuje na nové výzvy spojené s týmto vývojom a vyzýva členské štáty, aby zaistili zavedenie primeraného sociálneho zabezpečenia; je zástancom toho, aby pracovníci mali mimo dohodnutého pracovného času „právo na odhlásenie“;

28. upozorňuje na skutočnosť, že trend zvyšovania flexibility pracovných postupov v dôsledku digitalizácie môže zároveň viesť k vytváraniu nestabilných foriem zamestnania; zdôrazňuje, že psychické zdravotné problémy súvisiace s prácou, ako je syndróm vyhorenia, ktoré plynú z neustálej dostupnosti, predstavujú vážne riziko; vyslovuje sa preto za plné dodržiavanie predpísaného času odpočinku pre zamestnancov a kladie dôraz na potrebu rešpektovať úpravu pracovného času v rámci pracovných zmlúv s pružným pracovným časom, aby sa zachovali hranice pracovného času, ako sú vymedzené pracovným právom jednotlivých členských štátov;

Vzdelávanie a odborná príprava

29. zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti v oblasti vzdelávania prostredníctvom podpory digitálnej gramotnosti a účasti žien a dievčat na vzdelávaní a odbornej príprave v oblasti IKT, a to začlenením programovania, nových médií a technológií do učebných osnov na všetkých úrovniach, ako aj v rámci mimoškolského vzdelávania, informálneho učenia a neformálneho vzdelávania, a vo všetkých typoch vzdelávania a odbornej prípravy, a to vrátane vyučujúcich, s cieľom znížiť a odstrániť nedostatky v oblasti digitálnych zručností a povzbudiť dievčatá a mladé ženy, aby si budovali kariéru v oblasti vied a IKT; v tejto súvislosti zdôrazňuje význam otvorených vzdelávacích zdrojov (OVZ), ktoré zabezpečia lepší prístup k vzdelávaniu pre všetkých, a výmeny najlepších postupov pre zahrnutie uplatňovania rodového hľadiska do oblasti IKT;

Štvrtok 28. apríla 2016

30. nabáda členské štáty, aby zaviedli vzdelávanie v oblasti IKT primerané veku už v počiatočnom štádiu školskej dochádzky, a to s osobitným zameraním na inšpirovanie dievčat, aby rozvíjali svoje záujmy a talent v digitálnej oblasti, a naliehavo žiada Komisiu a členské štáty, aby podporovali vzdelávanie dievčat v predmetoch STEM od raného veku vzhľadom na to, že dievčatá sa prestávajú venovať vede, technologickým predmetom, inžinierstvu a matematike v skoršej fáze svojho vzdelávania z dôvodu rodových stereotypov spojených s týmito predmetmi, nedostatku vzorov a rozdeľovania aktivít a hračiek, čoho výsledkom je nedostatočné zastúpenie žien v rámci týchto predmetov na univerzitách a táto situácia následne pokračuje aj na pracoviskách; preto zdôrazňuje, že rodové stereotypy i digitálna odborná príprava by sa mali riešiť už v rámci primárneho vzdelávacieho systému a v tomto prístupe by sa malo pokračovať v priebehu všetkých štádií vzdelávania až po vzdelávanie dospelých a odbornú prípravu pre ľudí, ktorí boli vylúčení z trhu práce;

31. naliehavo žiada Komisiu a členské štáty, aby uľahčili vzdelávanie a celoživotné vzdelávanie zamerané konkrétne na staršie ženy počas trvania ich pracovného života a po ňom, najmä na tie, ktoré majú opatrovateľské povinnosti, a ženy, ktoré prerušili svoju kariéru alebo sa opäť zaraďujú do pracovného procesu, s cieľom zabezpečiť, aby v čoraz rýchlejšom prechode na digitalizáciu nezostali pozadu;

32. konštatuje, že vzdelávanie v oblasti digitálnych technológií, IKT a programovania v ranom veku je dôležité najmä pre posilnenie postavenia dievčat, podnecovanie ich účasti v tejto oblasti a prekonávanie rodových stereotypov; zdôrazňuje, že zvýšenie zastúpenia žien v predmetoch STEM v oblasti vyššieho vzdelávania je kľúčom k zvýšeniu ich zastúpenia v digitálnom odvetví;

33. vyzýva členské štáty, aby riešili problém rodových rozdielov v odvetví IKT prostredníctvom vytvárania väčšieho množstva stimulov a podporných štruktúr pre ženy, ako sú napríklad vzory, mentorské programy a kariérny postup, s cieľom zvýšiť viditeľnosť žien; vyzýva preto členské štáty, aby v prípade potreby prispôsobili vzdelávacie systémy s cieľom podporovať výučbu a záujem o predmety STEM vo všeobecnosti a najmä u študentiek;

34. zdôrazňuje hodnotu IKT a konkrétnejšie internetových kurzov odbornej prípravy pre dievčatá a ženy, ale aj pre ľudí s osobitnými potrebami, napríklad osoby so zdravotným postihnutím, a pre obyvateľov vidieckych a vzdialených oblastí, ako aj možnosti telepráce s cieľom zlepšiť vzdelávanie týchto skupín a zvýšiť ich šance na finančnú nezávislosť;

35. berie na vedomie dôležitú úlohu a obrovský potenciál, ktoré má formálne, informálne i neformálne vzdelávanie v oblasti umenia a dizajnu, kreatívny priemysel a kultúrne odvetvie na posilnenie postavenia žien a dievčat a ich nasmerovanie do digitálneho odvetvia; zdôrazňuje preto význam prepojenia predmetov STEM s hospodárskymi sektormi prostredníctvom vzdelávania a umenia, čím sa STEM mení na STEAM;

36. vyzýva Komisiu, aby v rámci celoživotného vzdelávania podporovala digitálne technológie ako nástroje na odstraňovanie prekážok, ktoré bránia vstupu na trh práce, a aby stanovila referenčné hodnoty EÚ pre verejné a súkromné investície do zručností ako percentuálny podiel HDP;

37. nabáda členské štáty a Komisiu, aby najmä prostredníctvom informačných a osvetových kampaní podporovali účasť žien v podnikateľských odvetviach, ktoré sú stereotypne považované za „mužské“, ako je to v prípade digitalizácie; zdôrazňuje, že je potrebné zorganizovať kampane zamerané na osvetu, odbornú prípravu a uplatňovanie rodového hľadiska pre všetkých aktérov pôsobiacich v oblasti politiky digitalizácie;

38. víta európsky kódex najlepších postupov pre ženy v IKT a žiada o jeho rozsiahle a aktívne vykonávanie; víta vytvorenie celoeurópskej veľkej koalície pre pracovné miesta v oblasti digitálnych technológií a nabáda zúčastnené spoločnosti, aby sa osobitne zameriavali na nábor žien a rovnaké kariérne príležitosti pre ženy;

39. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby realizovali programy zamerané na rodičov s cieľom oboznámiť ich s IKT, ktoré používajú ich deti, a zlepšiť tak informovanosť dospelých o potenciálnych skúsenostiach a vzťahoch, ku ktorým môže dochádzať online, a zmenšiť generačnú priepasť, ktorá existuje v súvislosti s odvetvím IKT;

Štvrtok 28. apríla 2016

40. zdôrazňuje význam zlepšovania digitálnych zručností a gramotnosti s cieľom uľahčiť vstup žien, ktoré z rôznych dôvodov nemajú tieto konkrétne zručnosti, do spoločností pôsobiacich v oblasti IKT; poukazuje na to, že ak by sa v tejto súvislosti neprijali nevyhnutné opatrenia, viedlo by to k ďalšiemu znevýhodneniu, pokiaľ ide o prístup žien do tohto odvetvia; pripomína, že Európsky sociálny fond sa môže podieľať na financovaní týchto kurzov odbornej prípravy;

41. zdôrazňuje, že je dôležité začleniť kódovanie, nové médiá a technológie do učebných osnov na všetkých úrovniach, a poukazuje na potenciál zručností v oblasti IKT, pokiaľ ide o obmedzenie prekážok pre vstup na trh práce; upozorňuje na význam nepretržitého dialógu so sociálnymi partnermi s cieľom prekonať rodové rozdiely v tejto oblasti;

42. naliehavo vyzýva Komisiu, aby v rámci stratégie pre jednotný digitálny trh a konkrétnejšie v súvislosti s budovaním inkluzívnej digitálnej spoločnosti zvýšila viditeľnosť žien vytvorením pilotného projektu európskej univerzity online so špecifickým zameraním na IKT a technické inžinierstvo a zavedením prispôbeného štipendijného programu pre ženy v oblasti IKT a nových médií;

43. vyzýva Komisiu a členské štáty, ako aj podniky, aby presadzovali rodovú rovnosť v oblasti IKT tým, že budú zhromažďovať údaje o používaní IKT rozdelené podľa rodu a stanovia ciele, ukazovatele a kritériá s cieľom monitorovať pokrok v prístupe žien k IKT a propagovať príklady najlepších postupov medzi spoločnosťami pôsobiacimi v oblasti IKT;

44. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vo väčšej miere napomáhali posilnenie postavenia žien v digitálnych odvetviach a IKT v rámci rozvojovej spolupráce a vonkajších vzťahov EÚ tým, že podporia digitálne vzdelávanie a umožnia podnikanie žien prostredníctvom rôznych nástrojov vrátane režimov mikrofinancovania a podporných sietí;

Investície a financovanie podnikania

45. vyzýva členské štáty a Komisiu, aby dali k dispozícii finančné prostriedky, zlepšili prístup k existujúcim prostriedkom a v prípade potreby sprístupnili prostriedky pre podnikateľky na zakladanie podnikov pôsobiacich v oblasti IKT a digitálnych startupov, ako aj na mentorstvo pre ženy a partnerské výmenné siete, čím sa podporia inovácie a investície v rámci EÚ; nabáda členské štáty, aby ponúkali primeranú finančnú podporu a odbornú prípravu ženám, ktoré si chcú vybudovať kariéru v oblasti digitalizácie, s cieľom podporiť podnikanie žien v tomto odvetví;

46. zastáva názor, že prístup žien k financovaniu a finančným službám si vyžaduje osobitnú pozornosť, najmä v súvislosti s cieľom stratégie pre jednotný digitálny trh, ktorý spočíva vo vytvorení vhodných podmienok pre inovatívne a konkurencieschopné prostredie IKT a v zlepšení možností financovania pre MSP a startupy; poukazuje na význam prístupu žien k mikrofinancovaniu v rámci podnikania žien;

47. vyzýva Komisiu, aby v súvislosti s digitálnou agendou dôkladne sledovala a vyhodnocovala uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti a rodového rozpočtovania v rámci fondov EÚ v súlade s článkom 7 nariadenia, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o európskych fondoch (nariadenie (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013), a žiada Komisiu a členské štáty, aby zaistili zapojenie ženských organizácií do monitorovacích výborov programov financovania s cieľom zabezpečiť vykonávanie cielených opatrení na posilnenie úlohy žien v IKT; pripomína záväzok Komisie uplatňovať rodové rozpočtovanie;

48. vyzýva Komisiu, aby zohľadňovala rodový rozmer pri analýze a vypracúvaní správ o zapojení partnerstiev v súvislosti s digitálnou agendou;

49. vyzýva Komisiu, aby v spolupráci s Európskou investičnou bankou vytvorila podporné programy v oblasti investovania do IKT prostredníctvom európskych štrukturálnych a investičných fondov vrátane priaznivých podmienok na poskytovanie úverov a pôžičiek pre podniky, organizácie občianskej spoločnosti a startupy v odvetví IKT, v ktorých ženy tvoria aspoň 40 % pracovnej sily;

Štvrtok 28. apríla 2016

50. vyzýva Komisiu, aby podporovala a podnecovala digitálnu podnikateľskú kultúru pre ženy, presadzovala a finančne podporovala európsku platformu vytvárania sietí a mentorstva pre ženy a naďalej posilňovala úlohu žien v existujúcich programoch; nabáda členské štáty i spoločnosti, aby v záujme podpory udržateľného hospodárskeho rozvoja a vedenia vytvárali politiky rozmanitosti, ktoré nebudú zamerané iba na nábor žien;

51. zdôrazňuje úlohu sociálneho podniku a alternatívnych obchodných modelov, ako sú vzájomné spoločnosti a družstvá, pri posilňovaní postavenia žien v digitálnom podnikaní a pri zvyšovaní zastúpenia žien v digitálnych odvetviach; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali iniciatívy sociálneho podnikania zamerané na posilnenie postavenia žien a dievčat v IKT;

52. vyzýva Komisiu, členské štáty a všetky zainteresované strany, aby väčšmi využívali veľkú koalíciu pre pracovné miesta v oblasti digitálnych technológií na podporu opatrení zameraných na zlepšenie digitálnych zručností žien a dievčat, podnecovanie zamestnanosti žien v odvetví IKT a väčšie šírenie rôznych dostupných možností vzdelávania a odbornej prípravy;

Boj proti násiliu na ženách v digitalizovanom svete

53. žiada, aby sa identifikovali výzvy spojené s využívaním IKT a internetu, pokiaľ ide o páchanie trestných činov, vyjadrovanie hrozieb alebo dopúšťanie sa obťažovania či násilia voči ženám na základe mizogýnie, homofóbie alebo transfóbie či akejkolvek inej formy diskriminácie; naliehavo žiada politických činiteľov, aby tieto problémy náležite riešili s ohľadom na osobitné skupiny žien, ktoré sú zraniteľné z viacerých dôvodov, a zabezpečili zavedenie rámca, ktorý bude zaručovať, že orgány presadzovania práva sú schopné účinne riešiť digitálne trestné činy a zohľadňujú pritom výzvy spojené s anonymitou na internete a potenciálnym cezhraničným charakterom takýchto trestných činov a zneužívania; vyzýva členské štáty, aby vyčlenili zdroje potrebné na presadzovanie práva, t. j. vykonávanie existujúcich právnych predpisov zameraných na boj proti kybernetickému násiliu, kybernetickému šikanovaniu, kybernetickému obťažovaniu, kybernetickému prenasledovaniu a nenávisťným prejavom;

54. vyzýva Komisiu, aby od členských štátov požadovala väčšie úsilie, pokiaľ ide o trestné stíhanie všetkých homofóbnych alebo transfóbnych trestných činov, ku ktorým dochádza online, a riadne uplatňovanie právnych predpisov EÚ, ktoré sú v tejto súvislosti v platnosti a týkajú sa práv obetí;

55. vyzýva Komisiu, aby v rámci prepracovania smernice o rovnakom zaobchádzaní riešila problém sexizmu a rodových stereotypov v oblasti vzdelávania a médií;

56. žiada Komisiu, aby vypracovala kódex správania upravujúci jej vlastnú komunikáciu a komunikáciu agentúr EÚ s cieľom podporiť posilnenie postavenia žien a bojovať proti stereotypom, sexizmu, ako aj nedostatočnému zastúpeniu a nesprávne vykresleniu žien;

57. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby pri vykonávaní budúcich právnych predpisov EÚ o ochrane údajov zväzili zmenu situácie žien a dievčat v dôsledku digitalizácie; zdôrazňuje, že správcovia údajov môžu používať citlivé údaje iba na obmedzené účely a za žiadnych okolností ich nesmú ďalej odovzdávať;

58. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sprístupnili zdroje potrebné na zabezpečenie dodržiavania pravidiel ochrany citlivých údajov obsiahnutých v komunikácii online;

59. vyzýva Komisiu, aby zvýšila finančnú podporu pre infraštruktúru digitálnych služieb bezpečnejšieho internetu, ktorá je financovaná z Nástroja na prepájanie Európy, a pre členské štáty s cieľom zvýšiť financovanie liniek podpory pre obeť kybernetického šikanovania; zdôrazňuje, že v prípade dievčat je pravdepodobnosť, že sa stanú obeťami, dvakrát vyššia než u chlapcov;

60. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prijali opatrenia na ochranu dievčat pred reklamami v digitálnom prostredí, ktoré by ich mohli podnecovať k správaniu škodlivému pre ich fyzické a duševné zdravie; žiada Komisiu, aby obnovila a rozšírila program Bezpečnejší internet, pričom bude osobitnú pozornosť venovať rodovej otázke ako jednému z opatrení potrebných na zlepšenie bezpečnosti dievčat na internete;

Štvrtok 28. apríla 2016

61. vyzýva Komisiu, aby začala a podporovala programy digitálnej gramotnosti a odbornej prípravy, ako aj informačné kampane, a tým zvýšila povedomie o potenciálnych rizikách digitálneho sveta a možnostiach boja proti nim medzi príslušnými dotknutými stranami, ako sú študenti na všetkých úrovniach vzdelávania, učitelia a odborníci v oblasti vzdelávania a presadzovania práva; vyzýva Komisiu, aby podporovala kampane proti sexizmu a rodovým stereotypom v sociálnych a digitálnych médiách a využívala potenciál digitálnych médií na odstránenie stereotypov;
62. víta návrh Komisie, aby sa súčasťou jej stratégie v oblasti obchodovania s ľuďmi na obdobie po roku 2016 stali ustanovenia o prevencii, podpore obetí, bezpečnom návrate a reintegrácii, ako aj o úlohe internetu; zdôrazňuje, že by sa mal riešiť aj fenomén kybernetického obťažovania a kybernetického prenasledovania;
63. žiada EÚ a členské štáty, aby Európskemu inštitútu pre rodovú rovnosť (EIGE) dali k dispozícii dostatok zdrojov a finančných prostriedkov, ktoré mu umožnia vykonávať výskum a zhromažďovať údaje o lepšom uplatňovaní a využívaní digitálnych služieb v prospech žien a rodovej rovnosti;
64. vyzýva inštitúcie, agentúry a orgány EÚ, ako aj členské štáty a ich orgány presadzovania práva, aby spolupracovali a konkrétne koordinovali svoje opatrenia na boj proti využívaniu IKT na páchanie trestných činov spojených s obchodovaním s ľuďmi, kybernetickým obťažovaním a kybernetickým prenasledovaním, pretože majú často cezhraničný charakter a na stíhanie týchto trestných činov je nevyhnutná koordinácia na úrovni EÚ; vyzýva členské štáty, aby preskúmali a prípadne upravili svoje trestné právo s cieľom zabezpečiť jasné vymedzenie a uznanie nových foriem digitálneho násillia a zavedenie vhodných spôsobov trestného stíhania; žiada členské štáty, aby zriadili nahlasovacie portály, ktoré by občanom slúžili ako ich vlastné bezpečné a dôverné miesto online, kde môžu nahlasovať obťažovanie zo strany internetových používateľov; žiada, aby boli tieto otázky začlenené do stratégie kybernetickej bezpečnosti EÚ a aby sa nimi zaoberalo centrum boja proti počítačovej kriminalite v rámci Europolu; vyzýva Komisiu, aby presadzovala odbornú prípravu policajných a súdnych orgánov a budovanie ich kapacít na podporu obetí v digitálnej oblasti, ako aj psychologickú podporu počas súdnych procesov v tejto oblasti;
65. vyzýva Komisiu, aby čo najskôr pripravila potrebné kroky na ratifikáciu Dohovoru Rady Európy o predchádzaní násilliu na ženách a domácomu násilliu a o boji proti nemu zo strany EÚ, a to bez toho, aby tým bola dotknutá zodpovednosť EÚ zväziť všetky nevyhnutné opatrenia na ukončenie násillia na ženách a jeho predchádzanie vo všetkých členských štátoch, a žiada členské štáty, aby ratifikovali Istanbulský dohovor, ktorý je nástrojom na odstránenie násillia na ženách vrátane digitálnych foriem násillia, pretože sa ním zavádzajú harmonizované právne definície a spôsoby stíhania trestných činov, ktorých páchanie uľahčujú nové komunikačné technológie, ako je obchodovanie s ľuďmi a prenasledovanie;
66. vyzýva Komisiu, aby čo najskôr predstavila európsku stratégiu boja proti rodovému násilliu, ktorá bude zahŕňať legislatívny nástroj a riešiť nové formy násillia páchaného na ženách a dievčatách, ako je kybernetické šikanovanie, používanie ponižujúcich vyobrazení online, šírenie súkromných fotografií a videí v sociálnych médiách bez súhlasu dotknutých osôb atď.;
67. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sprísnil monitorovanie groomingu zo strany teroristických skupín, ktoré tak získavajú mladé ženy a nútia ich do manželstva alebo prostitúcie v tretích krajinách;

o

o o

68. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.
-

Štvrtok 28. apríla 2016

II

(Oznámenia)

OZNÁMENIA INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ
ÚNIE

EURÓPSKY PARLAMENT

P8_TA(2016)0141

Žiadosť o zbavenie imunity Bolesława G. Piechu**Rozhodnutie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2016 o žiadosti o zbavenie imunity Bolesława G. Piechu
(2015/2339(IMM))**

(2018/C 066/07)

Európsky parlament,

- so zreteľom na žiadosť o zbavenie imunity Bolesława G. Piechu, ktorú 29. októbra 2015 podal generálny prokurátor Poľskej republiky v súvislosti s konaním, ktoré má začať poľský hlavný inšpektor pre cestnú dopravu (*Główny Inspektor Transportu Drogowego*) (pod referenčným číslom CAN-PST-SCW.7421.653220.2014.13.A.0475) a ktorá bola oznámená na plenárnej schôdzi 23. novembra 2015,
- so zreteľom na skutočnosť, že Bolesław G. Piecha sa vzdal svojho práva na vypočutie v súlade s článkom 9 ods. 5 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na článok 9 Protokolu č. 7 o výsadách a imunitách Európskej únie, ako aj na článok 6 ods. 2 Aktu z 20. septembra 1976 o všeobecných a priamych voľbách poslancov Európskeho parlamentu ,
- so zreteľom na rozsudky Súdneho dvora Európskej únie z 12. mája 1964, 10. júla 1986, 15. a 21. októbra 2008, 19. marca 2010, 6. septembra 2011 a 17. januára 2013 ⁽¹⁾,
- so zreteľom na článok 105 ods. 2 a článok 108 Ústavy Poľskej republiky a na článok 7b ods. 1 a článok 7c ods. 1 poľského zákona z 9. mája 1996 o výkone mandátu poslanca a senátora Poľskej republiky,
- so zreteľom na článok 5 ods. 2, článok 6 ods. 1 a článok 9 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre právne veci (A8-0152/2016),

⁽¹⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 12. mája 1964, Wagner/Fohrmann a Krier, C-101/63, ECLI:EU:C:1964:28; rozsudok Súdneho dvora z 10. júla 1986, Wybot/Faure a iní, C-149/85, ECLI:EU:C:1986:310; rozsudok Všeobecného súdu z 15. októbra 2008, Mote/Parlament, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440; rozsudok Súdneho dvora z 21. októbra 2008, Marra/De Gregorio a Clemente, C-200/07 a C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; rozsudok Všeobecného súdu z 19. marca 2010, Gollnisch/Parlament, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; rozsudok Súdneho dvora zo 6. septembra 2011, Patriciello, C-163/10, ECLI: EU:C:2011:543; rozsudok Všeobecného súdu zo 17. januára 2013, Gollnisch/Parlament, T-346/11 a T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23.

Štvrtok 28. apríla 2016

- A. keďže generálny prokurátor Poľskej republiky postúpil žiadosť poľského hlavného inšpektora pre cestnú dopravu o zbavenie imunity poslanca Európskeho parlamentu zvoleného za Poľskú republiku Bolesława G. Piechu v súvislosti s priestupkom podľa článku 92a kódexu správnych priestupkov z 20. mája 1971 v spojení s článkom 20 ods. 1 zákona o cestnej premávke z 20. júna 1997; keďže v tomto prípade údajný priestupok spočíva v prekročení maximálne povolenej rýchlosti v zastavanej oblasti;
- B. keďže podľa článku 9 Protokolu č. 7 o výsadách a imunitách Európskej únie požívajú poslanci Európskeho parlamentu na území svojho vlastného členského štátu imunitu priznanú členom parlamentu daného členského štátu;
- C. keďže v článku 105 ods. 2 a článku 108 Ústavy Poľskej republiky sa uvádza, že voči poslancovi alebo senátorovi nemôže byť vyodená trestná zodpovednosť bez súhlasu Sejmu alebo Senátu;
- D. keďže teda prislúcha Európskemu parlamentu, aby rozhodol, či Bolesław G. Piecha bude alebo nebude zbavený imunity;
- E. keďže údajného priestupku sa Bolesław G. Piecha dopustil predtým, ako sa stal poslancom Európskeho parlamentu; keďže k tomuto údajnému priestupku Bolesława G. Piechu došlo v čase, keď bol členom poľského Senátu; keďže preto priestupok nemá priamu alebo evidentnú súvislosť s vykonávaním funkcie poslanca Európskeho parlamentu Bolesławom G. Piechom;
- F. keďže Bolesław G. Piecha poslal poľskému hlavnému dopravnému inšpektorátu vyhlásenie ako odpoveď na správu o priestupku vyhotovenú hlavným inšpektorom uvedeného inšpektorátu, pričom vo vyhlásení súhlasil so zaplatením pokuty za priestupok uvedený v článku 92a kódexu správnych priestupkov; keďže v tomto prípade je preto ťažké nájsť dôkaz o tom, že by išlo o *fumus persecutionis*, t. j. o dostatočne závažné a konkrétne podozrenie, že táto žiadosť bola predložená so zámerom politicky uškodiť príslušnému poslancovi;
1. rozhodol zbaviť Bolesława G. Piechu imunity;
 2. poveruje svojho predsedu, aby ihneď postúpil toto rozhodnutie a správu gestorského výboru príslušnému orgánu Poľskej republiky a Bolesławovi G. Piechovi.
-

Štvrtok 28. apríla 2016

III

(Prípravné akty)

EURÓPSKY PARLAMENT

P8_TA(2016)0138

Dohoda o spoločnom leteckom priestore medzi EÚ a Gruzínskom (pristúpenie Chorvátska)

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2016 o návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí v mene Európskej únie a jej členských štátov protokolu, ktorým sa mení Dohoda o spoločnom leteckom priestore medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Gruzínskom na strane druhej, aby sa zohľadnilo pristúpenie Chorvátskej republiky k Európskej únii (12227/2014 – C8-0035/2015 – 2014/0134(NLE))

(Súhlas)

(2018/C 066/08)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh rozhodnutia Rady (12227/2014),
 - so zreteľom na návrh protokolu (12226/2014),
 - so zreteľom na žiadosť o udelenie súhlasu, ktorú Rada predložila v súlade s článkom 100 ods. 2 a článkom 218 ods. 6 druhým pododsekom písm. a) Zmluvy o fungovaní Európskej únie (C8-0035/2015),
 - so zreteľom na článok 99 ods. 1 prvý a tretí pododsek, článok 99 ods. 2 a článok 108 ods. 7 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na odporúčanie Výboru pre dopravu a cestovný ruch (A8-0128/2016),
1. udeľuje súhlas s uzatvorením protokolu;
 2. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov a Gruzínska.

Štvrtok 28. apríla 2016

P8_TA(2016)0139

Euro-stredoziemská dohoda o leteckej doprave medzi EÚ a Izraelom (pristúpenie Chorvátska) ***

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2016 o návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí v mene Európskej únie a jej členských štátov Protokolu, ktorým sa mení euro-stredoziemská dohoda o leteckej doprave medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a vládou Izraelského štátu na strane druhej na účely zohľadnenia pristúpenia Chorvátskej republiky k Európskej únii (12265/2014 – C8-0102/2015 – 2014/0187(NLE))

(Súhlas)

(2018/C 066/09)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh rozhodnutia Rady (12265/2014),
 - so zreteľom na návrh protokolu (12264/2014),
 - so zreteľom na žiadosť o udelenie súhlasu, ktorú Rada predložila v súlade s článkom 100 ods. 2 a článkom 218 ods. 6 druhým pododsekom písm. a) Zmluvy o fungovaní Európskej únie (C8-0102/2015),
 - so zreteľom na článok 99 ods. 1 prvý a tretí pododsek, článok 99 ods. 2 a článok 108 ods. 7 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na odporúčanie Výboru pre dopravu a cestovný ruch (A8-0129/2016),
1. udeľuje súhlas s uzatvorením protokolu;
 2. poveruje svojho predsedu, aby túto pozíciu postúpil Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov a Izraelského štátu.

Štvrtok 28. apríla 2016

P8_TA(2016)0140

Dohovor o vzájomnej pomoci a spolupráci medzi colnými správami (pristúpenie Chorvátska) *

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2016 o odporúčaní k rozhodnutiu Rady o pristúpení Chorvátskej republiky k Dohovoru z 18. decembra 1997 vypracovanému na základe článku K.3 Zmluvy o Európskej únii o vzájomnej pomoci a spolupráci medzi colnými správami (COM(2015)0556 – C8-0376/2015 – 2015/0261(NLE))

(Konzultácia)

(2018/C 066/10)

Európsky parlament,

- so zreteľom na odporúčanie Komisie pre Radu (COM(2015)0556),
 - so zreteľom na článok 3 ods. 4 a 5 Aktu o pristúpení Chorvátskej republiky, v súlade s ktorým Rada konzultovala s Európskym parlamentom (C8-0376/2015),
 - so zreteľom na článok 59 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa (A8-0054/2016),
1. schvaľuje odporúčanie Komisie;
 2. vyzýva Radu, aby oznámila Európskemu parlamentu, ak má v úmysle odchyliť sa od ním schváleného textu;
 3. žiada Radu o opätovnú konzultáciu, ak má v úmysle podstatne zmeniť ním schválený text;
 4. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade a Komisii.
-

Štvrtok 28. apríla 2016

P8_TA(2016)0143

Železničná agentúra EÚ ***II

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2016 o pozícii Rady v prvom čítaní na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o Železničnej agentúre Európskej únie, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 881/2004 (10578/1/2015 – C8-0415/2015 – 2013/0014(COD))

(Riadny legislatívny postup: druhé čítanie)

(2018/C 066/11)

Európsky parlament,

- so zreteľom na pozíciu Rady v prvom čítaní (10578/1/2015 – C8-0415/2015),
 - so zreteľom na odôvodnené stanoviská predložené na základe Protokolu č. 2 o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality litovským Parlamentom, rumunským Senátom a švédskym Parlamentom, ktoré tvrdia, že návrh legislatívneho aktu nie je v súlade so zásadou subsidiarity,
 - so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z 11. júla 2013 ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov z 8. októbra 2013 ⁽²⁾,
 - so zreteľom na svoju pozíciu v prvom čítaní ⁽³⁾ k návrhu Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2013)0027),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 7 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na článok 76 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na odporúčanie do druhého čítania Výboru pre dopravu a cestovný ruch (A8-0073/2016),
1. schvaľuje pozíciu Rady v prvom čítaní;
 2. berie na vedomie vyhlásenia Komisie, ktoré sú uvedené v prílohe k tomuto uzneseniu;
 3. konštatuje, že akt bol prijatý v súlade s pozíciou Rady;
 4. navrhuje, aby sa akt uvádzal ako „nariadenie Zile-Matïss o Železničnej agentúre Európskej únie, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 881/2004“ ⁽⁴⁾;
 5. poveruje svojho predsedu, aby podpísal akt spoločne s predsedom Rady v súlade s článkom 297 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie;
 6. poveruje svojho generálneho tajomníka, aby podpísal akt hneď potom, čo sa overí, že všetky postupy boli náležite ukončené, a aby s generálnym tajomníkom Rady zabezpečil jeho uverejnenie v *Úradnom vestníku Európskej únie*;
 7. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 327, 12.11.2013, s. 122.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 356, 5.12.2013, s. 92.

⁽³⁾ Prijaté texty, 26.2.2014, P7_TA(2014)0151.

⁽⁴⁾ Roberts Zile viedol rokovania o akte za Európsky parlament a Anrijs Matïss za Radu.

Štvrtok 28. apríla 2016

PRÍLOHA K LEGISLATÍVNEMU UZNESENIU**Vyhlásenie Komisie o správnej rade ERA a o postupe výberu a odvolania výkonného riaditeľa**

Komisia vyjadruje poľutovanie nad tým, že v porovnaní s jej pôvodným návrhom sa dohodnuté znenie o novom nariadení o ERA odchyľuje od kľúčových ustanovení, ktoré v rámci spoločného prístupu k decentralizovaným agentúram EÚ odsúhlasili Európsky parlament, Rada a Komisia v roku 2012. Týka sa to viacerých zástupcov Komisie v správnej rade a postupu výberu a odvolania výkonného riaditeľa. Komisia predovšetkým zdôrazňuje, že vymenovanie pozorovateľa spomedzi členov správnej rady, ktorý má sledovať postup výberu uplatňovaný Komisiou na vymenovanie výkonného riaditeľa, by nemalo mať za následok duplicitu úloh v postupoch výberu a vymenúvania (článok 51 ods. 1).

Vyhlásenie Komisie o potrebných rozpočtových zdrojoch

Štvrtým železničným balíkom sa agentúre ERA udeľujú nové právomoci, najmä právomoc vydávať povolenia pre vozidlá a bezpečnostné osvedčenia priamo subjektom tohto odvetvia. Nemožno vylúčiť, že v prechodnom období ERA ešte nemá k dispozícii poplatky a platby, pričom zároveň treba prijať personál a odborne ho vyškoliť. Aby sa predišlo narušeniu železničného trhu, Komisia sa bude snažiť vyhradiť potrebný rozpočet na pokrytie nákladov na príslušný personál.

Štvrtok 28. apríla 2016

P8_TA(2016)0144

Interoperabilita systému železníc v Európskej únii ***II

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2016 o pozícii Rady v prvom čítaní na účely prijatia smernice Európskeho parlamentu a Rady o interoperabilite železničného systému v Európskej únii (prepracované znenie) (10579/1/2015 – C8-0416/2015 – 2013/0015(COD))

(Riadny legislatívny postup: druhé čítanie)

(2018/C 066/12)

Európsky parlament,

- so zreteľom na pozíciu Rady v prvom čítaní (10579/1/2015 – C8-0416/2015),
 - so zreteľom na odôvodnené stanoviská predložené na základe Protokolu č. 2 o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality litovským parlamentom a švédskym parlamentom, ktoré tvrdia, že návrh legislatívneho aktu nie je v súlade so zásadou subsidiarity,
 - so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z 11. júla 2013 ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov zo 7. októbra 2013 ⁽²⁾,
 - so zreteľom na svoju pozíciu v prvom čítaní ⁽³⁾ k návrhu Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2013)0030),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 7 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na článok 76 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na odporúčanie do druhého čítania Výboru pre dopravu a cestovný ruch (A8-0071/2016),
1. schvaľuje pozíciu Rady v prvom čítaní;
 2. berie na vedomie vyhlásenie Komisie, ktoré je uvedené v prílohe k tomuto uzneseniu;
 3. konštatuje, že akt bol prijatý v súlade s pozíciou Rady;
 4. navrhuje, aby sa akt uvádzal ako „smernica Bilbaovej Barandicovej a Matīssa o interoperabilite železničného systému v Európskej únii (prepracované znenie)“ ⁽⁴⁾;
 5. poveruje svojho predsedu, aby podpísal akt spoločne s predsedom Rady v súlade s článkom 297 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie;
 6. poveruje svojho generálneho tajomníka, aby podpísal akt hneď potom, čo sa overí, že všetky postupy boli náležite ukončené, a aby s generálnym tajomníkom Rady zabezpečil jeho uverejnenie spolu s vyhlásením Komisie týkajúcim sa aktu v Úradnom vestníku Európskej únie;
 7. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 327, 12.11.2013, s. 122.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 356, 5.12.2013, s. 92.

⁽³⁾ Prijaté texty, 26.2.2014, P7_TA(2014)0149.

⁽⁴⁾ Izaskun Bilbao Barandica viedla rokovania o akte za Európsky parlament a Anrijs Matīss za Radu.

Štvrtok 28. apríla 2016

PRÍLOHA K LEGISLATÍVNEMU UZNESENIU**Vyhlásenie Komisie k vysvetľujúcim dokumentom**

Komisia pripomína, že Európsky parlament, Rada a Komisia uznali vo svojom spoločnom politickom vyhlásení k vysvetľujúcim dokumentom z 27. októbra 2011, že informácie, ktoré členské štáty poskytujú Komisii v súvislosti s transpozíciou smerníc do vnútroštátneho práva, „musia byť jasné a presné“, aby sa Komisii uľahčilo plnenie jej úlohy vykonávať dozor nad uplatňovaním práva Únie. V tomto prípade mohli byť na tento účel použité vysvetľujúce dokumenty. Komisia vyjadruje poľutovanie nad tým, že konečné znenie neobsahuje ustanovenia v tomto zmysle.

Štvrtok 28. apríla 2016

P8_TA(2016)0145

Bezpečnosť železníc ***II

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2016 o pozícii Rady v prvom čítaní na účely prijatia smernice Európskeho parlamentu a Rady o bezpečnosti železníc (prepracované znenie) (10580/1/2015 – C8-0417/2015 – 2013/0016(COD))

(Riadny legislatívny postup: druhé čítanie)

(2018/C 066/13)

Európsky parlament,

- so zreteľom na pozíciu Rady v prvom čítaní (10580/1/2015 – C8-0417/2015),
 - so zreteľom na odôvodnené stanoviská predložené na základe Protokolu č. 2 o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality litovským Parlamentom, rumunským Senátom a švédskym Parlamentom, ktoré tvrdia, že návrh legislatívneho aktu nie je v súlade so zásadou subsidiarity,
 - so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z 11. júla 2013 ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov z 8. októbra 2013 ⁽²⁾,
 - so zreteľom na svoju pozíciu v prvom čítaní ⁽³⁾ k návrhu Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2013)0031),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 7 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na článok 76 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na odporúčanie do druhého čítania Výboru pre dopravu a cestovný ruch (A8-0056/2016),
1. schvaľuje pozíciu Rady v prvom čítaní;
 2. berie na vedomie vyhlásenie Komisie, ktoré je uvedené v prílohe k tomuto uzneseniu;
 3. konštatuje, že akt bol prijatý v súlade s pozíciou Rady;
 4. poveruje svojho predsedu, aby podpísal akt spoločne s predsedom Rady v súlade s článkom 297 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie;
 5. poveruje svojho generálneho tajomníka, aby podpísal akt hneď potom, čo sa overí, že všetky postupy boli náležite ukončené, a aby s generálnym tajomníkom Rady zabezpečil jeho uverejnenie spolu s vyhlásením Komisie týkajúcim sa aktu v *Úradnom vestníku Európskej únie*;
 6. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 327, 12.11.2013, s. 122.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 356, 5.12.2013, s. 92.

⁽³⁾ Prijaté texty, 26.2.2014, P7_TA(2014)0150.

Štvrtok 28. apríla 2016

PRÍLOHA K LEGISLATÍVNEMU UZNESENIU**Vyhlasenie Komisie k vysvetľujúcim dokumentom**

Komisia pripomína, že Európsky parlament, Rada a Komisia uznali vo svojom spoločnom politickom vyhlásení k vysvetľujúcim dokumentom z 27. októbra 2011, že informácie, ktoré členské štáty poskytujú Komisii v súvislosti s transpozíciou smerníc do vnútroštátneho práva, „musia byť jasné a presné“, aby sa Komisii uľahčilo plnenie jej úlohy vykonávať dozor nad uplatňovaním práva Únie. V tomto prípade mohli byť na tento účel použité vysvetľujúce dokumenty. Komisia vyjadruje poľutovanie nad tým, že končené znenie neobsahuje ustanovenia v tomto zmysle.

Štvrtok 28. apríla 2016

P8_TA(2016)0146

Referenčné indexy v rámci finančných nástrojov a zmlúv ***I

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2016 o nariadení Európskeho parlamentu a Rady o indexoch používaných ako referenčné hodnoty vo finančných nástrojoch a finančných zmluvách (COM(2013)0641 – C7-0301/2013 – 2013/0314(COD))

(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

(2018/C 066/14)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2013)0641),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 2 a článok 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C7-0301/2013),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na odôvodnené stanovisko predložené v rámci Protokolu č. 2 o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality Dolnou snemovňou Spojeného kráľovstva, ktorá sa domnieva, že návrh legislatívneho aktu nie je v súlade so zásadou subsidiarity,
 - so zreteľom na stanovisko Európskej centrálnej banky zo 7. januára 2014 ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z 21. januára 2014 ⁽²⁾,
 - so zreteľom na záväzok zástupcu Rady, vyjadrený v liste z 9. decembra 2015, schválil pozíciu Európskeho parlamentu v súlade s článkom 294 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na článok 59 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre hospodárske a menové veci a stanovisko Výboru pre priemysel, výskum a energetiku (A8-0131/2015),
1. prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní ⁽³⁾;
 2. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh alebo ho nahradiť iným textom;
 3. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

P8_TC1-COD(2013)0314

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 28. apríla 2016 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/... o indexoch používaných ako referenčné hodnoty vo finančných nástrojoch a finančných zmluvách alebo na meranie výkonnosti investičných fondov, ktorým sa menia smernice 2008/48/ES a 2014/17/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 596/2014

(Keďže bola dosiahnutá dohoda medzi Európskym parlamentom a Radou, pozícia Európskeho parlamentu zodpovedá záverečnému legislatívnemu aktu, nariadeniu (EÚ) 2016/1011.)

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 113, 15.4.2014, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 177, 11.6.2014, s. 42.

⁽³⁾ Táto pozícia nahrádza pozmeňujúce návrhy prijaté 19. mája 2015 (Prijaté texty, P8_TA(2015)0195).

ISSN 1977-1037 (elektronické vydanie)
ISSN 1725-5236 (papierové vydanie)

Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie
2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK